

دوشنبه

• اول خرداد ۱۴۰۲
• ۲ ذی القعدة ۱۴۴۴
• ۲۲ مه ۲۰۲۳

وضعیت بحرانی ۹۵ ساختمان در پایتخت

رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران با تأکید بر اینکه شهرداری در برخورد با ساختمان‌های نایمن نباید صرفاً به دادن اخطار اکتفا کند، گفت: ۹۵ ساختمان در تهران وضعیت بحرانی دارند که شهردار تهران باید لیست آنها را اعلام کند. مهدی بابایی در تذکر پیش از دستور خود در یکصد و چهل و هشتمین جلسه دوره ششم شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به آتش‌سوزی انبار موتورسیکلت در میدان رازی گفت: این حریق در سوله‌ای ۳ هزار متر مربعی اتفاق افتاد که تا کنون ۵ اخطار گرفته بود. ۲۰۰ آتش نشان در محل حضور پیدا کردند تا توانستند پس از چند ساعت حریق را اطفاء کنند.

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

• سال سی و پنجم شماره پیاپی ۳۶۴۰ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۲۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شمارش معکوس برای پایان اعتبار سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ آغاز شد

باز هم حسرت «تحقق»

محقق نشده که کارشناسان علت اصلی را در عدم بازنگری در اهداف این برنامه بلندمدت می‌دانند. این گروه معتقدند برای تحقق اهداف بلندمدت باید استراتژی‌های جایگزین و رویکرد بازنگرانه داشته باشیم که متأسفانه چنین ساز کاری در سند چشم‌انداز دیده نمی‌شود.

سطح منطقه تبدیل شود. سند چشم‌انداز با برنامه‌ریزی ۲۰ ساله قرار بود با تحقق ۴ برنامه پنج‌ساله توسعه، اقتصاد ایران را به جایگاه‌های یادشده برساند، اما اکنون شواهد حاکی از عقب‌ماندن از اهداف این برنامه بلندمدت است.

آبان ۱۳۸۲ سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در ارفاق ۱۴۰۴، به‌عنوان مبنای سیاست‌های کلی ۴ برنامه پنج‌ساله کشور از سال ۱۳۸۴ تا سال ۱۴۰۴ از سوی رهبر انقلاب اسلامی به رؤسای قوای سه‌گانه و مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شد. براساس این سند ایران باید تا آبان ۱۴۰۴ به کشوری توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در

به مناسبت روز ملی معدن بررسی شد

چالش معدنی‌ها با سیاست‌های غلط

۱۴-۱۳-۱۱-۶-۵

عکس: آیدیا فریدی

سرمقاله

جایگاه دیپلماسی انرژی در سند چشم‌انداز

گفت‌وگو

ادامه‌رویه فعلی به تورم سهر قمی می‌انجامد

تزارش‌های روز

حرکت اقتصاد به سمت

«تورم فزاینده» آغاز شده است؟

اقدامات کاغذی کار ساز نیست!

ایمنی حرف اول و آخر را می‌زند؛ البته هر جایی غیر از بازار تهران. بازار بزرگی که قطب اقتصادی پایتخت است و روزانه میلیون‌ها آدم در حال رفت‌وآمد به آنجا هستند، سال‌هاست که از درد فرسودگی رنج می‌برد. مدت‌هاست مسئله نایمن بودن بازار تهران افکار عمومی را مشغول کرده و در مقابل هنوز مسئولان را بیدار نکرده است. شاید اتفاقی ناگوار چون آتش‌سوزی بزرگ پلاسکو برای بیدار کردن مسئولان از خوابی عمیق کافی نباشد و باید تن به فاجعه‌ای بزرگ‌تر داد؛ حادثه‌ای که نبود ایمنی در ساختمان‌های تهران را به رخ کشید و خبر آتش‌سوزی در میدان رازی تهران نیز نبود ایمنی در بسیاری از اماکن و ساختمان‌های پایتخت را دوباره گوشزد کرد؛ هرچند جمله تکراری مسئولان در مقابل وقوع حوادث اینچنینی «خطار داده بودیم!» است. در تازه‌ترین اقدام کارگروه بررسی وضعیت ایمنی بازار بزرگ پایتخت به همت اصناف، اوقاف استان تهران، میراث فرهنگی استان تهران، شهردار منطقه ۱۲ و با حمایت مقام قضایی تشکیل‌شده و دادستانی تهران نیز با صاحبان ساختمان‌های نایمن برای توجه به اخطارها اتمام حجت کرده‌است.

بیمه سامان
Saman Insurance

بیمه عمر و تشکیل سرمایه روی زندگی سرمایه گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه‌گری به‌صورت آنلاین
- (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می‌توانید به وبسایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.s24.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۱۴۴ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

انالله و انالیه راجعون

جناب آقای دکتر سعید منصور افشار

مدیر عامل محترم شرکت صدا نور گستران هوران

درگذشت مادر گرامی تان مرحومه حاجیه خانم صدیقه قیناکی را به جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده و از درگاه ایزد منان برای بازماندگان آن مرحومه صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمایم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی **صدا نور**

مجلس ترحیم: روز **سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۲** از ساعت **۱۵:۳۰** الی **۱۷** در **مسجد نور واقع در میدان فاطمی بر گزار می‌گردد.**

نوبت اول

«مزایده ۱۴۰۲۰۱»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۵۰۰۰۰ (پنجاه هزار تن) سربراره کوره (EAF) مزاد بر نیاز خود را طبق **آئین‌نامه شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده** از طریق مزایده عمومی بفرش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ **۱۴۰۲/۰۳/۰۲** لغایت **۱۴۰۲/۰۳/۱۰** از ساعت **۸ صبح الی ۱۴** به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه زوبین، پلاک ۲، طبقه ۴، واحد ۷ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۰۱ در سایت اینترنتی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

مناقصه عمومی عملیات ترمیم روکش آسفالت

شرکت کشت و صنعت سبزی‌آبی در نظر دارد اجرای عملیات ترمیم روکش آسفالت مسیر **روستای شیخ بشارت تا دوراهی یاسوکند از توابع شهرستان بیجار استان کردستان** را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید. بدینوسیله از پیمانکاران حقیقی و حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری روز **شنبه ۱۴۰۲/۳/۹** با مراجعه به وب سایت شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور tender.sabanour.com یا با شماره **۰۹۱۲۷۷۴۳۰۷۳** تماس حاصل نمایند.

شرکت کشت و صنعت سبزی‌آبی

جایگاه دیپلماسی انرژی در سند چشم‌انداز

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران

حدود ۲ سال و نیم دیگر اعتبار سند چشم‌انداز ۲۰ساله به پایان می‌رسد، اما اجرای برنامه هفتم توسعه تازه شروع شده است. با مرور اهداف برنامه‌های توسعه‌ای و سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور در زمینه تولید و صادرات نفت و نیز به‌طور کلی دیپلماسی انرژی می‌توان گفت جایگاه این مهم و مولفه‌های آن در سیاست‌گذاری‌ها جدی است؛ جایگاهی که هنوز به آن نرسیده و باید از همین زمان اندک بهترین بهره را برد.

تاریخ بیش از یکصدساله نفت همواره موقعیت ژئوپلیتیک ایران را به رخ جهانیان کشیده است؛ به‌طوری که حتی عبور یک خط لوله نفتی می‌تواند جایگاه استراتژیک ایران را تبیین یا موقعیت جغرافیایی اقتصادی را با تغییرات قابل‌ملاحظه‌ای مواجه کند، به همین دلیل بکارگیری دیپلماسی انرژی برای تحقق اهداف اقتصادی و سیاسی به سطح ملی و بین‌المللی و حتی منطقه‌ای ضروری است. بر همین اساس باتوجه به تحولات بازار بین‌المللی و تغییرات سیاسی-اقتصادی جهان، استفاده از ظرفیت دیپلماسی انرژی به‌عنوان یک راهبرد کلیدی موردتوجه قرار گرفته است؛ بنابراین باید براساس تحولات بین‌المللی، ضمن تغییر رویکرد سنتی به رویکرد جدید در حوزه دیپلماسی انرژی از این ظرفیت بهره لازم را برد. رویکرد سنتی دیپلماسی انرژی ایران تا امروز بر مشتریان قدیمی متمرکز بوده و توجهی به ظرفیت‌های جدید بازارهای هدف نشده است؛ از این‌رو در سال‌های تحریم بسیاری از ظرفیت‌های بازارهای نفت و گاز کشور از دست رفت.

بنابراین یکی از چالش‌های دیپلماسی انرژی ایران، علاوه بر مدیریت دیپلماسی انرژی، اقدامات کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای ایجاد محدودیت در برابر توان داخلی و موقعیت ژئواکونومیک و ژئواستراتژیکی انرژی ایران است. براساس شواهد و تجربه سال‌های اخیر برخی از کشورهای قدرتمند و رقیب‌ی مانند عربستان، عراق و روسیه به‌دنبال حذف ایران از مناسبات کریدوری انرژی و بهره‌برداری از کریدورهای جایگزین هستند. از زمره این موارد می‌توان به قرارداد گاز روسیه با دو کشور ترکیه و پاکستان که پیش از این از متحدان بخش انرژی با ایران بوده‌اند اشاره کرد. تحت چنین شرایطی کریدورهای جدید مسیر آسیای مرکزی را از طریق خزر به اروپا وصل کرده و در این صورت جمهوری اسلامی ایران باوجود برخورداری از موقعیت ویژه جغرافیایی جایی در آن ندارد.

این درحالی است که ایران می‌تواند با تبیین راهبردهای انرژی در برنامه هفتم توسعه موقعیت خاص و استراتژی خود را در خاورمیانه و آسیای مرکزی تثبیت کند. باتوجه به شرایط سیاسی و اقتصادی کنونی تعیین سمت‌وسوی راهبردهای اصلی حوزه دیپلماسی انرژی باید در دستور کار قرار گیرد.

در این مسیر رویکردهای ترکیبی و تنوع‌بخشی، نگاه بلندمدت به طرح‌های انرژی منطقه، پرهیز از موازی‌کاری و التزام اتحاد نگاه منطقه‌ای به‌جای نگاه صرفاً ملی یا دیپلماسی مقاومت با محوریت بخش خصوصی می‌تواند در صدر سیاست‌های دیپلماسی انرژی قرار گیرد.

در این صورت می‌توان با تبیین سیاست‌های درون‌محوری و شناخت بسترهای فعال در حوزه‌های تخصصی سازندگان، پیمانکاران، مشاوران، مهندسی ساخت، نیرو و حتی تجدیدپذیرها و درک متقابل ظرفیت‌ها، به تدوین سازکار دیپلماسی انرژی کشور پرداخت. در این شرایط باید راهبردهای فروش نفت در دوره تحریم، چسبندگی دیپلماسی انرژی، مقایسه تطبیقی دیپلماسی انرژی ایران با اوراسیا و نبود اسناد بالادستی و تاثیر این مهم بر امنیت مدنظر قرار گیرد.

در این میان مطالعه و ارزیابی پژوهش‌ها نشان از دغدغه جدی کارشناسان در چگونگی و میزان بهره‌گیری از حوزه انرژی داشته که باید در برنامه هفتم توسعه نیز دنبال شود. یکی از پژوهشگران حوزه انرژی در مقاله‌ای تحت عنوان درس‌های تجارت نفت و گاز ایران مبتنی بر راهبردهای تجارت نفت و گاز روسیه در دوران تحریم به بررسی راهبردهای روسیه در حوزه نفت و گاز پرداخته است.

نگارنده در بررسی راهبردهای ویژه روسیه به مواردی نظیر وابسته بودن اقتصاد کشورهای اروپایی به نفت و گاز روسیه، تنظیم قیمت‌ها، واگذاری سهام کشورهای نفتی به شرکت‌های بین‌المللی، توسعه خطوط لوله نفت و گاز، تغییر مسیر همکاری‌ها از غرب به شرق و برقراری دیپلماسی فعال اشاره کرده، این در حالی است که یکی از عمده‌ترین راهبردهای ایران در برنامه هفتم توسعه جذب سرمایه از کشورهای آسیایی بوده و امیدوار است با این راهبرد کاهش روابط با کشورهای غربی را جبران کند و به افزایش نقش شرکت‌های بین‌المللی ایرانی در کسب فناوری‌های روز بپردازد.

کلام پایانی اینکه بررسی راهبردهای نوین فروش نفت خام و فرآورده‌های هیدروکربوری ایران را رویکرد ضدتحریمی ضمن اشاره به اقدامات کشورهای غربی برای ایجاد محدودیت‌ها در روند و مقاصد فروش اقلام یادشده قطعاً به ارائه راهبردهایی برای خروج از این محدودیت‌ها نیاز جدی دارد.

افزایش اختیارات ارزی بانک مرکزی

شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا با هدف ایجاد ثبات اقتصادی و حفظ ارزش پول ملی در جلسه‌ای اختیارات ارزی بانک مرکزی را افزایش دادند. به گزارش ایرنا، در هشتم و ششمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، مقرر شد با هدف ایجاد ثبات اقتصادی و حفظ ارزش پول ملی، اختیارات ارزی بانک مرکزی افزایش یابد. کاهش مالیات ارزش افزوده واردات برخی اقلام و کالاهای اساسی از دیگر مصوبات جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا بود. براساس قانون پولی و بانکی مصوب تیر ماه ۱۳۵۱ بانک مرکزی

خبر

نظهداری از حساب‌های کلیه وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت-نظهداری کلیه ذخایر ارزی و طلای کشور-نمابندگی دولت در سازمان‌های مالی و بین‌المللی-در اختیار داشتن تصدی تمام عملیات انتشار اوراق بهادار دولتی- انعقاد موافقتنامه پرداخت و اجرای قراردادهای پولی، مالی، بازرگانی و ترانزیتی دولت و سایر کشورها. در این راه حفظ ثبات ارزش پول و تعادل موازنه پرداخت‌ها به همراه رشد مداوم اقتصادی از طریق اجرای سیاست‌های پولی از اهداف مهم بانک مرکزی است.

اصلاح ساز کار بودجه‌ریزی در برنامه هفتم توسعه

مالیات، درمان ناترازی بودجه است

پایاده کرد. به عنوان مثال این نوع از بودجه ریزی برای دستگاه‌هایی که مصارف‌شان مانند وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش، بیمه و... کمیت‌پذیر است، قابلیت اجرایی بهتری دارد و می‌تواند کمک کند.

اصلاح ساختار بودجه

وی با تأکید بر ضرورت اصلاح جدی ساختار بودجه اعلام کرد: این تصمیم یک تصمیم کلان و ضروری است که همه مسئولان باید روی آن اجماع کنند تا اصلاح ساختار بودجه به صورت جدی دنبال شود. معاون سازمان برنامه و بودجه با اشاره به اینکه باید در قالب برنامه هفتم توسعه به دنبال مدیریت و کاهش مصارف بودجه در بخش‌هایی باشیم که موضوعیت و ضرورت دارد، گفت: موضوع دیگر به تأمین منابع برمی‌گردد، یکی از منابع بالقوه در بودجه مالیات است که واقعا می‌توان سهم آن را از تولید ناخالص داخلی افزایش داد.

افزایش سهم مالیات در بودجه

ممبینی سهم مالیات از تولید ناخالص داخلی را بسیار پایین اعلام کرد و افزود: سهم مالیات در ترکیه از تولید ناخالص داخلی ۱۹ درصد بوده اما این عدد در ایران حدود ۶ درصد است. شاید این مسئله مطرح شود که ایران کشوری نفت‌خیز است اما باید گفت که تروژ به عنوان یکی از تولیدکنندگان نفت در دنیا صندوقی دارد که بیش از ۱۰۰۰ میلیارد دلار ذخیره دارد اما وضعیت صندوق

معاون سازمان برنامه و بودجه گفت: طبق برنامه هفتم توسعه قرار است برای حل مشکل ناترازی بودجه، ضمن مدیریت و کاهش مصارف، به دنبال تحقق منابع بیشتر به ویژه از محل مالیات باشیم؛ چراکه اساس درمان ناترازی بودجه در کشور مالیات است. وی افزود: درحالی‌که در مالیات‌ستانی ضعیف هستیم و سهم مالیات از تولید ناخالص داخلی پایین است.

که خارج از وظایف مقرر، ممکن است اعتبار و بودجه بگیرند.

معاون سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه نظام بودجه‌ریزی بر مبنای صفر یک نظام بودجه‌ریزی مناسب در دنیا است، ادامه داد: بر این اساس، هر دستگاه باید جایگاه قانونی خودش را تعریف و تبیین کند تا مشخص شود بودجه اختصاصی این دستگاه مطابق با نظام بودجه‌ریزی است یا آنکه ممکن است پول‌هایی که خارج از وظایف نیز به دستگاه اختصاص یابد.

بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد

ممبینی به بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد نیز به عنوان یکی دیگر از اقدامات پیش‌بینی شده در لایحه برنامه هفتم توسعه اشاره کرد و گفت: البته صادقانه باید گفت که اجرای این نوع بودجه‌ریزی مشکل و سخت است، چسرا که نمی‌توان آن را برای همه دستگاه‌های اجرایی

چشم امید دولت به ظرفیت‌های بازار سرمایه

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: امسال یکی از امیدواری‌های جدی دولت این است که از ظرفیت بازار سرمایه برای تأمین مالی بخش‌های مالی اقتصاد استفاده کند. به گزارش ایسنا، سید احسان خاندوزی با تأکید بر اینکه یکی از مهم‌ترین ارکان تأمین مالی در اقتصاد کشورها بازار سرمایه است، عنوان کرد: مناسبانه از نظر تاریخی این نقش در کشور ما ضعیف بوده است و این بازار سهم کمی در اقتصاد ملی دارد. امسال یکی از امیدواری‌های جدی دولت این است که از ظرفیت بازار سرمایه برای تأمین مالی بخش‌های واقعی اقتصاد استفاده کند.

وی ادامه داد: در این راستا درخواست‌های خوبی هم از سمت شرکت‌های معتبر بورسی ارائه شده و طبق مذاکرات رئیس سازمان بورس موظف به بررسی درخواست‌ها در

سرع وقت و با سرعت بیشتری شده است. خاندوزی با اشاره به اقدامات صورت گرفته برای پیوستن به بازار عرضه اولیه و بزرگ‌تر شدن خانواده شرکت‌های بورسی گفت: در این زمینه سال گذشته به موفقیت‌های چشم‌گیری دست یافتیم و بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته امسال نیز تقاضاهای خوبی در این راستا

به ثبت رسیده است. وزیر امور اقتصاد و دارایی ابراز امیدواری کرد که بازار سرمایه امسال هم به جهت هدف، هم کارایی، هم نقدشوندگی و هم سلامت بازار در شرایط مساعدی قرار گیرد.

وی همچنین گفت: امیدواریم نسبت بازار و اقتصاد ملی و بهره بردن بخش‌های تولیدی از ظرفیت انتشار اوراق بدهی سالی درخشان‌تر از گذشته داشته باشیم.

اخلال در امنیت مرزهای مشترک، هدف حمله تروریستی

کنعانی افزود: جمهوری اسلامی ایران ضمن محکوم کردن این اقدام شرورانه، از دولتمردان پاکستان انتظار دارد هرچه سریع‌تر به توافقات دو کشور برای سرکوب گروه‌های تروریستی جامعه عمل پوشانیده و در ارتقای امنیت مرزهای مشترک بکوشد.

سخت‌گویی وزارت خارجه حمله دمنشانه تروریستی در مرز «مرزه سر» در منطقه سراوان که منجر به شهادت چند تن از مرزبانان دلیر و غیور کشورمان شد را به شدت محکوم کرد. به گزارش ایسنا، سخت‌گویی وزارت امور خارجه اظهارکرد: جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که توسل به این اقدام تروریستی بز دلانه توسط گروه‌های شرور و تروریست بعد از حضور هیأت بلند پایه پاکستانی به ریاست آقای شهناز شریف نخست وزیر جمهوری اسلامی پاکستان در مراسم افتتاح طرح‌های بازارچه مشترک مرزی و انتقال برق به همراه رئیس‌جمهوری کشورمان در مرز «پیشین»، اقدامی هدفمند علیه امنیت و منافع دو کشور است تا اجازه ندهند مرز مشترک مرز دوستی و همکاری و مرز اقتصادی برای مردم دو کشور باشد.

قطعاً هدف این گروه‌های تروریستی ایجاد خلل در امنیت مرزهای مشترک و امنیت مردم مرز نشین دو کشور بوده و جمهوری اسلامی ایران همانند گذشته دوباره به اهتمام خود بر بسط امنیت در منطقه و توسعه همکاریها تأکید می‌نماید.

کنعانی در پایان به خانواده‌های شهیدای گرانقدر این حادثه تروریستی تسلیت گفت و ضمن ابراز همدردی، برای آنان صبر و شکیبایی و برای شهدای علو درجات مسئلت کرد.

رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران خبر داد وضعیت بحرانی ۹۵ ساختمان در پایتخت

بابایی با بیان این که در مصوبه سال ۹۸ شورای شهر، نحوه برخورد با این‌گونه ساختمان‌ها مشخص شده است، خاطرنشان کرد: چرا برای این‌گونه ساختمان‌ها که از ساختمان‌های پرخطر هستند، دستور قطع نشعبات نداده‌ایم؟ این نکته قابل تأملی است که شهرداران مناطق باید با جدیت موضوع را دنبال کرده و اطلاع‌رسانی کنند. وی در ادامه تأکید کرد: با پیگیری مدیریت شهری، تعداد

سه هزار متر مربعی اتفاق افتاد که تا کنون پنج اخطار گرفته بود. ۲۰۰ آتش نشان در محل حضور پیدا کردند تا نوانستند پس از چند ساعت حریق را اطفا کنند.

وی افزود: ساختمان کناری این سوله نیز دچار حریق شد که آتش‌نشانان از سرایت بیشتر آتش جلوگیری کردند. خوشبختانه جان شهروندان و آتش‌نشانان دچار آسیب نشد اما تا کی قرار است در شهرداری تهران صرفاً به دادن اخطار اکتفا کنیم؟

رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران خبر داد وضعیت بحرانی ۹۵ ساختمان‌های نایمن دارای وضعیت بحرانی از ۱۲۹ به ۹۵ دستگاه رسیده است، اما به ساختمان‌هایی رسیده‌ایم که علی‌رغم تذکرات جدی هیچ‌گونه همکاری را نداشتند؛ لذا درخواست من از شهردار تهران این است که براساس وظیفه قانونی خود، لیست این ساختمان‌ها را اعلام کند. رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران تصریح کرد: اعلام لیست ساختمان‌های نایمن، تشویش اذهان عمومی نیست. تهران ۹۶۰ هزار ساختمان دارد که تنها ۹۵ ساختمان وضعیت بحرانی دارند و باید لیست آنها اعلام شود.

باغ کتاب تهران میزبان دختران شد

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه امروز بسیاری ادعای دفاع از حقوق زنان را دارند، ولی در عمل به دنبال استفاده ابزاری از آنان هستند، به دختران ایرانی توصیه کرد، با ارتقای توانمندی‌ها و تلاش برای متبلور کردن ارزش‌های انسانی، اخلاقی و الهی در زندگی، در آبادانی و پیشرفت ایران اسلامی موثرتر نقش‌آفرینی کنند. به گزارش ایرنا، آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی هم‌زمان با سالروز میلاد حضرت فاطمه معصومه (س) و روز دختر، در جشنی که به همین مناسبت در مجموعه باغ کتاب تهران برگزار شد، با تبریک این مناسبت به دختران ایران زمین، آینده را متعلق به دختران نوجوان کشورمان دانست و به آنها توصیه کرد با ارتقای توانمندی‌ها و تلاش برای متبلور کردن ارزش‌های انسانی، اخلاقی و الهی در زندگی، در آبادانی و پیشرفت ایران اسلامی موثرتر نقش‌آفرینی کنند. رئیس‌جمهوری در ادامه زنان را برخوردار از کرامت ذاتی توصیف کرد که خداوند در وجود آنان نهاده است و اظهارکرد: دولت مردمی شما دختران را

خروج خودرو از فهرست کالاهای سرمایه‌ای

بروز تغییراتی در بازار خودرو کشور پس از چند سال سبب شده بسیاری در این بازار فروشنده شوند و به نظر می‌رسد سرمایه‌ها در حال خروج از این بازار است. به گزارش ایرنا، در ماه‌های گذشته شاهد تغییراتی در صنعت و بازار خودرو کشور بودیم که برآیند این تغییرات و اتفاقات سبب شده خودرو به تدریج از حالت سرمایه‌ای بودن خارج شود. اما این تغییرات چیست؟

۱- پس از ۴ سال متوالی تولید کشور در سال ۱۴۰۱ با بالای یک میلیون دستگاه در سال رسید. در سال گذشته حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار خودرو تولید و شماره گذاری شد و به نظر می‌رسد در سال جاری یک میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه خودرو داخلی تولید شود، اما تجربه نشان داده هرگاه تولید از مرز ۱.۵ میلیون دستگاه فراتر رود خودروسازان برای فروش محصولات خود با مشکل مواجه می‌شوند و باید به طرح‌های لیزینگی و فروش اقسالی روی بیآورند؛ پیش‌بینی که به نظر بسیاری از کارشناسان صنعت خودرو از شهریور شاهد آن خواهیم بود.

۲- راه‌اندازی سامانه یکپارچه و شفاف‌سازی عرضه سبب شد به‌یکباره به تقاضای یک میلیون خودرو در سطح جامعه با سیستم نوبت‌دهی پاسخ داده شود. بنابراین عرضه قطره‌چکانی خودرو که در این سال‌ها خود باعث بازار گرمی خودروسازان داخلی شده بود برداشته شد و اکنون با تلاوم این عرضه‌ها با سیستم نوبت‌دهی به نظر می‌رسد خودرو به کالایی در دسترس برای عموم جامعه تبدیل شده است

۳- واردات خودرو بالاخره شکل اجرایی به خود گرفت. اخبار واردات محصولات کیا، هیوندای، تویوتا، فیات میتسوبیشی و نیسان، همه و همه حکایت از رنگی شدن دنیای خودروها در یکی دو ماه آتی دارد. سیستم قیمت‌گذاری روی این محصولات توسط سازمان حمایت هم باعث شده امکان فروش آنها با قیمت‌های گزاف فراهم نباشد و واردکننده برای سود بیشتر مجبور به واردات تعداد بیشتری محصولات خواهد داشت. معنایش این است که محصول به‌روزی مانند چانگان سایبا با قیمت کمتر از یک میلیارد تومان در دسترس مصرف‌کننده خواهد بود و در عمل جایی برای یک‌هتازی مونتاژکاران چینی در کشور باقی نمی‌ماند. از سوی دیگر، طرح واردات خودروهای دست‌دوم هم خود دلیل دیگری برای فروریختن قیمت‌ها در بازار کشور است.

۴- خبر مهم دیگر در بازار خودرو، اجرایی شدن قانون پولشویی و همچنین مالیات بر عایدی در آمد سرمایه است. به‌گونه‌ای که قابلیت رصد کسانی که در طول سال خرید و معاملات خودرویی از طریق خود یا بستگان خود انجام می‌دهند از طریق راه‌اندازی سامانه مترکز فراهم‌شده است. همچنین اگر کسی به‌طور مثال خودروی پژوپارس را به قیمت ۲۰۰ میلیون از کارخانه بخرد و آن را به قیمت ۵۰۰ میلیون در بازار بفروشد باید مبلغ ۱۲۰ میلیون تومان از عایدی این معامله را یعنی در مجموع بیش از ۳۵ درصد مبلغ معامله را به‌عنوان مالیات بپردازد. شنیده‌ها حاکی از آن است که پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده، یعنی ۹ درصد دیگر هم به‌زودی در خریدوفروش خودرو حاکم می‌شود. بدین ترتیب با راه‌اندازی سامانه یادشده حدود ۵۰ درصد سود هر معامله خودرویی به‌عنوان مالیات اخذ خواهد شد که معنایش آن است که دیگر خریدوفروش خودرو نمی‌تواند محلی برای سودهای هنگفت باشد.

شنیده‌ها حاکی از آن است که هماهنگی مناسبی بین وزارت صنعت، معدن و تجارت و قوه قضاییه در این زمینه در حال انجام است و این مسئله شاید مهم‌ترین دلیل برای فروشنده شدن بسیاری در بازار خودرو کشور در ماه جاری بوده است.

۵- در این شرایط خودروسازان هم دستپاچه به‌عرضه بالای خودرو در ماه اخیر روی آورده‌اند، به‌طوری‌که دیگر تریلی برای حمل محصولات خود برای عرضه به بازار ندارند و همه پارکینگ‌هایی که پیش از این خودروها را در آن انبار می‌کردند، خالی شده است و از مشتریان خواسته‌اند که هر کس برای تحویل خودرو خود مراجعه کند، کارت هدیه دریافت می‌کند. چنین وضعی در نمایندگی‌های خودروسازان هم به چشم می‌خورد یعنی دیگر نمایندگی‌ها خودشان از دلالی بازار خودرو کنار کشیده‌اند. مجموع این اتفاقات و تحولات سبب شده بسیاری کارشناسان به این مسئله ادغان کنند که به‌زودی شاهد خروج خودرو از فهرست کالاهای سرمایه‌ای، ریز قیمت‌ها و کاهش التهابات از بازار آن خواهیم بود و پس از سال‌ها به‌تدریج آرامش به این بازار بازمی‌گردد.

دارای چند قرارداد با شرکت سازه‌گستر باشد ازاین‌پس می‌تواند با پیشنهاد خود در ازای چندین قرارداد مشخص یک سند را برای تضمین به شرکت سازه‌گستر ارائه کند و اگر در این زمینه نیز دارای مشکلاتی هستند باز هم می‌توانند با درخواست خود بخشی از مطالبات‌شان را به‌عنوان سند تضمین بلوکه کنند. مدیرعامل سازه‌گستر تصریح کرد: نتایج به‌دست آمده طی یک فرآیند کارشناسی شده از بازنویسی آیین‌نامه‌های موجود و توجه ویژه به الزامات قانونی و حقوقی حاصل شده و شرایط جدید به‌زودی به‌تمامی شرکت‌های قطعه‌ساز اعلام خواهد شد.

سازندگان ازاین‌پس می‌توانند درباره ارائه اسناد تضمین با توجه به شرایط جدید اقدام کنند. او تصریح کرد: سازکارهای تدوین‌شده درباره رفع دغدغه‌های قطعه‌سازان بدین شرح است که دریافت اسناد تضمین دربراره قراردادهای خرید انجام نخواهد شد و سازندگان فقط در زمینه قراردادهای تضمین باید اسناد ضمانت را ارائه کنند. معلمان در ادامه به برخی از جوانب شرایط جدید دریافت اسناد تضمینی اشاره کرد و گفت: برخی سازندگان مشکلاتی همچون ارائه چک تضمین داشتند که از چند راهکار اقدام به رفع مشکل این افراد شد، به‌عنوان مثال، اگر قطعه‌سازی

مدیرعامل شرکت سازه‌گستر با اشاره به نام‌گذاری سال جاری از سوی رهبر معظم انقلاب مبنی بر رشد تولید و مهار تورم گفت: به‌منظور کاهش دغدغه‌های شرکت‌های قطعه‌ساز درباره همکاری‌های مشترک در زمینه قراردادهای فی‌مابین موضوع دریافت اسناد تضمین تسهیل شد. به گزارش سایپانیز به نقل از ارتباطات سازه‌گستر سایپا، مهرداد معلمان، مدیرعامل شرکت سازه‌گستر افزود: شرکت سازه‌گستر به‌منظور حمایت همه‌جانبه از شرکت‌های قطعه‌ساز زنجیره تامین شرایط جدیدی را در زمینه دریافت اسناد تضمین در قرارداد با شرکت سازه‌گستر ایجاد کرده به‌طوری‌که

تسهیل شرایط قطعه‌سازان زنجیره تامین

بهینه‌سازی مصرف سوخت در اولویت صنایع

عکس: ماهنامه

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

سال‌هاست انتخاب صنایعی که بتوانند از انرژی‌های سبز و کم‌مصرف در فعالیت خود استفاده کنند به‌عنوان یک استراتژی مناسب مطرح است. صنایعی که همچنان از تکنولوژی‌های قدیمی در فرآیند تهیه و تولید خود استفاده می‌کنند، کاهش بهره‌وری و البته هزینه نهایی تولید بالایی خواهند داشت. فناوری‌های نسل جدید می‌توانند تا میزان زیادی هزینه‌ها را کاهش دهند. بر همین اساس، سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز از قرارگیری بهینه‌سازی مصرف سوخت در سرلوحه کار همه حوزه‌ها خبر داده است.

براساس گزارش‌های منتشر شده بیشترین انرژی کشور صرف بخش خانگی و کشاورزی می‌شود و بخش صنعت با مصرف ۲۶ درصدی انرژی در رتبه بعدی قرار می‌گیرد؛ که از سال‌های انقلاب به این سمت شاهد افزایش ۱۰ برابری ظرفیت تولید برق هستیم و این خود خبر از مصرف بالای انرژی در کشور را می‌دهد. عدم‌استفاده از تکنولوژی‌های بهینه، بهره‌برداری نامناسب از ماشین‌آلات و استفاده مداوم از تجهیزات فرسوده باعث شده میزان استفاده و مصرف انرژی افزایش یابد. در سال ۱۳۹۴ بخش

آهن و فولاد به‌عنوان صنعتی پسر مصرف در بخش انرژی معرفی شد. صنایع آهن و فولاد در کنار هم حدود ۴۵ درصد از بیشترین سهم مصرف انرژی را به خود اختصاص می‌دادند. در کنار آنها، صنعت سیمان با متوسط مصرف ۱۶ و صنایع کوچک با مصرف متوسط ۱۵ درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارند. مدیریت مصرف برق باید به‌طور استراتژیک برنامه‌ریزی شود تا مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بتوانند به صورت هوشمندسازی شده از میزان برق مصرفی خود را کنترل کنند. طرح تشویق واحدهای

مصرف انرژی صنایع کم‌مصرف

کم‌مصرف برقی در سال ۱۳۹۷ آغاز شد. شرکت توزیع نیروی برق استان‌ها واحدهای صنعتی هر استانی را که در ساعات پیک مصرف میزان مصرف برق خود را کاهش می‌دادند، تشویق می‌کرد. ساعات اوج مصرف برق به‌طورمعمول میان ۱۲ تا ۱۶ رخ می‌دهد و صنایع بزرگی که فیدر اختصاصی دارند اگر در این ساعات میزان مصرف خود را کاهش می‌دادند از فهرست قطعی‌های برق خارج می‌شدند. صنایع کوچکی که فیدر اختصاصی نداشتند نیز با رعایت الزامات و کاهش مصرف برق خود در این

ساعات قطعی برق دریافت نمی‌کردند. حتی برخی واحدهای صنعتی موفق شدند با کاهش مصرف برق در ساعات پیک پاداش‌های درخور دریافت کنند و برای صرفه‌جویی در مصرف برق پاداشی معادل هشت میلیارد ریالی نیز تعیین‌شده بود. میزان مصرف برق در بخش کشاورزی در هر استان می‌تواند متفاوت باشد. در سال ۱۳۹۶ با رایگان کردن نرخ برق بخش کشاورزی در ساعات کم‌باری با استقبال کشاورزان روبه‌رو شد. البته طرح‌های تشویقی در صورتی مثبت عمل خواهند کرد که به‌طور داوطلبانه انجام شوند.

ناترازی انرژی با تولید بیشتر رفع نمی‌شود

حوزه ساختمان، محصولات صنعتی و لوازم خانگی و چه در بخش کشاورزی روند افزایشی دارد و ما با کمک مؤلفه‌ای با عنوان بهینه‌سازی مصرف می‌توانیم انرژی ذخیره و برای سایر حوزه‌های مولد استفاده کنیم. وی تصریح کرد: عموماً صنایع ما در فصل زمستان با کمبود گاز و در تابستان با محدودیت تامین انرژی برق مواجه هستند که با اتخاذ تدابیر هوشمندانه می‌توان از این محدودیت‌ها و بحران‌های احتمالی عبور کرد. به‌تازگی شورای‌عالی انرژی تصمیم‌ها و راهبردهای هوشمندانه‌ای در حوزه تولید محصولات کم‌مصرف به‌کار بسته که این مسئله به‌زودی با برنامه‌های تبیین‌شده اجرایی خواهد شد. سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت در این

اینکه شرایط تولید داخلی به لحاظ فنی و زیرساختی به‌طور کامل آمادگی تامین نیازهای کشور در حوزه‌های گوناگون را دارد. نیازی افزود: برخی از چالش‌هایی که امروز در حاشیه‌بازدید از نمایشگاه‌از سوی تولیدکنندگان مطرح شد، اگرچه خارج از حیطه وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت بود، اما همکاران ما در وزارت صنعت، معدن و تجارت همه تلاش و اهتمام خود را برای برطرف کردن دغدغه این عزیزان به‌کار خواهند گرفت. سیدمهدی نیازی به چالش ناترازی تولید و مصرف انرژی در کشور اشاره کرد و با بیان اینکه تولیدکنندگان باید ملزم به رعایت استانداردها و چارچوب‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی باشند، گفت: ابعاد مصرف انرژی چه در

سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت با اعلام اینکه موضوع ناترازی انرژی الزاما با تولید بیشتر رفع نمی‌شود، گفت: روند فراینده مصرف انرژی هم‌اکنون به‌عنوان یکی از چالش‌های بزرگ در کشور مطرح است و در این زمینه ضروری است مقوله بهینه‌سازی مصرف سوخت سرلوحه کار حوزه‌های گوناگون قرار گیرد.

به گزارش ایدرونیوز، سیدمهدی نیازی در بازدید از بیست‌وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی عنوان کرد: نمایشگاه صنعت نفت امسال با ابعاد وسیعی در حال برگزاری است که خوشبختانه با استقبال زیادی از سوی واحدهای تولیدی و صنعتگران روبه‌رو بوده است. آنچه در این عرصه حائز اهمیت است

به گفته بسیاری از کارشناسان، صنعت فولاد، آهن و سیمان بیشترین مصرف برق و انرژی را در کشور دارند. در آمارهای به‌دست آمده، ایران می‌تواند سالانه بیش از ۷۰ میلیون تن سیمان تولید کند. در عین حال، میزان مصرف برق این صنعت معادل ۷۵۰۰ میلیون کیلووات در ساعت است. با انجام استراتژی‌های جدید و بهینه‌سازی می‌توان این میزان مصرف را در سال حدود ۱۰۰۰ میلیون کیلووات‌ساعت کاهش داد. پس از آن صنعت شیشه و بلور در میزان مصرف بالای انرژی حضور

صنایع پر مصرف کدامند؟

دارد و حدود ۳۰۳ میلیون کیلووات‌ساعت و ۵۳۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی را مصرف می‌کند. با مکانیزه کردن بیشتر مراحل کار می‌توان گفت تا ۹۰ میلیون کیلووات‌ساعت امکان صرفه‌جویی در این صنعت نیز امکان‌پذیر است. صنعت کاشی و سرامیک در رتبه بعدی قرار دارد و در چند سال میزان تولید این صنعت به بیش از ۳۰۰ درصد افزایش یافته است. شاید بتوان گفت در مقایسه با دیگر موارد گفته شده این صنعت انرژی کمتری مصرف

چگونه صنایع را کم مصرف کنیم

هوشمندانه می‌توانند میزان آن را کنترل کنند، باعث کاهش میزان مصرف انرژی صنایع می‌شود. این امر باعث می‌شود تا نیروی متخصص جدیدی وارد عرصه عمل شده و کارآفرینی در سطح کشور افزایش پیدا کند.

استفاده از راهکارهای نوین

شاید بتوان از اینترنت انرژی (IoE) در ساختار جدید کشور استفاده کرد. این مفهوم که در واقع از اینترنت اشریا گرفته شده با توجه به بحران مصرف انرژی موردبحث قرار گرفته است. اینترنت انرژی حوزه‌ای ترکیبی از فناوری و توزیع انرژی، روش‌هایی را برای بهبود استفاده از توانمندی‌های مبتنی بر شبکه هوشمند فراهم می‌کند. مدل‌های استفاده شده در ساختار کلی اینترنت انرژی به این صورت طراحی شده‌اند که با اندازه‌گیری و تخمین می‌توانند میزان مصرف کل انرژی را به صورت گزارشی تهیه کرده و استراتژی‌های را به متخصصان ارائه دهند. با این حال، این روش‌های نوین و ساختار تازه آنها نیازمند زیرساخت‌هایی است که علاوه بر زمینه‌های مالی باید در سطح کشور فرهنگ‌سازی نیز انجام شود. دولت و مردم باید با توجه به چنین مسائلی راهکارهایی را ارائه دهند. حمایت سرمایه‌گذاران در این بخش‌ها می‌تواند پشتیبان چنین ایده‌های نوینی باشند و البته یک وظیفه ملی خواهد بود. در زمینه تولید برق علاوه بر موارد گفته شده و البته

صنعتی کم‌مصرف شود. همان‌طور که گفته شد، بخش کشاورزی در حالی که آب زیادی مصرف می‌کند، اما برق کمتری را مورداستفاده قرار می‌دهد. برق این‌بخش می‌تواند در صنایع زیر بخش و وابسته به آن به‌عنوان‌مثال صنعت نساجی مورداستفاده قرار گیرد.

صنایع فولاد، آهن و شیشه بیشترین و صنایع کاشی و سرامیک کمترین مصرف انرژی برق را دارند. تمامی صنایع گفته شده با استفاده از تجهیزات به‌روز و استاندارد می‌توانند مصرف خود را کاهش دهند. این مسئله نیازمند سرمایه‌گذاری و توجه دولت به این مسئله است.

به‌طور کل صنایع کشور باید به سمت و سویی بروند که علاوه بر مصرف انرژی کمتر، آلاینده‌های کمتری را نیز تولید کنند. این کار با استفاده از تجهیزات به‌روز و سوخت‌های جدید امکان‌پذیر است. صنایع باید به سمت روش‌های پاک و عاری از کرین پیش روند و از منابع انرژی تجدیدپذیر استفاده کنند. این در حالی است که حتی بخش خانگی نیز می‌تواند از این طریق انرژی خود را تامین کرده و حتی درآمد به‌دست آورد. در جلسات اخیر دولت به نصب پنل‌های خورشیدی در خانه‌ها در راستای کاهش مصرف انرژی برق و صرفه‌جویی در آن اشاره شد. استفاده از دستگاه و ماشین‌آلات به‌روز و دیجیتالی که تمامی ریز مصارف را در نظر گرفته و به صورت

مراسم از غرفه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران نیز دیدن کرد و در جریان عملکرد و برنامه‌های ایدرو در حوزه پروژه‌های نفت و گاز ایدرو قرار گرفت. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به همراه شرکت‌های تابعه از جمله شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایرا (PMDI)، شرکت کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران (ایزواپکو)، شرکت لوله‌گستر اسفراین و مجتمع صنعتی اسفراین، ایدروویل، اینکو، رخته‌گری و ماشین‌سازی تبریز در بیست‌وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی حضور دارد.

باکمک مؤلفه‌ای با عنوان بهینه‌سازی مصرف می‌توانیم انرژی را ذخیره‌و در حوزه‌های مولد استفاده کنیم

استفاده از انرژی خورشیدی، می‌توان استفاده از انرژی هسته‌ای را نیز در نظر داشت. نیروگاه‌های هسته‌ای مشابه نیروگاه‌های معمولی هستند اما به‌جای استفاده از دیگ بخار در آنها و مصرف سوخت‌های فسیلی، از واکنش‌های هسته‌ای برای به کار افتادن توربین‌ها و در نهایت تولید انرژی برق استفاده می‌شود. در کتاب دور الکتروموتورها با مصرف بهینه اشاره شده که نیروگاه اتمی بوشهر می‌تواند سالانه ۱۲۰۰ مگاوات برق تولید کند. با این حال، سیاست و سرمایه‌گذاری در این‌بخش باید با دقت و تفکر بیشتری از سمت دولت انجام شود.

سخن پایانی

به‌طور کلی هر یک از صنایع گفته شده می‌توانند ظرفیت کاهش مصرف انرژی (آب، برق، گاز و...) را داشته باشند. البته صرفاً نباید با توجه به صنایع جدید پیش برویم، بلکه باید بتوانیم صنایع قدیمی را به روز کنیم و با توجه به آنها میزان تولید را افزایش دهیم و از میزان هزینه‌ها بکاهیم. در این راستا صنایع قدیمی کشور باید با یک برنامه‌ریزی مشخص و سرمایه‌گذاری و حمایت دولت بتوانند صاحب تجهیزات جدید شده و به رقابت با محصولات جهانی بپردازند.

عباس مجیدی نژاد
کارشناس حوزه معاینه فنی

مولدسازی به زعم دولتی‌ها

هزوارش در ادبیات پهلوی به واژه‌ها یا بخش‌هایی از یک واژه گفته می‌شد که به زبان آرامی و به خط پهلوی نوشته می‌شدند، اما هنگام خواندن آنها را مانند پارسی میانه تلفظ می‌کردند. این سنت در قرون بعد توسط دبیران همچنان تکرار شد که دلیل آن را می‌توان نوعی انحصارگرایی شغلی با ایجاد ابهام دانست.

مولدسازی دارای‌های دولت، به این معناست که دولت اموال بلااستفاده یا اموالی که ارزش افزوده و بهره‌وری پایینی دارند، سال‌ها را شده‌اند و استفاده مطلوبی از آنها نشده را شناسایی کند تا آنها را به روش‌های گوناگون بهینه‌سازی کرده و بهره‌وری‌شان افزایش یابد. با شناسایی این اموال می‌توان از راه‌های مختلف آنها را به بخش‌های خصوصی انتقال داد. این فرآیند در کشورهای پیشرفته نیز تجربه شده و ارزش افزوده قابل توجهی برای آنها به ارمغان آورده است. اما در کشور ما فرآیند آن متفاوت بوده و متولیان امر تعبیر و تفسیر خاص خود را از آن دارند. در کشور، دولت اموال مازاد خود را شناسایی و آنها را به بخش خصوصی واگذار می‌کند، اما بخش خصوصی را به شکل‌های گوناگون تحت فشار گذاشته و به شیوه‌های متفاوت از آنها وجوهانی دریافت می‌کند. در واقع در ادبیات دولتی ما، واژه هزوارش با معنای بروز شده، جایگاه خاصی پیدا کرده است. مولدسازی در گذر به انتقال سرمایه مازاد برای تحقق بهره‌وری بالاتر گفته می‌شود، اما در عمل، حیاط خلوتی برای نهادهای دولتی است که ارزش افزوده به وجود آمده در فرآیند آن نیز باید به نهادهای متولی و سازمان‌های خصولتی حاشیه‌ای پرداخت شود.

این موضوع ابعاد گوناگون و پیچیده‌ای دارد که در این فرصت نمی‌توان به تمام بخش‌های آن پرداخت و آنها را مورد بررسی قرار داد، اما به قول مولانا، آب دریا را اگر نتوان کشید، هم به قدر تشنگی باید چشید؛ از این رو در این در مجال کوتاه، این وضعیت هزوارشی را در فرآیند معاینه فنی‌ها خودرو تعریف و تفسیر می‌کنیم.

بازرسی خودروها در جهان یا از سوی سازمان‌های دولتی انجام می‌شود یا برعهده بخش خصوصی تحت نظارت مستقیم نهادهای دولتی است. ناگفته نماند که حمل‌ونقل در کشور ما هنوز با فرمان قجری ادامه حیات می‌دهد. در کشورهای گوناگون، یک سازمان تخصصی برای حمل‌ونقل وجود دارد، اما در کشور ما این گونه نیست. بخشی از حمل‌ونقل تحت تولیت وزارت کشور و بخش دیگری از آن زیر نظر سازمان راهداری و وزارت راه و شهرسازی است و به همین دلیل، مراکز معاینه فنی نیز به دو بخش تقسیم می‌شوند که گرچه به ظاهر در آیین‌نامه دارای یکپارچگی هستند، اما در عمل، هر کدام راه خود را می‌روند و دچار چالش‌های متعددی هستند. به‌عنوان نمونه، نرخنامه این مراکز باید در هیات وزیران تصویب و ابلاغ شود و این گونه است که نرخنامه دستوری یادشده به‌جای تأمین منابع مادی بخش خصوصی بیشتر حافظ منافع نهادهای متولی بوده است.

در سال ۱۳۹۹ نرخنامه ابلاغی مراکز معاینه فنی براساس آئین‌نامه سال ۱۳۹۸ و نرخنامه سال ۱۴۰۲ که با اعتراض هم همراه شد با آئین‌نامه ۱۳۹۹ بود. با به‌عهدی دولتی‌ها که قول داده بودند در سال ۱۴۰۲ این نرخنامه اصلاح کنند، در نهایت نرخنامه مصوب، یکم فروردین هنگامی که آقایان در تعطیلات به‌سر می‌بردند، ابلاغ شد. در این نرخنامه تحت نام‌های گوناگون مانند پلیس راهور، پشتیبانی سایت، بازرسی مراکز و خزانه دولت و... مبلغی گرفته می‌شود، می‌ماند الباقی که نصب پرسنل می‌شود و تنمه آن که برای پرداخت مالیات است. ای کاش موضوع به همین جا ختم می‌شد. در این میان، تحمیل هزینه‌های جانبی برای توجیه حضور خود و رفتار نادرست سازمانی نیز بخش دیگری از این فرآیند است.

براساس اهداف اصلی مراکز معاینه فنی، رسالت اصلی این مراکز باید حفظ جان شهروندان باشد، اما در عمل مراکز معاینه فنی و فرآیند آن گلوگاهی است برای شهروندان. قصه به اینجا هم ختم نمی‌شود. در این میان، هر یک از نهادهای متولی هر گاه فرصت پیدا کنند، نیشی به مراکز معاینه فنی بخش خصوصی می‌زنند و از حیاط خلوت‌هایی به ضرر این حوزه حمایت می‌کنند. لازم به تأکید است که مدیران دولتی میز و جایگاه خود را بستگی برای دفاع از حقوق شهروندان نمی‌دانند. نگارنده خود را در این جایگاه نمی‌داند که پندها و جملات قصار را برای دولتمردان بازگو کند، اما فراموش نشود که دودم گفته، چون نیم کردار نیست.

خودرو و قطعه

editor@smtnews.ir

متقاضیانی که طی ۴۸ ماه گذشته در شرکت‌های ایران خودرو و سایپا و طی ۲۴ ماه گذشته از سایر شرکت‌های خودروسازی نسبت به ثبت‌نام یا صدور فاکتور اقدام کرده‌اند، امکان ثبت‌نام و خرید خودرو را ندارند. ۴. متقاضیانی که دارای پلاک انتظامی فعال هستند امکان ثبت‌نام و خرید خودرو را ندارند. ۵. انتقال امتیاز و حقوق ناشی از خرید خودرو به اشخاص و نیز فروش حواله خودرو به‌صورت وکالتی ممنوع است. ۶. امکان صلح خودرو خریداری‌شده به غیر وجود ندارد.

اطلاعات افراد متقاضی انجام شود. پس از انجام پالایش اطلاعات، از ۳ خرداد سایت سامانه به‌منظور تشکیل پروفایل و انتخاب محصول برای متقاضیان دارای حساب وکالتی فعال می‌شود. علاوه بر حساب وکالتی با اعتبار لازم، شرایط عمومی مندرج در دستورالعمل شورای رقابت به شرح ذیل است:

۱. حداقل سن مجاز متقاضیان خرید خودرو ۱۸ سال است. ۲. دارا بودن گواهینامه رانندگی معتبر برای متقاضیان خرید خودرو الزامی است. ۳.

مرحله دوم ثبت‌نام خودرو از طریق سامانه یکپارچه تخصیص خودرو از ۲۰ اردیبهشت آغاز شد و ۲۹ اردیبهشت به پایان رسید. در این بازه زمانی، متقاضیان خرید خودرو باید حساب بانکی خود را با مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان به‌نام سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان وکالتی می‌کردند. به‌گزارش مهر، پس از انسداد این مبلغ، اطلاعات متقاضیان از سوی بانک‌های منتخب به سامانه یکپارچه ارسال می‌شود تا فرآیند پالایش

آغاز به‌کار دوباره سامانه یکپارچه فروش خودرو

بررسی جایگاه صنعت خودرو در سند چشم‌انداز

قطار ۱۴۰۴ به مقصد نمی‌رسد

عکس: سازمان

پیش‌فرض‌هایی که در سند ۱۴۰۴ برای تحقق اهداف صنعت خودرو تعیین‌شده عملاً با تحریم‌ها دچار چالش شد و از بین رفت

براساس سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ صنعت خودرو برای دستیابی به جایگاه نخست منطقه، رتبه پنجم آسیا و رتبه یازدهم در جهان با تکیه بر توسعه رقابت‌پذیری، هدف‌گذاری شده است. تحقق اهداف یادشده در ۳ بخش قابل پیگیری است که شامل تولید سالانه ۳ میلیون دستگاه خودرو، صادرات یک میلیون خودرو و بومی‌سازی پلتفرم‌های تولید خودرو می‌شود.

در حالی که تنها ۲ سال تا پایان اعتبار سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ باقی مانده، میزان تحقق اهداف این برنامه، مهم‌ترین سوال کارشناسان است. سند چشم‌انداز با برنامه‌ریزی ۲۰ ساله قرار بود در قالب ۴ برنامه پنج‌ساله توسعه، اقتصاد ایران را به جایگاه‌های یادشده برساند که شواهد حاکی از عقب‌ماندن از اهداف این برنامه بلندمدت است. بسیاری از اهداف بالادستی محقق نشده که کارشناسان علت اصلی این امر را عدم‌بازنگری در اهداف این برنامه بلندمدت می‌دانند. این گروه معتقدند برای تحقق اهداف بلندمدت باید استراتژی‌های جایگزین و رویکرد بازنگرانانه داشته باشیم که متناسفانه چنین سازکاری در سند چشم‌انداز دیده نمی‌شود. **سازمان** در این گزارش به بررسی میزان تحقق اهداف صنعت خودرو در سند ۱۴۰۴ پرداخته است. با ما همراه باشید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

راه‌طولانی صنعت خودرو

ار تباط سازنده با جهان در حوزه خودرو است. در کل به‌منظر می‌رسد در شرایط کنونی با نگاهی واقع‌گرایانه مبتنی بر نوع ارتباط سیاسی و اقتصادی با کشورهای منطقه و جهان باید سند جدیدی تنظیم شود و مسیر حرکت به سمت آن بیش از سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ زیر ذر‌بین، کنترل شده و مبتنی بر برنامه‌ریزی با در نظر گرفتن سخت‌ترین شرایط باشد.

بومی را کند کرده و این موضوع مانع اصلی حضور پلتفرم در بازارهای صادراتی شده است. تولید سالانه ۳ میلیون خودرو و صادرات حدود یک میلیون دستگاه از این تعداد بدون شک صنعت خودرو ما را از هر گونه تأمین ارزی بی‌نیاز می‌کند و حتی موجب درآمدزایی ارزی برای کشور می‌شود، اما واقعیت این است که حتی در وقت‌اضافه هم دستیابی به این آمار بسیار بعید به‌منظر می‌رسد و نیازمند

آمار تحویل خودروها به‌ویژه در چند سال گذشته، کاملاً مشهود است؛ هر چند در دو سال اخیر، تقاضاهای زیادی به این بازار وارد شده‌اند که عمدتاً به‌دلیل کاهش ارزش پول ملی و تغییر وضعیت خودرو به یک کالای سرمایه‌ای رخ داده و همین نیز وضعیت خاصی را بر بازار و صنعت خودرو ما حاکم کرده است. از سوی دیگر، تمرکز بر شعار داخلی‌سازی حداکثری، اهنگ بروزسازی خودروهای

صنعت خودرو کشور فاصله زیادی با اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ دارد و مسیری متفاوت را در پیش گرفته است. بعد از تدوین این برنامه بلندمدت صنعت خودرو ما تغییرات بسیاری داشته که بر میزان تحقق اهداف سند ۱۴۰۴ تأثیر گذار بوده است. از یک سو ظرفیت بازار خودرو ایران به‌دلیل کاهش قدرت خرید مردم، افت محسوسی داشته که این موضوع در بررسی

اهداف خودرویی سند ۱۴۰۴ محقق نمی‌شود

درستی نیست، چون زمان صرف می‌شود تا داخلی‌سازی انجام شود و طی این فاصله زمانی آن پلتفرم از استانداردهای روز فاصله می‌گیرد، گفتنی است که

مدت به‌طور خاص کشور با آنها درگیر شد، دست به‌دست هم دادند تا در نهایت درصد کمی از اهداف سند ۱۴۰۴ در صنعت خودرو آن هم در سطح بسیار ضعیفی محقق شود. این کارشناس حوزه خودرو در جمع‌بندی دلایل محقق نشدن اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ ادامه داد: در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ علاوه بر اینکه خود سند در شرایط غیر تحریمی نوشته و تدوین شده، ملاحظات فنی هم مورد توجه قرار نگرفته است. ضمن اینکه اهداف در این برنامه، در قالب اهداف کلی بوده و در جزئیات نقشه، راهبردها مشخص نیست که می‌توان گفت یکی از دلایل

۲ در سال باقیمانده در تحقق اهداف این سند شاهد اتفاق خاصی باشیم، اظهار کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت در این مدت تلاش‌های زیادی کرده و می‌کند؛ هر چند تاکنون نتیجه چشمگیری را در تحقق اهداف برنامه ۱۴۰۴ شاهد نبوده‌ایم.

محمدحسین پروانه، کارشناس حوزه خودرو درباره میزان تحقق اهداف صنعت خودرو در سند ۱۴۰۴ به **سازمان** گفت: در سند ۱۴۰۴ برای صنعت خودرو، تولید سالانه ۳ میلیون خودرو و صادرات یک میلیون دستگاهی یا حدود ۳۰ درصدی هدف‌گذاری شده، اما در بخش تولید خودرو در نهایت تا پایان برنامه در سال ۱۴۰۴ کمتر از ۵۰ درصد اهداف این سند محقق خواهد شد. یکی از دلایل محقق نشدن بخش زیادی از اهداف این سند چشم‌انداز به زمان تدوین آن برمی‌گردد. سند ۱۴۰۴ زمانی تدوین شد که کشور تحریم نبود و در صنعت خودرو به‌طور خاص شرکای خارجی با ما همکاری می‌کردند و به‌نوعی کارها پیش می‌رفت، اما وقتی شرایط کشور تغییر کرد و ما شاهد اعمال تحریم‌ها بودیم در اهداف و استراتژی‌های این برنامه بازنگری نشد. در ادامه این روند و با شدت گرفتن تحریم‌های بخش صنعت، چالش‌های جدی برای صنعت خودرو کشور ایجاد شد که آن را از مسیر تحقق اهداف از پیش تعیین شده، دور تر کرد. در واقع جایی که نیاز بود اهداف این صنعت

به‌دلیل
محدودیت ناشی
از تحریم‌ها
نمی‌توانیم
استانداردهای
بین‌المللی تولید
خودرو را به‌طور
رسمی دریافت
کنیم

لحاظ طراحی پلتفرم نیز اقدامات جدی در کشور انجام نشده است. اصولاً به‌دلیل تحریم و مهم‌تر از آن، مدیریت صنعتی بسیار نادرست، نتوانستیم در این بخش موفق باشیم و گام‌های چشمگیری برداریم.

پروانه درباره بومی‌سازی پلتفرم‌های تولید خودرو به‌عنوان یکی از اهداف مهم صنعت خودرو در سند ۱۴۰۴ نیز اظهار کرد: درباره بومی‌سازی پلتفرم‌ها، قدری مسئله متفاوت است. پلتفرم‌های گوناگونی مانند پلتفرم موتور، گیربکس و... در کشور تا حد خوبی داخلی‌سازی شده، اما اینکه این پلتفرم‌ها دیگر در کشور مادر استفاده نمی‌شوند و خودروسازی‌های

وی افزود: یکی دیگر از اهداف صنعت خودرو، تحقق صادرات یک میلیون خودرو در سال است که اگر بخواهیم این هدف محقق شود باید جدا از زیرساخت‌های صنعت و توان تولید، مواردی مانند نقل‌وانقالات و استانداردها را هم در نظر بگیریم. از یک سو تاکنون در زمینه استانداردها به‌طور جدی با کشورهای دیگر وارد مذاکره نشده‌ایم تا استانداردهای خودرویی ما برای آنها پذیرفته شود و از سوی دیگر، به‌دلیل محدودیت‌های مربوط به تحریم‌ها نمی‌توانیم استانداردهای بین‌المللی را به‌طور رسمی دریافت کنیم. در زمینه نقل‌وانقالات مالی هم مشکلاتی داریم که مسیر صادرات خودرو را برای ما بسیار پیچیده کرده است. ضمن اینکه ارائه خدمات لیزینگ در کشورهای دیگر برای ما امکان‌پذیر نیست.

میلاد بیگی، کارشناس حوزه خودرو نیز درباره میزان تحقق اهداف صنعت خودرو در سند ۱۴۰۴ به **سازمان** گفت: واقعیت این است که به بیشتر اهدافی که برای بخش صنعت خودرو کشور پیش‌بینی شده نرسیده‌ایم که در بین عوامل گوناگونی که صنعت ما را با چالش و عقب‌ماندن از برنامه‌های توسعه مواجه کرده، مهم‌ترین عامل به‌عمل‌آوردن تحریم‌ها برمی‌گردد. زمان کمی بعد از تدوین سند ۱۴۰۴ ما شاهد اعمال گسترده تحریم‌ها علیه بخش‌های گوناگون اقتصاد کشورمان بودیم که به‌نوعی اهداف تعیین‌شده در این برنامه را هم به محاق برد. بخش مهم این برنامه می‌توانست در دهه ۹۰ محقق شود، اما ما در دهه ۹۰ تحت‌تأثیر تحریم‌ها شرایط خاصی داشتیم و یکی از بخش‌هایی که به‌طور خاص هدف این تحریم‌ها قرار گرفت، صنعت خودرو کشور بود که در نهایت تأثیر خود را بر برنامه‌های مربوط به این صنعت، گذاشت. پیش‌فرض‌هایی که در سند ۱۴۰۴ برای تحقق اهداف صنعت خودرو تعیین شده بود، عملاً با تحریم‌ها دچار چالش‌های اساسی شد و

این کارشناس حوزه خودرو در پایان با اشاره به اینکه در تحقق هدف بومی‌سازی پلتفرم‌ها هم موفق نبوده‌ایم، تأکید کرد: به‌طور کلی، اگر می‌توانستیم این شرایط را بهتر مدیریت کنیم، در داخل کشور به لحاظ فنی و تکنولوژی مشکلی نداشتیم. چالش عمده ما برای طراحی پلتفرم در داخل کشور به مشکلات مدیریتی برمی‌گردد؛ یعنی چون راهبری درست، مشخص و شفاف در صنعت ما وجود ندارد، به‌طور کامل و با ذکر جزئیات مشخص نشده که چگونه باید به این سمت حرکت کنیم.

مسئله به‌لحاظ فناوری چالش جدی نداریم و در نهایت تحریم‌ها را دور می‌زدیم تا بتوانیم بخشی از فناوری موردنیاز را وارد کنیم. به‌جرات می‌توان گفت تاکنون برنامه مشخص و مدیریتی درستی در صنعت خودرو برای تحقق اهداف بلندمدت آن نداشته‌ایم.

پروانه در ادامه با اشاره به اینکه بسیاری از موارد هم از حیث اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت خارج است، گفت: واقعیت این است که برخی از اقدامات مربوط به حاکمیت بوده و در حوزه اختیارات وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست. تمام این موارد و مشکلاتی که طی این

تحریم‌ها، اهداف برنامه ۱۴۰۴ را به محاق برد

اهدافی که برای صنعت در سطح کلان داریم، نزدیک شویم. این اهداف صرفاً اهداف کمی نیستند و باید بتوانیم درباره اینکه مدل توسعه صنعت چگونه باشد، همکاری‌های بین‌المللی ما چگونه باشد و... به اجماع برسیم. واقعیت این است که تا این اجماع در سطح حاکمیتی و همراستا با سیاست‌های کلان نباشد، تحقق اهداف برنامه سخت خواهد بود.

مواجهه بوده‌ایم، متفاوت است. در واقع چشم‌انداز یک روایی بین‌الذاتی است برای اینکه همه بخش‌های حکمرانی ذیل آن به کار گرفته و بسیج شوند؛ بنابراین فقط مختص وزارت صنعت، معدن و تجارت و در حیطه اختیارات این وزارتخانه نیست و در سطح بالاتر، حتی می‌توان گفت صرفاً در دست دولت نیست. با این حال، باتوجه به امکانات نظام ما و اینکه مسئله را می‌توان در قالب دولت جلو برد یا

از موقعیتی مانند شروع برنامه هفتم استفاده کرد تا بین قوای مختلف همکاری ایجاد شود و با همکاری بتوانیم به

فعالان صنعت خودرو معتقدند با وجود فرصتی کمی که تا ۱۴۰۴ باقی مانده، تحقق تمام اهداف تعیین‌شده در سند چشم‌انداز امکان‌پذیر نیست، زیرا برای رسیدن به هدف تولید ۳ میلیون خودرو و صادرات یک میلیون دستگاه و... فرصت زیادی نمانده است. علاوه بر این باتوجه به شرایط خاص کشور، اهداف پیش‌بینی شده در برنامه باید موردبازنگری قرار گیرد و از استراتژی‌های جایگزین بهره ببریم. با توجه به ضعف‌های یادشده، در کنار محدودیت‌های ناشی از تحریم و ضعف‌های مدیریتی در صنعت کشور، تحقق اهداف صنعت خودرو در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ دور از دسترس خواهد بود.

عقب‌ماندگی این بخش را جبران کنیم

سخن پایانی

فعالان صنعت خودرو معتقدند با وجود فرصتی کمی که تا ۱۴۰۴ باقی مانده، تحقق تمام اهداف تعیین‌شده در سند چشم‌انداز امکان‌پذیر نیست، زیرا برای رسیدن به هدف تولید ۳ میلیون خودرو و صادرات یک میلیون دستگاه و... فرصت زیادی نمانده است. علاوه بر این باتوجه به شرایط خاص کشور، اهداف پیش‌بینی شده در برنامه باید موردبازنگری قرار گیرد و از استراتژی‌های جایگزین بهره ببریم. با توجه به ضعف‌های یادشده، در کنار محدودیت‌های ناشی از تحریم و ضعف‌های مدیریتی در صنعت کشور، تحقق اهداف صنعت خودرو در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ دور از دسترس خواهد بود.

عقب‌ماندگی این بخش را جبران کنیم

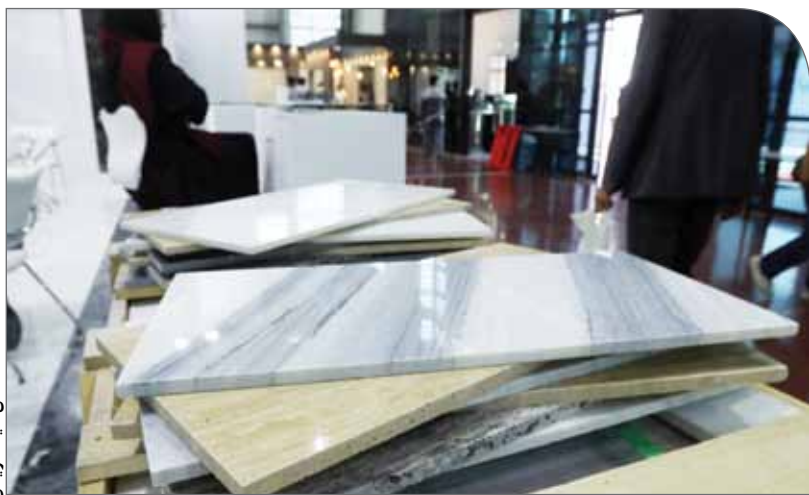
در نشست خبری سیزدهمین نمایشگاه سنگ تزئینی مطرح شد

سلیقه نازل داخلی، آفت صنعت سنگ

بازار جهانی را به خود اختصاص دهیم. حتی اگر پتانسیل صادرات ۵ میلیارد دلاری سنگ با کیفیت این رقبا را هم داشته باشیم، باید بدانیم که این کشورها صاحبان بازار هستند و شبکه توزیع و فروشی بسیار قوی در بازارهای جهانی دارند و یقیناً نمی‌شود به راحتی این کشورها را از بازار حذف کرد و سهم آنها را به دست آورد. در گزارش امروز **سنت** مروری داشتیم به احتمال دستیابی به این هدف.

صنعت سنگ ایران از ظرفیت بسیار قابل توجهی برخوردار است که پتانسیل صادرات ۵ میلیارد دلاری آن به بازارهای جهانی وجود دارد. این نکته‌ای بود که چندی پیش در سخنان رئیس انجمن سنگ ایران برجسته شد.

در همان زمان برخی از کارشناسان و فعالان این حوزه انتقاداتی بر این اظهارات وارد دانستند. از جمله اینکه کل تبادلات جهانی سنگ در زیر گروه سنگ‌های آهکی و ماربل، که کشور ما در آن مزیت نسبی دارد، حداکثر ۸ میلیارد دلار است و عدد ۵ میلیارد دلار یعنی رسیدن به ۶۲.۵ درصد کل این تبادلات و زیر گروه سنگی و رقابت

عکس: آیدیا فریدی

قبرستان ماشین آلات

مسئولیت بر عهده تولیدکننده است. دولت سوخت ارزان را در اختیار واحدها قرار داده است اما از آنجایی که بازار مصرف داخلی برای تولید کننده بسیار شیرین است، تلاشی برای ارتقای سطح کیفی تولیدات خود به خرج نمی‌دهد زیرا هرچه تولید کند در بازار داخل به فروش می‌رود. حاج‌سید جوادی ادامه داد: تقاضای بازار داخلی آنقدر زیاد است که ۸۵ درصد تولید کشور را مصرف می‌کند اما فرهنگ مصرف بسیار پایین است و در نتیجه به تولید بی‌کیفیت در معدن و محصولات بی‌کیفیت در کارخانه دامن می‌زند و بازار به همین سیستم پیش می‌رود.

سیامک حاج‌سید جوادی، تحلیلگر و فعال بازار بین‌المللی سنگ نیز در این نشست با اشاره به وضعیت ماشین‌آلات گفت: در حال حاضر معادن کشور به قبرستان ماشین‌آلات کهنه و فرسوده تبدیل شده است و به هر معدنی که سر بزنیم، چندین لودر و بولدوزر فرسوده می‌بینیم که گوشه‌های افتاده است و توانایی کار کردن ندارد. اغلب ماشین‌های ما بالای ۲۰ سال عمر دارند و برای همین است که رانده‌مان در کشور تا این اندازه پایین آمده است و چنین مشکلاتی ایجاد شده است.

بازار پروتق داخلی

وی با اشاره به بازار پروتق داخلی در حوزه سنگ‌های تزئینی گفت: در حوزه فراوری ۷۰ درصد

و تجهیزات در اختیار دارند و عملیات برش و فراوری انجام می‌دهند و در این طرح جامع به دنبال افزایش تعداد افراد موفق و کارخانجات به روز هستیم.

مزایای شهر آفتاب

رئیس انجمن سنگ ایران با اشاره به برگزاری سیزدهمین دوره نمایشگاه سنگ تزئینی که هشتم تا دوازدهم خردادماه در محل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب برگزار می‌شود گفت: استقبال شرکت‌های خارجی به‌ویژه حضور شرکت‌هایی از ۵ کشور چین، هند، ایتالیا و ترکیه و یونان و همچنین ۱۱۰ شرکت ایرانی حضور دارند که می‌تواند بازار بزرگی برای محصولات سنگ کشورمان باشد. علاوه بر این ایتالیایی‌ها و هندی‌ها که بازارهای مهمی برای ما هستند در این دوره از نمایشگاه حضور دارند.

شکوری نزدیکی به بزرگترین شهرک صنعتی سنگ کشور (شمس‌آباد)، نزدیکی به فرودگاه بین‌المللی امام، دسترسی آسان از اصفهان و محلات به عنوان دو قطب صنعتی و معدنی کشور، زیرساخت‌های به‌روز و بین‌المللی سایت شهر آفتاب و نبود ترافیک در محدوده شهر آفتاب و دسترسی آسان به مترو، از جمله دلایل اصلی انتخاب شهر آفتاب برای این دوره از نمایشگاه دانست و گفت: در این دوره از نمایشگاه تمهیداتی اندیشیده شده است که برای نخستین بار بلوک‌های معدنی به نمایش درآید و در معرض دید عموم قرار گیرد.

اهداف دست یافتنی است

کاستی‌های اکتشاف

شکوری افزود: معادنی در عمق وجود دارد که ما از آن بی‌اطلاع هستیم که اگر اکتشافات اساسی در حوزه سنگ‌های تزئینی اتفاق بیفتد به ذخایر خیلی بیشتر از این برسیم. رئیس انجمن سنگ ایران گفت: در دنیا معادن ۳ تا ۵ درصد از ذخایرشان را استخراج می‌کنند و در چرخه تولید قرار می‌دهند، ولی متأسفانه در بهترین شرایط در کشور ما زیر نیم‌درصد استخراج می‌شود.

شکوری افزود: در سال‌های گذشته با اعمال ۷۵ درصدی عوارض بر محصولات این صنعت سبب شد صادرات ۲۵۰ میلیون دلاری این حوزه به کمتر از ۲۰۰ میلیون دلار برسد. وی ادامه داد: مابیش از ۳ میلیارد تن ذخیره قطعی سنگ تزئینی در کشور داریم که با تولید سالانه ۱۵ میلیون تن، دست کم برای ۲۰۰ سال آینده سنگ در اختیار داریم که با نیروی متخصص و تجهیزات ماشین‌آلات و اکتشافات می‌توانیم تا ۴۰۰ سال آینده هم سنگ در اختیار داشته باشیم.

رئیس انجمن سنگ ایران تصریح کرد: این در حالی است که در دنیا اتفاقات جدیدی را شاهدیم و سنگ‌های مصنوعی، شیشه، کامپوزیت و دیگر محصولات در حال جایگزینی سنگ تزئینی هستند. وی خاطرنشان کرد: اکنون در کشور واحدهایی وجود دارد که در حد و اندازه شرکت‌های پیشرو جهان، ماشین‌آلات

بهرام شکوری، رئیس انجمن سنگ ایران با تاکید مجدد بر قابلیت صادرات ۵ میلیارد دلاری صنعت سنگ تزئینی گفت: با توجه به تقاضا در بازارهای جهانی و ظرفیت معادن قابل دسترس در کشور، قابلیت ارز آوری ۵ میلیارد دلاری از صادرات سنگ ایران وجود دارد.

به گزارش **سنت**، وی که در نشست خبری سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران سخن می‌گفت با اشاره به پتانسیل‌های فراوان در این صنعت گفت: توجه به بازارهای جهانی و صادرات تنها راه نجات این صنعت است. صادرات این صنعت کمتر از ۲۰۰ میلیون دلار است، در حالی که کشور ترکیه با وجود این که تنوعی در سنگ‌های تزئینی ندارد، سالانه بیش از ۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار صادرات دارد و سهم ۲۰ درصدی را از صادرات به خود اختصاص داده است.

تدوین طرح جامع سنگ

شکوری همچنین از تدوین طرح جامع سنگ با همکاری ایمیدرو در آینده نزدیک خبر داد و گفت: همه موارد مرتبط با این صنعت از جمله معدنکاری، فراوری، بازاریابی، مباحث آموزشی و ... در آن برای دستیابی به صادرات ۵ میلیارد دلاری دیده شده است و متقدیم دسترسی به این میزان صادرات دور از دسترس نیست.

رئیس انجمن سنگ ایران گفت: ما با آماده‌سازی زیرساخت‌ها و با افزایش حفاری اکتشافی و با تربیت نیروی انسانی زنده به ویژه در تجهیزات و ماشین‌آلات می‌توانیم ارزآوری ۵ میلیارد

سخن پایانی

این در حالی است که ترکیه، بالای ۸۵ درصد تولیدات سنگ خود را صادر می‌کند و جایگاه قابل قبولی در بازارهای پروتق بین‌المللی دارد؛ به طوری که گفته می‌شود تامین کننده ۴۰ درصد بازار فرانسه است. امید است نمایشگاه پیش‌رو فرصت مناسبی برای آغاز تحول در صنعت سنگ تزئینی کشور باشد.

میزان ذخایر اکتشافی سنگ تزئینی و نمای کشور ۴ میلیارد تن برآورد شده و پیش‌بینی می‌شود به همین میزان ذخیره کشف نشده در کشور وجود دارد. گفته می‌شود بالغ بر ۶۰ درصد تولیدات سنگ بریده ما روانه بازار عراق می‌شود و مشتریان ۴۰ درصد دیگر همسایگانی مانند ترکمنستان، آذربایجان، امارات و مانند آن هستند.

شناسایی سازندگان و تامین کنندگان

«قطعات یدکی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به منظور شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی سازندگان و تامین کنندگان توانمند خود، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی جهت اقلام و تجهیزات یدکی کارخانجات احیاء مستقیم، فولادسازی و نورد شامل اقلام مکانیکی، برقی، ابزار دقیق و اتوماسیون نموده است. لذا از کلیه سازندگان و تامین کنندگان توانمند در معیارهای نیروی انسانی، بازرگانی و مالی متناسب با موضوع فراخوان دعوت می‌گردد از تاریخ ۱ خردادماه لغایت ۱ تیرماه ۱۴۰۲ نسبت به شرکت در فراخوان اقدام و با مراجعه به وبسایت شرکت به نشانی www.sjsco.ir بخش خرید و فروش، لینک شناسایی، ارزیابی و ارتباط با تامین کنندگان (سامانه SRM مدیریت ارتباط با تامین کنندگان) نسبت به ثبت درخواست عضویت و سپس تکمیل پرسشنامه خوداظهاری اقدام نمایند.

معاونت بازرگانی

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شماره ۰۱۰۲۴۳۲-SKD

نوبت اول
شماره ۱۴۹۷۲۱۸

۱- موضوع: فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای شماره ۰۱۰۲۴۳۲-SKD راجع به خرید لوازم یدکی سیستم F & G AND ESD SYSTEM.
۲- محل و مدت انجام کار: استان خراسان رضوی، سرخس، منطقه عملیاتی خانگیران به مدت ۶ ماه.
۳- نام و نشانی مناقصه‌گزار: شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق - مشهد، بلوار خیام، بلوار ارشاد، خیابان مهندس نبش مهندس ۶ پلاک ۱۸.
۴- شرایط مناقصه‌گر:
۱- ۴-۱- دارا بودن شخصیت حقوقی، کد اقتصادی و شناسه ملی.
۲- ۴-۲- داشتن توانائی مالی، تجربه، تخصص و سوابق کافی در زمینه موضوع قرارداد.
۳- ۴-۳- دارا بودن تائیدیه عضویت در فدرست سازندگان/تامین کنندگان کالای وزارت نفت.
۴- ۴-۴- توانایی تهیه ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار (مناقصه) به مبلغ ۲/۹۸۹/۰۰۰/۰۰۰ ریال و در صورت برنده شدن ارائه تضمین معتبر بانکی انجام تعهدات به میزان ۱۰ درصد مبلغ پیشنهادی.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳
روابط عمومی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران

هزینه‌های گران دندانپزشکی خود نباشید

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

- ۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره
- ۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت
- ۳- ارائه پوشش‌های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی
- ۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور
- ۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت‌ها و کارخانجات تولیدی

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (خط ۳۰)
www.bonyansalamat.com

دارای تدبیر طلایی از جنسواره ملی ارتقاء سلامت از پیشرفته‌ترین فناوری سلامت معاصر
دارای تدبیر کارآفرین برتر از معیار ملی کارآفرینان مسئولیت‌پذیر

شناسایی تولید کنندگان و تامین کنندگان

«مواد اولیه و مصرفی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به منظور شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی تامین کنندگان و تولید کنندگان توانمند خود، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی جهت اقلام مواد اولیه و مصرفی شامل الکتروود، فرو و آلیاژها، مواد نسوز و غیره نموده است. لذا از کلیه تولید کنندگان و تامین کنندگان توانمند در معیارهای نیروی انسانی، بازرگانی و مالی متناسب با موضوع فراخوان دعوت می‌گردد از تاریخ ۱ خردادماه لغایت ۱ تیرماه ۱۴۰۲ نسبت به شرکت در فراخوان اقدام و با مراجعه به وبسایت شرکت به نشانی www.sjsco.ir بخش خرید و فروش، لینک شناسایی، ارزیابی و ارتباط با تامین کنندگان (سامانه SRM مدیریت ارتباط با تامین کنندگان) نسبت به ثبت درخواست عضویت و سپس تکمیل پرسشنامه خوداظهاری اقدام نمایند.

معاونت بازرگانی

اکتشاف از ادعا تا واقعیت

محمد مسن آبادی
کارشناس و فعال معدن

مطابق آمار، تعداد ۱۲ هزار پروانه بهره‌برداری در کشور صادر شده است که از این میان، حدود ۶ هزار ۸۰۰ معدن در کشور فعال هستند، هرچند آمار افزایش تعداد گواهی کشف و پروانه‌های بهره‌برداری در سال‌های اخیر قابل توجه است، اما با نگاهی به میزان ذخایر کشف‌شده در می‌بایم که بیشتر معادن جدید در کلاس معادن کوچک هستند و کشف خاصی در ۵۰ سال اخیر نداشته‌ایم. همچنین، نکته مهم این است که بیشتر کشفیات جدید براساس Brownfield exploration است که در این نوع اکتشاف داده‌های قبلی وجود کانسار در دست بوده و به عبارتی، افزایش ذخیره در معادن بزرگ رخ داده است. در حالی که به‌غیر از تک‌معادن جدید کشف‌شده مانند جانجا، پورفیرهای مشکین‌شهر و برخی ذخایر در کلاس متوسط، تاکنون کشف ویژه‌ای در اکتشافات داخلی صورت نگرفته است. افزون بر این، بیشتر کشف‌های اخیر نیز وابسته به افزایش نرخ جهانی مواد معدنی، توسعه تکنولوژی فرآوری، بارانه داخلی انرژی، ارزانی نیروی کار و... است که سبب شده که عبار حد کاش باید و اکنون محدودیهایی را که پیش‌تر به لحاظ فنی و اقتصادی صرفه نداشته‌اند، اقتصادی ساخته است.

طرح‌های متفاوتی در سال‌های گذشته برای توسعه اکتشافات انجام شده است که البته با هدف بسیار والای تولید داده اجرایی شدند، اما متأسفانه متولی برای جمع‌آوری هوشمند کلیه داده‌های اکتشافی کشور وجود ندارد و بیشتر مراحل تکرار فرآیندها در اکتشاف دیده می‌شود. همچنین، داده‌های تولیدشده نیز بیشتر در اختیار خواص است. برخی نیز بدون توجه به ارزش آنها در مرور زمان از بین رفته و بلااستفاده خواهند شد. سال‌های نچندان دور پایگاه ملی داده‌های علوم زمین روند جمع‌آوری داده‌ها را در دست اجرا داشت و درباره داده‌های عمومی که توسط دولت نهادهای تولیدی جمع‌آوری شده، به خوبی عمل کرده بود. بهترین داده‌های پایه کشور که در سالیان گذشته توسط کارشناسان خیره‌سازمان زمین‌شناسی تولید می‌شد، به‌علت مدیریت ضعیف اطلاعات در سنوات قبل و حضور افراد بدون تخصص سبب شد تا این سازمان بزرگ با دارایی بزرگ سرمایه انسانی خیره به فراموشی سپرده شود و داده‌های چندانی با سطح ارزش باید نفی نشود. طرح اکتشافات پهنای یکی از بهترین اقداماتی بود که در سال‌های گذشته انجام شد که هدف اصلی آن تولید داده‌های تکمیلی زمین‌شناسی و اکتشافی پایه، کشف معادن بزرگ، انجام اکتشاف توسط شرکت‌های توانمند بود که مشابه سایر طرح‌های کشور با دستاورد ویژه‌ای همراه نبود و جز در موارد خاص، کمتر ثمربخش بوده است. هرچند تلاش‌های متعددی از شرکت‌های دولتی و خصوصی را ناپایده گرفت که اکتشافات را هدفمند کرد و با توسعه اکتشافات عمقی سال‌های اخیر عملکردی بسیار خوب داشتند، اما این شرکت‌ها نیز بیشتر با تغییرات قوانین دست‌وپنجه نرم می‌کنند و از ورود تجهیزات حفاری آنها به پهنه حمایت از توان تولید داخلی دستگاه‌های مذکور جلوگیری می‌شود. این موضوع درباره ممانعت‌های محیط‌زیستی، منابع طبیعی، واردات ماشین‌آلات و بسیاری از موارد دیگر نیز صادق است. از سوی دیگر، درباره معادن تریبون در دست اشخاصی است که به‌علت ارتباط نسبی و سببی با نهادهای قدرت، بدون هیچ‌گونه دانشی در زایش قوانین اثرگذار هستند.

نکته بسیار مهم دیگر در حوزه اکتشاف به از بین رفتن انگیزه استادان در دانشگاه‌ها برمی‌گردد که برای امرارمعاش مجبور به فعالیت خارج از حوزه دانشگاه شده‌اند و به‌این ترتیب، نیروی فنی تاثیرگذار کمتر تربیت می‌شود. همچنین، نظام‌مهندسی معدن نیز با در دست داشتن حدود ۴۵ هزار متخصص، مجال اثربخشی در وضعیت فعلی اکتشافات کشور را نداشته است. متأسفانه تمامی موارد فوق و بسیاری از موارد ناگفته دیگر، سبب شده است که در دهه اخیر، محدوده‌های اکتشافی یکی از بهترین ابزارها برای افراد سودجو شود که بیشتر با نشان دادن «در باغ سبز» به سرمایه‌گذاران، فقط بازار دلالی محدوده‌ها را داغ کرده‌اند. بنابراین انتظار می‌رود که در آینده با راندن پایگاه داده‌ها و انتخاب متولی بخش اکتشاف، داده‌ها جمع‌آوری و یکپارچه‌سازی شوند و نقش سازمان زمین‌شناسی، تشکک نظام‌مهندسی معدن و در سطح بعدی دانشگاه در سیاست‌گذاری اکتشاف ارتقا یابد. جابه‌جایی محدوده‌های معدن و معادن با نظارت بیشتری صورت پذیرد و تسهیلات و امتیازهای ویژه در اختیار سرمایه‌گذاران برای اکتشافات عمیق (حفاری عمیق) قرار گیرد. به‌عبارت‌دیگر، هدف از اکتشافات باید یافتن معادن در مقیاس متوسط و بزرگ جهانی باشد، زیرا سطح تاثیر بیشتری دارند. توجه به این نکته که حدود ۳۰ معدن از ۶ هزار و ۸۰۰ معدن فعال بیش از ۸۰ درصد حقوق دولتی دریافتی سال گذشته را به خود اختصاص داده‌اند، به‌تهدایی برای روشن شدن اهمیت این بخش کافی است.

چشم‌انداز معدنی

editor@smtnews.ir

خواهد شد و مشکلی در تامین برق آنها وجود ندارد. وی در سخنانی اظهار کرد: برنامه‌های گذر از دوره اوج مصرف وزارت نیرو برای صنایع که با هماهنگی و همکاری سایر نهادهای ذی‌نفع، از جمله وزارت صمت تدوین شده، شامل بسته کامل حمایتی از تولید و اشتغال است. به‌گفته رجبی‌مشهدی، برنامه تامین انرژی صنایع که در سال گذشته اجرا شد، به‌نجوی بود که رشد بیش از ۱۳ درصدی تولید را به‌همراه داشت. وی اظهارامیدواری کرد که برنامه اسمال هم مانند سال گذشته رشد تولید را در پی داشته باشد.

سامانه جامع مدیریت پیک بار کشور (سپم) نیز ثبت شود. همکاری از تاریخ ۱۵ خرداد الی ۱۵ شهریور، کاهش بار ۳۰ درصد از ساعت ۱۱ تا ۲۳؛ همکاری از تاریخ ۱ تیر الی ۳۱ مرداد، کاهش بار ۶۰ درصد از ساعت ۱۱ الی ۲۳؛ همکاری از تاریخ ۲۴ تیر الی ۲۴ مرداد، کاهش بار ۹۰ درصد از ساعت ۱۱ الی ۲۳. لازم به یادآوری است که مصطفی رجبی‌مشهدی، سخنگوی صنعت برق چندی پیش اعلام کرد: اسمال نیز برنامه تامین برق پایدار صنایع که غالباً مشترک شرکت‌های برق منطقه‌ای هستند، طبق برنامه، تامین انرژی

شرکت توزیع نیروی برق طی ماه‌های خرداد تا مرداد امسال، برق صنایع سیمان و فولاد را براساس ۳ برنامه پیشنهادی سهمیه‌بندی می‌کند. براساس نامه شرکت توزیع نیروی برق به صنایع سیمان و فولاد، سهمیه‌بندی برق این صنایع در قالب ۳ برنامه پیشنهادی از خرداد تا مرداد امسال اجرا خواهد شد. در نامه شرکت توزیع برق آمده است: «برای مدیریت بار مشترکین سیمان، فولاد و انرژی بر شرکت‌های توزیع برنامه سهمیه‌بندی به شرح زیر اعلام می‌شود. مقتضی است یکی از برنامه‌های ذیل متناسب با فرآیند تولید مشترک، انتخاب و ضمن ابلاغ به مشترک در

سهمیه‌بندی برق صنایع از خرداد

در گزارش ۱۴۰۲ به مناسبت روز ملی معدن عنوان شد

دریغ از یک برنامه؛ حتی ضعیف!

می‌گویند دنیای مدرن امروزی از مسیر معدن گذشته و به رشد و بالندگی رسیده است. به دیگر سخن، زمین، مادر، با اندوخته جانش بشر را پرورده و پیش‌رانده و قدم‌به‌قدم از دل دوره‌ها و عصرها عبور داده است تا به دوران انقلاب صنعتی برسد و بعد روزهای رونق اقتصاد، پیشرفت و توسعه و شکستن مرزهای محدودیت بشری را به چشم ببیند. این یار دیرین هنوز همراه بشر است و در دنیای پیشرفته امروز هم جایگاه بسیار مهمی دارد. پس همچنان «معدن» اولین همراه است. بعد فرآوری و صنعت واسطه می‌شود تا تولید متولد شود و قدم به زندگی روزمره ما بگذارد. امروز به‌مناسبت روز معدن، نگاهی داریم به این حوزه و فرصت‌ها و چالش‌های این بخش در ابعاد گوناگون زندگی امروزی. مهدی لطفی‌اصل و آیدین زینال‌زاده، ۲ تن از فعالان و کارشناسان معدن، نظرات خود را در این زمینه با ما در میان گذاشتند.

گیتا جاوادی
editor@smtnews.ir

چاره‌ای جز این نیست که با تغییر استراتژی اقتصادی مبتنی بر کاهش وابستگی به نفت و توجه سیستمی به معادن و صنایع معدنی به‌عنوان راهبرد اساسی به‌عنوان راهبرد اساسی این استراتژی و تلاش در راستای توسعه همه‌جانبه آن از همه‌جانبه آن از تنگناهای فعلی عبور کرد

معدن، پیشران توسعه یا مانع آن

خود در بخش معدن دست یابد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود برای توسعه فعالیت‌های معدنی در بلندمدت، در قدم اول برنامه‌ریزی‌های کشورهای پیشرو در زمینه معادن مورد مطالعه دقیق قرار گیرد و با در نظر داشتن شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور، برنامه جامع توسعه معادن و صنایع معدنی تدوین شود. معدنی که حاصل اکتشاف تنها ۲۰ درصد از پوشش کل کشور است، شاهدهی بر این مدعا است. ایران با وجود مطالعات ناقص اکتشافی، همچنان در رده کشورهای معدن‌خیز شناخته‌شده دنیا قرار دارد، اما با وجود داشتن منابع غنی از انواع ذخایر معدنی که جزو منابع طبیعی تجدیدناپذیر به شمار می‌روند، همچنان نتوانسته است آن‌گونه که باید و شاید به جایگاه واقعی

دستکاری در طبیعت و تغییر وضعیت موجود آن همراه است. خوشبختانه یا متأسفانه معدنکاری فعالیت اقتصادی است که به نسبت دیگر اشکال اقتصادی با بیشترین همپوشانی با طبیعت و محیط‌زیست همراه است. بنابراین، باید برنامه مدونی برای بهره‌برداری از آن تدوین شود و معادن را به‌مثابه شکل ارزشمندی از منابع طبیعی ببینیم که باید از آن به‌صورت بهینه بهره‌مند شد، در این صورت می‌توان گفت نخستین قدم در مسیر دیدگاه توسعه‌های به معدن را برداشته‌ایم، در غیر این صورت، در وضعیت فعلی معدن هیچ‌گونه تغییری حاصل نخواهد شد و معادن عامل تخریب طبیعت و محیط‌زیست و مانع توسعه معرفی می‌شوند.

باید این نکته را در نظر داشت که اقتصاد ایران در شرایط فعلی به‌دلیل وجود انواع تحریم‌ها، تهدیدها و محدودیت‌ها تضعیف‌شده و در تنگنای توسعه قرار گرفته است.

مهدی لطفی‌اصل – کارشناس و فعال معدن: آیا ما دارای دیدگاه توسعه‌محور اقتصادی هستیم و در این زمینه معادن را عامل و اصل اساسی و پیشران توسعه پایدار می‌دانیم یا به دیدگاهی معتقدیم که می‌گوید توسعه اقتصادی پایدار بدون توجه به نقش معادن و صنایع معدنی امکان‌پذیر است و در اساس معدنکاری مانع توسعه و عامل اصلی نابودی طبیعت و محیط‌زیست خواهد شد. طی سال‌های گذشته، دیدگاه حاکم بر دولت‌مردان ایرانی، دیدگاهی توسعه‌های نسبت به معادن بوده است، اما با نمایان شدن نخستین تبعات حاصل از این توسعه و در حالت کلی هر شکلی از توسعه معدنی و صنعتی، از دیدگاه خود صرف‌نظر و به‌نوعی در مسیر دیدگاه ضدتوسعه‌ای حرکت کرده‌اند.

در تنگنای توسعه

پرواضح است که فعالیت معدنی به‌دلیل ماهیت آن، با

آینده خود برنامه‌ریزی روشنی دارد. متأسفانه معدنکاری در کشور ما گرفتار روزمرگی و خودتحریمی است. قانون معادن بعد از گذشت ۱۰ سال از آخرین اصلاح، باز هم نیاز به بازنگری دارد؛ وضع قوانین و بخشنامه‌ها جای بحث دارند؛ متولی معدن در دولت مجری و استراتژیست خوبی نیست؛ هنوز روی ساختار غیرمنطقی وزارت صنعت، معدن و تجارت توافق نظر وجود ندارد؛ سازمان‌های پژوهشی و توسعه‌ای گرفتار پیچیدگی‌های متعدد هستند؛ از لحاظ تجهیزات، دانش روز، مدیریت کارآمد، ماشین‌آلات و حتی آزمایشگاه‌های معادن دچار عقب‌ماندگی معناداری هستیم؛ یک روز صادرات مواد معدنی ممنوع است و روز دیگر آزاد می‌شود؛ مکتشف و معدنکار ۳ ویژگی سرمایه، علم و مدیریت را به‌طور کامل و همزمان در اختیار ندارد؛ معدنکار را صنعتگر و صنعتگر را معدنکار کرده‌ایم و چالش‌هایی از این دست. در روزگاری که دنیا به سمت بهینه‌سازی خودروهایی هوشمند الکتریکی پیش می‌رود، خودروهای مصرف‌کننده بنزینی ما روز به روز گران‌تر و بی‌کیفیت‌تر می‌شوند. از سوی دیگر، مواد معدنی برعیار و باکیفیت مناسب سطحی استخراج شده‌اند و باید ضمن افزایش عمق اکتشاف، برای افزایش باطله‌های کم‌عیار ناشی از استخراج مواد معدنی در عمق بیشتر فکری کنیم. در عین حال، تولیدکننده دستگاه حفاری نیستیم، اما ورود دستگاه‌های حفاری را به کشور ممنوع کرده‌ایم.

خلاصه اینکه می‌توان پیش‌بینی کرد که هم در دنیا و هم در ایران نیاز به معدنکاری، روزافزون خواهد شد، اما دنیا برای آینده معدنکاری خود برنامه‌های دقیق و اجرایی دارد و متأسفانه ما برای جبران کاستی‌های دیروزمان حتی یک برنامه ضعیف هم نداریم.

سخن پایانی

اهمیت معدن برای همه از فعالان حوزه معدن گرفته تا سطوح عالی و مدیریت ارشد کشور دارای اهمیتی روشن است و همه می‌دانند یکی از گره‌گشاترین منابع و دارایی‌های کشور به شمار می‌رود که هم پیشران صنعت است و هم پیشران رشد اقتصادی و در ابتدای زنجیره هر تغییر و تحولی است، اما آنچه باید مورد توجه قرار گیرد، یافتن راهی برای استفاده از این موهبت خدادادی بدون از دست رفتن موهاب دیگر از جمله محیط‌زیست و منابع طبیعی است.

که در جای خود بسیار موثر خواهند بود، البته اهمیت فعالیت‌های رسانه‌ای و معرفی مسئولیت‌های اجتماعی انجام‌شده در سراسر کشور توسط معدنکاران در مقیاس ملی از انجام مسئولیت اجتماعی نیز براهمیت‌تر است، اما کوشش و رفتار اجتماعی مکتشف و سرمایه‌گذار معدنی بدو ورود به یک منطقه اولویت بالایی دارد. بنابراین، موارد ذکر شده در کنار فعالیت‌های رسانه‌ای می‌توانند بر تغییر نگاه منفی به معدنکاری موثر واقع شوند.

در جهان و در موارد غیر معدنی شاهد این اثرگذاری‌ها هستیم. آمارهایی وجود دارد که پس از پخش سریال‌ها معروفی که یک دبیر شیمی اقدام به تولید مواد مخدر شیمیایی می‌کند، متقاضیان رشته شیمی در دانشگاه‌های سراسری مختلف افزایش می‌یابد یا در کشور خودمان ظاهر شخصیت‌های خاصی که در سریال‌های پرطرفدار حضور دارند، در جامعه متداول می‌شود. یک سریال یا فیلم تلویزیونی یا سینمایی با موضوع معدنکاری نیز قطعاً موثر واقع خواهد شد. شایان ذکر است، ماده ۱۱۲ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن به این موضوع اشاره دارد.

نواوری، آینده را می‌سازد

معدنکاری از سپیده‌دم تمدن همراه بشر بوده است و به‌عنوان یک صنعت باستانی شناخته می‌شود، اما اکتشاف و بهره‌برداری از ذخایر معدنی باوجود این ریشه‌های پیر، همواره زمینه‌های فعال برای نواوری داشته است. امروزه نواوری در حوزه معدن و صنایع معدنی، در واقع رسیدگی به تقاضای رو به رشد دامنه‌ای در حال گسترش از مواد و منابع معدنی و نیازهای روزافزون به آنها، در عین احترام به جوامع و محیط‌زیست است؛ بنابراین نواوری‌ها، آینده ما را می‌سازد. امروزه شاهدیم که فناوری‌ها به‌سرعت در حال تغییر و پیشرفت هستند.

فناوری‌های پیشرفته به‌مواد معدنی خاص یا با فرآوری خاص به‌عنوان مواد اولیه یا فناوری با نیاز دارند. برخی کشورها گزارش‌هایی درباره مواد معدنی بحرانی موردنیازشان تدوین کرده‌اند. به‌طور مثال، کشور کانادا در گزارش استراتژی مواد معدنی بحرانی یا حساس که در ۹ دسامبر ۲۰۲۲ منتشر کرده، به ۳۱ مورد اشاره کرده است که عبارتند از: آلومینیوم، آنتیمون، بیسموت، سزیم، کروم، کبالت، مس، فلورسپار، گالیوم، ژرمانیوم، گرافیت، هلیوم، ایندیوم، لیتیم، منیزیم، منگنز، مولیبدن، نیکل، نیوبیم، فلزات گروه پلاتین، اسکاندیوم، عناصر خاکی نادر، پتاس، تانتالیوم، تورولوم، قلع، تیتانیوم، تنگستن، اورانیوم، وادابوم و روی. این کشور قطعاً برای هر یک از مواد معدنی نامبرده‌شده، سناریو و استراتژی دقیقی پیش‌بینی کرده است و برای

یسا غیرمستقیم، در «کجا» پدید آمده است. نکته اینجا است که اشتغالزایی معادن در مناطق محروم و دورافتاده اتفاق می‌افتد و به‌واسطه این ویژگی، موتور محرک اقتصاد منطقه است و اثرات مثبت مالی، فقرزدایی، ایجاد درآمد پایدار، توسعه اقتصاد محلی، کمک به آمایش سرزمین و... خواهد داشت.

کاهش آسیب‌های زیست‌محیطی

اگر در فرآیند معدنکاری، از مراحل ابتدایی اقدامات احتیاطی برای پیشگیری از بروز آسیب‌های زیست‌محیطی در نظر گرفته نشود، آسیب‌هایی از جمله آلودگی‌های صوتی، منابع آب، هوا و... رخ می‌دهد. این آسیب‌ها به کسب‌وکارهای موجود در منطقه از جمله کشاورزی و دامپروری تسری پیدا می‌کند. بنابراین، اکتشاف‌کاران و معدنکاران از ابتدا باید دید جامعی نسبت به محیط فعالیت خود که با جوامع محلی نیز در ارتباط خواهد بود، کسب، با کمک متولیان حوزه‌های منابع طبیعی یا محیط‌زیست نسبت به کاهش حداکثری اثرات معدنکاری اقدام کنند.

از طرفی، نوع ماده معدنی، فرآیند استخراج، روش فرآوری مواد معدنی (نوع کانی‌زایی)، روش استخراج، روش فرآوری مواد معدنی، میزان باطله موجود، کاربرد آراضی پیش از آغاز معدنکاری، ویژگی‌های فرهنگی مربوط به کسب‌وکارهای محلی در منطقه، میزان توسعه‌یافتگی خدمات مربوط به بهداشت و سلامت، ویژگی‌های جغرافیایی و آب‌وهوایی منطقه، میزان آسیب‌پذیری اکولوژیکی، انسانی و... از طرف دیگر، شاخصه‌هایی هستند که باید برای کاهش آثار منفی معدنکاری در نظر گرفته شوند. بنابراین، باید یک مطالعه جامع «زمین‌شناسی، اکتشافی، زیست‌محیطی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی» انجام شود. همچنین، ضروری است که برای بسته شدن معدن پس از پایان عمر معدن نیز، بهترین سناریوی قابل اجرا توسط متولی بازسازی و بازتوانبخشی معادن متروکه در نظر گرفته شود.

ریشه منفی نگری به معدن

عوامل متعددی در این موضوع دخالت دارند که از جمله می‌توان به وضعیت نامناسب معیشتی جوامع تحت‌تاثیر معدنکاری، ناآگاهی عمومی جوامع محلی و ملی، تجربیات بد قبلی، فعالیت‌های رسانه‌ای و فرهنگی مخالفان معدنکاری، تحریک‌های درگوشی مقامات رسمی و دولتی مخالف معدنکاری، طمع، برخورد منفی فعالان معدنی، فساد کلان در اقتصاد معدنی و... اشاره کرد، اما ریشه این عوامل معمولاً ناآگاهی و فرهنگ‌سازی و همچنین فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای معدن‌ستیزانه هستند. مسئولیت‌های اجتماعی اصولاً بعد از باز شدن معدن و کسب توانایی اقتصادی توسط معدنکاران انجام می‌شوند

آیدین زینال‌زاده – کارشناس و فعال معدن: معدنکاری و استفاده از ظرفیت خفته معادن ابزاری مفید، کارآ و قدیمی برای فقرزدایی در مناطقی است که مردم آن جزو فقیرترین افراد جامعه به‌شمار می‌روند. در کشورهای فقیر دارای ظرفیت‌های معدنی، سیاست‌گذاران به خوبی متوجه شده‌اند که بخش معدن، با توجه به چارچوب‌های اتخاذشده، تاثیر مثبت یا منفی قابل توجهی بر توسعه این کشورها خواهد داشت. معدنکاری صنعتی منحصربه‌فرد است که تاثیری مستقیم بر توسعه اقتصاد محلی و ملی، محیط‌زیست و خصوصیات اجتماعی – فرهنگی در یک منطقه خاص یا کشور می‌گذارد. حدود ۶۰ کشور در حال توسعه وجود دارند که معدنکاری در آنها یکی از فعالیت‌های مهم اقتصادی است یا می‌تواند باشد.

در برخی کشورها، ادغام و کوچک شدن صنعت معدنکاری موجب تعطیلی معادن و در نتیجه افزایش شدید فقر شده است. فروپاشی صنعت قلع، چنین اثری در بولیوی داشت. همچنین، پرو، زامبیا و رومانی تحت‌تاثیر تعطیلی معادن فلزات پایه قرار گرفته و روسیه، لهستان، رومانی، اوکراین و چین اثرات منفی تعطیلی معادن فلزات سنگ را تجربه کرده‌اند. بنابراین، ثروت معدنکاری در بعضی کشورها حیثیومیل شده که امروز وضعیت اقتصادی مناسبی ندارند و در برخی موارد مشاهده می‌شود که در پی سوءمدیریت توسعه معدنکاری و غارت ثروت‌های معدنی، سطح فقر افزایش یافته است.

شرایط دشوار اقتصادی

بهره‌برداری از مواد معدنی به‌عنوان ثروت طبیعی در یک کشور عاملی برای رونق اقتصادی است، به‌ویژه در شرایطی که به هر دلیلی بتوان نام شرایط دشوار اقتصادی را بر آن نهاد. در شرایط دشوار اقتصادی، هر فعالیتی که مولد، پایدار و اشتغالزا باشد، بهترین راه نجات از هر نوع بحران اقتصادی محسوب می‌شود. به‌طبع هر آنچه انسان یا جامعه با هر دو را از بحران نجات دهد، باید جایگاه ویژه‌ای داشته باشد. وقتی یک فعالیت اقتصادی، ظرفیت هدایت سرمایه به‌سمت یک حوزه تولیدی اشتغالزایی پایدار را دارد که محصول آن مورد مصرف مستقیم یا غیرمستقیم جامعه قرار می‌گیرد، اصولاً باید جایگاه برتر را در کشور داشته باشد.

نقش معدن در افزایش اشتغال

در مطالعات گوناگون چنین گفته‌شده که به‌ازای هر شغل مستقیم که معادن بزرگ مقیاس ایجاد می‌کنند، در معادن کوچک بین ۲۵ تا ۲۵۰ معادن متوسط مقیاس بین یک تا ۱۷ شغل غیرمستقیم ایجاد می‌شود. البته، هم‌زمان با اینکه بررسی می‌کنیم «چقدر» اشتغال ایجاد شده، باید توجه کنیم که این فرصت‌های شغلی، مستقیم

خواب شیرین ایران برای کسب جایگاه نخست صادرات تعبیر نشد

کاری از دست سند چشم‌انداز بر نیامد

ملیکا انصاری: سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، طرحی بود که در راستای تبدیل شدن ایران به قطب اقتصادی منطقه تدوین و طراحی شد. حتی در آن زمان، برخی افراد این طرح را امید ایران برای رسیدن به توسعه و پیشرفت عنوان کردند. اما پس از گذشت حدود دو دهه از آغاز اجرای سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، امیدها ناامید شد و خبری از رشد چشم‌گیر اقتصاد نریست. طی سال‌های گذشته، نه تنها شرایط اقتصادی کشور بهبود نیافت، بلکه شاهد پسرقت‌های جدی هم بودیم. به‌عنوان مثال افت شاخص‌های تولید، رشد تورم، افزایش نقدینگی، کاهش بازارهای تجاری

و همچنان تکیه بر تجارت نفتی، نشانگر وضعیت اقتصادی و تجاری ایران است. مهم‌ترین هدفی که ایران سال‌هاست از آن جا مانده، رسیدن به میانگین رشد اقتصادی ۸ درصد در طول ۲۰ سال گذشته است که واقعیت فعلی اقتصاد ایران فاصله زیادی با آن دارد. در بحث تجارت نیز بنا بود ایران تا سال ۱۴۰۱، تبدیل به مهم‌ترین صادرکننده و فعال در تجارت غیرنفتی منطقه شود. این در حالی است که ایران نه تنها نتوانست صادرات خود را آن‌طور که باید و شاید توسعه دهد، بلکه بسیاری از بازارهای خود در منطقه را نیز از دست داد.

سند چشم‌انداز فراموش شد

فراموش شد و در نهایت بخش زیادی از صادرات ایران، بر پایه نفت و مشتقات آن باقی ماند.

تحریم در کنار ضعف داخلی

عدالتیان همچنین به تاثیر تحریم‌ها بر رشد اقتصادی ایران اشاره کرد و در این باره گفت: برخی معتقدند تشدید تحریم‌های امریکا علیه ایران یکی از مهم‌ترین عوامل بازماندن کشور از توسعه است. اما بعضی دیگر از کارشناسان بر این باورند که ایراد در سیاست‌گذاری‌های داخلی است. در این باره باید گفت مسئله نقص در مدیریت داخلی و تحریم، قابل تفکیک از یکدیگر نبوده و باید آنها را در کنار یکدیگر قرار داد. در شرایطی که وسعت فعالیت‌های اقتصادی و تجاری برای ایران محدود است، نمی‌توان انتظار اتفاقی چشم‌گیر را در عرصه‌های تجاری داشت. حتی بهترین مدیران نیز در شرایط تحریمی، توری و متزلزل فعلی، نمی‌توانند کاری از پیش ببرند. از این رو باید هم به مشکلات ناشی از سیاست‌های داخلی و هم تاثیر تحریم‌ها بر فعالیت‌ها، نگاهی هم‌زمان داشت. این فعال بازرگانی خاطر نشان کرد: مهم‌ترین هدف تجاری ایران در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، رسیدن به جایگاه نخست صادراتی در منطقه بود. بدیهی است که تشدید تحریم، افزایش محدودیت‌ها و کاهش روابط ایران با سایر کشورها به دلیل مسائل دیپلماتیک، تاثیری مستقیم بر این مسئله دارد. تا زمانیکه ایرادات پایه‌ای ایران در مسئله ارتباط با کشورها برقرار باشد، رشد تجاری در هیچ بخشی حاصل نخواهد شد.

چشم‌امید به اقتصاد مقاومتی

این فعال بازرگانی در پایان صحبت‌های خود به تغییر رویکردها و استراتژی‌های دولتمردان طی سال‌های گذشته اشاره کرد و گفت: از سال‌های گذشته که مشخص شد ایران در دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز توسعه ۱۴۰۴ ناتوان است، در رویکردها و راهبردهای مدیران رده‌بالای کشوری، نامی از این سند برده نشد. به جای سند توسعه، عبارتی به نام «اقتصاد مقاومتی» جایگزین شده و نگاه‌ها به آن سواست. تابه‌امروز برنامه‌های مربوط به اقتصاد مقاومتی، نتوانسته تاثیر چشمگیری بر مسائل داخلی مانند تورم و تولید داشته باشد. امید آن می‌رود در آینده رویکرد و راهبردهای کارگشای اقتصاد مقاومتی بتواند کشور را از چاله‌های فعلی رهایی بخشد.

تولید پشتوانه تجارت است

یحیی آل اسحاق، فعال بازرگانی و عضو اتاق بازرگانی ایران و عراق در گفت‌وگو با **صنعت**، درباره وضعیت تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ گفت: سند چشم‌انداز ۱۴۰۱، طرحی با اهداف بلندمدت در راستای توسعه‌های همه‌جانبه اقتصادی بود که حدود دو دهه گذشته با حمایت موثر رهبری، در دستور کار قرار گرفت. باوجود اهمیت و ارزشمندی این طرح، طی سال‌های گذشته ایران نتوانست در اجرای برنامه‌ها موفق عمل کند. در نگاهی کلی، ایران فاصله زیادی تا اهداف سند چشم‌انداز دارد؛ این فاصله به حدی است که می‌توان گفت سند مذکور و اهداف آن فراموش و از دستور کار بدنه دولت‌ها خارج شده است. مهم‌ترین دلیل این اتفاق را می‌توان ایراد در سیاست‌گذاری‌ها و راهبردهای داخلی دانست. این ایرادات در تدوین اهداف کلان، قدم‌گذاری‌ها و همچنین اجرای طرح‌ها وجود داشت و در نهایت شاهد وضعیت فعلی امروز هستیم. طی دو دهه گذشته، نگاه مدیران در سطوح مختلف به مولفه‌های اقتصادی به‌ویژه تجارت خارجی، نامناسب و غیرتخصصی بوده و تا زمانی که این رویکردها اصلاح نشود، احوال اقتصاد بهبود نخواهد یافت. وی ادامه داد: مهم‌ترین رکن توسعه تجارت، توجه به تولید است. به عبارتی تولید پشتوانه تجارت است و باید به این دو بخش به‌عنوان حلقه‌های درهم‌تنیده نگاه کرد. اما این رویکرد وجود نداشته و برخی معتقدند توجه به تجارت به معنای خالی کردن پشت تولید است. اما تجارت به‌ویژه صادرات و واردات در تعارض با تولید نبوده و شکل‌گیری وزارتخانه‌ای تحت عنوان وزارت بازرگانی، به معنای بی‌توجهی به صنعت نیست.

سهم کم ایران از تجارت منطقه

آل اسحاق در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت توسعه روابط با کشورهای جهان تاکید کرد و گفت: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، اقتصاد و زیرمجموعه‌های آن مانند تولید و تجارت، به یکدیگر وابسته هستند. تا زمانی که کالای قابل ارائه به جهان نداشته باشیم، نمی‌توانیم اقدامی برای صادرات انجام دهیم. از این رو وابسته به رونق تولید هستیم. از سویی دیگر بخشی از نیاز تولید مانند مواد اولیه

یا ماشین‌آلات، با واردات تامین می‌شود بنابراین وابستگی تولید و تجارت دوسویه است. علاوه بر این، تا زمانیکه ایران نتواند موانع در روابط بین‌المللی خود با کشورهای منطقه را حذف کند، حتی رونق تولید و اصلاح سیاست‌های تجاری نیز برای کشور راهگشا نخواهند بود. این فعال تجاری خاطر نشان کرد: اگر نگاهی به آمار میزان فعالیت‌های بازرگانی در منطقه آسیا و خاورمیانه داشته باشیم، خواهیم دید حجم زیادی از منابع مالی در حال رد و بدل شدن است اما ایران به دلیل مشکلات مختلف، از این جریان مالی سهم آنچنانی ندارد. سهم ایران از حجم تجارت جاری در منطقه، وابسته به فعالیت‌ها و کیفیت ارتباطات با سایر کشورها است. دولت باید روابط تجاری خود با کشورهای منطقه را توسعه داده و این ارتباط را به سمت صادرات هدایت کند. اغلب ارتباطات ایران در راستای واردات بوده و به نفع کشور مقابل تنظیم شده است. باید این رویکردها و راهبردهای مربوط به آن اصلاح شود.

وابستگی قدرت اقتصادی به تجارت

آل اسحاق یکی دیگر از ایرادات سیاست‌های داخلی را مربوط به قوانین و مقررات تجاری عنوان کرد و در این باره

توضیح داد: دولت‌ها با تدوین مقررات، چارچوب‌های فعالیت‌های بازرگانی را مشخص می‌کنند؛ هرچه این چارچوب‌ها هدفمندتر، مناسب‌تر و تخصصی‌تر باشند،

تجارت کشور احوال مناسب‌تری خواهد داشت. پس از تشدید تحریم‌ها علیه ایران، مناسب‌ترین کار این بود تا قواعد و مقررات تجارت، در راستای تسهیل فعالیت‌های تجاری باشند. اما این اتفاق رخ نداد و هر سال مشکلات و موانع تجارت بیشتر شد. این فعال بازرگانی ادامه داد: تجارت خارجی، قدرت و جایگاه اقتصادی کشور در منطقه را تقویت می‌کند اما هنوز بسیاری از مدیران به این اصل باور ندارند. تجارت ایران نیاز به مسائلی مانند توسعه روابط دیپلماتیک، تقویت تولید، اصلاح تعرفه‌های واردات و صادرات، کاهش هزینه‌های تجارت و سایر مسائل این‌چنینی نیازمند است. تا زمانیکه نگاه‌ها به بخش تجارت اصلاح نشود، زمینه‌های توسعه فراهم نشده و نه تنها اهداف سند چشم‌انداز، بلکه اهداف هیچ نوع برنامه توسعه‌ای دیگری نیز محقق نخواهد شد.

سخن پایانی

در بخش اصلی سند چشم‌انداز ۲۰ ساله ایران در اقیانوس ۱۴۰۴ نوشته شده «ایران در سال ۱۴۰۴، کشوری است توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه و دارای تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل». حدود یک سال و نیم از این فرصت ۲۰ ساله باقی‌مانده اما به هیچ‌یک از این جایگاه‌های مذکور دست نیافته‌ایم. کارشناسان بر این باورند تبدیل شدن به قدرت اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، مستلزم تعامل سازنده و فعال با کشورهای منطقه است. لازمه این تعامل فعال نیز برقراری روابط اقتصادی و تجاری نهادینه با کشورهای منطقه و همچنین تبعیت از الگوها، قواعد و رفتارهای تجاری مورد توافق و شناخته شده است. امروزه اغلب کشورهای منطقه عضو اتحادیه‌های منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای هستند. ایران نیز طی این سال‌ها تلاش کرد تا با عضویت در اتحادیه‌های منطقه‌ای مانند شانگهای و اگو و همچنین توسعه روابط با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، بخشی از این نیاز ارتباطی را فراهم کند. اما مهم‌ترین سازمان تجاری که ایران از آن محروم مانده، سازمان تجارت جهانی است. تبعیت از الگوها و قواعد اقتصادی و تجاری یکسان زیر سایه قوانین سازمان تجارت جهانی، ویژگی مشترک فعالیت اغلب کشورهای بوده و اگر ایران خواستار توسعه روابط خارجی خود و توسعه صادرات است، باید به این مسئله اساسی توجه داشته باشد. اگر قرار است ایران همچنان در برنامه‌های آتی توسعه، طمع جایگاه نخست صادرات در منطقه را داشته باشد، باید براساس قوانین زمین تجارت جهانی، بازی کند.

عکس: صنعت

توضیح داد: دولت‌ها با تدوین مقررات، چارچوب‌های فعالیت‌های بازرگانی را مشخص می‌کنند؛ هرچه این چارچوب‌ها هدفمندتر، مناسب‌تر و تخصصی‌تر باشند،

سخن پایانی

در بخش اصلی سند چشم‌انداز ۲۰ ساله ایران در اقیانوس ۱۴۰۴ نوشته شده «ایران در سال ۱۴۰۴، کشوری است توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه و دارای تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل». حدود یک سال و نیم از این فرصت ۲۰ ساله باقی‌مانده اما به هیچ‌یک از این جایگاه‌های مذکور دست نیافته‌ایم. کارشناسان بر این باورند تبدیل شدن به قدرت اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، مستلزم تعامل سازنده و فعال با کشورهای منطقه است. لازمه این تعامل فعال نیز برقراری روابط اقتصادی و تجاری نهادینه با کشورهای منطقه و همچنین تبعیت از الگوها، قواعد و رفتارهای تجاری مورد توافق و شناخته شده است. امروزه اغلب کشورهای منطقه عضو اتحادیه‌های منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای هستند. ایران نیز طی این سال‌ها تلاش کرد تا با عضویت در اتحادیه‌های منطقه‌ای مانند شانگهای و اگو و همچنین توسعه روابط با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، بخشی از این نیاز ارتباطی را فراهم کند. اما مهم‌ترین سازمان تجاری که ایران از آن محروم مانده، سازمان تجارت جهانی است. تبعیت از الگوها و قواعد اقتصادی و تجاری یکسان زیر سایه قوانین سازمان تجارت جهانی، ویژگی مشترک فعالیت اغلب کشورهای بوده و اگر ایران خواستار توسعه روابط خارجی خود و توسعه صادرات است، باید به این مسئله اساسی توجه داشته باشد. اگر قرار است ایران همچنان در برنامه‌های آتی توسعه، طمع جایگاه نخست صادرات در منطقه را داشته باشد، باید براساس قوانین زمین تجارت جهانی، بازی کند.

جشنواره شکوفه

تبلیغات با قیمت استثنایی

درج ۲ نوبت اگهی ۴ کادری در پر تیراژ ترین روزنامه صنعتی کشور

تولید ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز

باز نشر ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت

درج بنر سی روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز

درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صمت

درج بنر در سایت صمت و روزگار معدن و روزگار ما

سایت ها

WWW.SMTNEWS.IR
WWW.GOSTARESH.NEWS
WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

ایمیل

ADS.SMTNEWS@GMIL.COM

شماره بازرگانی

۰۲۱-۸۸۷۷۷۷۷۳۳۳-۳

مقصر اصلی کیست؟

کیما ملکی: نایمینی در ظاهر واژه‌ای کوچک است اما نتایج حاکمیت آن بسیار بد خواهد بود؛ به بیان دیگر نایمینی آتشفشانی خاموش است که به محض روشن شدن در تائیه‌ای فاجعه‌ای بزرگ به‌بار می‌آورد. در چند سال اخیر اتفاقات بدی در نتیجه بی‌توجهی به ایمنی رخ داده که از جمله آنها می‌توان به حادثه تلخ پلاسکو به‌عنوان نمونه‌ای فرسوده و متروپل نمونه‌ای از تغلفات ساخت‌وساز یاد کرد؛ دو حادثه‌ای که داغ عظیمی بر دل هموطنان‌مان گذاشت. بعد از وقوع این حوادث نیز تکاپویی از سوی مسئولان برای جلوگیری از این دست اتفاقات مشاهده نمی‌شود و متأسفانه اقدام سازنده‌ای صورت نگرفته و برنامه‌های ایمن‌سازی در برهه‌های کاغذی می‌ماند، این سالانه با رشد ۰.۲۷ درصدی مواجه است و در ۱۰ سال اخیر نیز شاهد رشد سالانه ۱.۲ درصدی حریق بیرون از ساختمان‌ها بوده‌ایم. اخیراً هم رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران با تأکید بر اینکه شهرداری را ملزم کرده‌ایم تا رشد حریق‌ها را متوقف کند، اظهار کرد: باید تا سال ۱۴۰۴ نیم درصد از حریق‌ها کاهش یابد و شهرداری باید اقدامات پیشگیرانه فرهنگی و آموزشی را در دستور کار خود قرار دهد. باید به مردم کمک کنیم تا ساختمان‌های خود را ایمن کنند. وی در ادامه گفت: قرار است سازمان آتش‌نشانی تا پایان اردیبهشت، اسامی مالکانی را که اقدام به ایمن‌سازی نکرده‌اند، به دادستانی ارسال کند تا قوه قضاییه نیز اقدامات لازم را برای الزام مالکان به ایمن‌سازی انجام دهد. پایان امسال نیز باید تمامی ۱۲۹ ساختمان نایمینی که اکنون تعداد آنها به ۹۵ مورد رسیده تعیین تکلیف شوند. لازم به ذکر است که باید سالانه ایمن‌سازی حداقل هزار ساختمان در دستور کار قرار گیرد.

کیما ملکی
editor@smtnews.ir

به‌منظور بررسی بیشتر موضوع ایمنی واحدهای صنفی به گپ‌وگفت با ناصر امانی، عضو شورای شهر تهران پرداخت.

نقش شورای شهر و شهرداری در ایمن‌سازی مغازه‌ها چیست؟

شورای شهر می‌تواند نظارت کند و از شهرداری بخواهد نسبت به ایمن‌سازی ساختمان‌های نایمینی که در شهر تعداد آنها زیاد است اقدام کند.

شهرداری مطابق قانون تنها مسئول نظارت و آتش‌نشانی مسئول واحدهایی است امکان آتش‌سوزی دارند، همچنین اگر سازه در بعد مهندسی و ساخت مشکل داشته باشند نظام مهندسی مسئول است. در ارتباط با اصناف نیز بازرسان وزارت کار مسئول بازرسی هستند.

شورای شهر و شهرداری تنها ناظر هستند و کار اجرایی در این راستا ندارند. البته براساس قانون اگر در موقعیتی امکان ریزش ساختمان وجود داشته باشد، شهرداری ساختمان را ایمن‌سازی و سپس با افزودن درصدی که در قانون ذکر شده هزینه را از صاحب ملک دریافت می‌کند، اما اکنون سازکار قانونی این کار فراهم نیست و دارای مراحل قانونی زیادی است؛ برای مثال باید از قوه قضاییه ... مجوز دریافت شود.

مقصر حادثه‌های ناشی از نایمینی واحدهای صنفی کیست؟

هرچند مالک مربوطه باید پاسخگوی حادثه باشد، اما در صورت بروز حادثه قطعا تمام افرادی که در شکل‌گیری این اتفاق نقش داشتند بازخواست خواهند شد. مانند حادثه متروپل که شهرداری آبادان، نظام مهندسی آبادان، مهندس ناظر و سازنده محکوم شدند.

مالک چه هدفی دارد؛ آیا به دنبال منفعت است؟

متأسفانه این موضوع در کشور ما تبدیل به یک کلاف سردرگم شده است. بسیاری از اصناف مستاجر هستند و به‌دلیل اینکه مالک از ایمن‌سازی واحد صنفی سودی نمی‌برد، اقدامی نیز در این زمینه انجام نمی‌دهد. به همین دلیل است که شاهد حوادث ناگوار و چون پلاسکو و متروپل بوده‌ایم. البته در حال حاضر شهرداری و اصناف در بازار تهران اقدامات خوبی را برای ایمن‌سازی مغازه‌ها آغاز کردند که امیدواریم این کار نتیجه خوبی دهد و الگویی برای سایر اصناف شود.

واردات برنج نصف شد

واردات برنج در نخستین ماه امسال با کاهش حدود ۵۲ درصدی مواجه شده است. در این میان هندی‌ها بزرگ‌ترین واردکننده و اماراتی‌ها گران‌ترین واردکننده برنج به ایران به‌شمار می‌روند. به گزارش ایسنا، براساس جدیدترین گزارش منتشرشده از سوی گمرک، در نخستین ماه امسال ۷۷ هزار و ۹۳۲ تن و ۱۷۱ کیلوگرم برنج به ارزشی بالغ بر ۲۶۱۳ میلیارد و ۷۱۶ میلیون تومان معادل ۹۱ میلیون و ۶۹۷ هزار و ۵۳۳ دلار وارد شده که از نظر وزنی و ارزش دلاری به ترتیب با کاهش ۵۲ درصدی

و ۶۶ درصدی مواجه شده، اما از نظر ریالی رشد ۱۳۱ درصدی را نسبت به فروردین سال ۱۴۰۱ تجربه کرده است. امارات، هند، پاکستان و مناطق آزاد مبادی واردات برنج به کشور در فروردین امسال هستند که هر یک به ترتیب بیش از ۲۰۰۰ تن، بیش از ۴۱ هزار تن، بیش از ۳۰ هزار تن و بیش از ۳۰۰۰ تن سهم در بازار واردات برنج دارند. بر این اساس، هر یک از این کشورها به ترتیب حدود ۴ درصد، ۴۱

ورود دادستانی به موضوع ایمنی بازار بزرگ تهران

اقدامات کاغذی کار ساز نیست!

عکس: آیدا فریدی

بازار بزرگ که به‌قولی قلب تپنده تهران است، مدت‌هاست حالش رو به وخامت است و این وضعیت ممکن است حادثه‌ای ناگوار را رقم بزند

ایمنی حرف اول و آخر را می‌زند؛ البته هر جایی غیر از بازار تهران. بازار بزرگی که قطب اقتصادی پایتخت است و روزانه میلیون‌ها آدم در حال رفت‌وآمد به آنجا هستند، سال‌هاست که از درد فرسودگی رنج می‌برد. مدت‌هاست مسئله نایمینی بودن بازار تهران افکار عمومی را مشغول کرده و در مقابل هنوز مسئولان را بیدار نکرده است. شاید اتفاقی ناگوار چون پلاسکو برای بیدار کردن مسئولان از خوابی عمیق کافی نباشد و باید تن به فاجعه‌ای بزرگ داد. از همین ابتدا بگوییم اگر در مقابل فاجعه‌ای بزرگ جمله تکراری «خطار داده بودیم!» را نشنویم، بهتر یا دردمان کنار می‌آییم. مدت‌هاست که طاقت ما از خطارهای کاغذی تاق شده و دیگر وقت اقدام است. در این گزارش به بررسی مشکلات متعدد بازار بزرگ و فرسوده تهران پرداخته است.

بازار؛ قلب تپنده پایتخت

سیستم‌های اعلام و اطفای حریق تذکراتی داده شده بود. درباره مقاوم‌سازی سازه‌ها، اصلاح چیدمان انبار ... هم خطار و تذکر صادر شده بود، اما توجهی به آن نشد تا اینکه در نتیجه این بی‌توجهی‌ها یک انبار در آتش سوخت و جان‌های بسیاری به خطر افتاد. در هر حال باز هم به‌دلیل اتکای صرف به خطارهای کاغذی اتفاقی خطرناک و ناگوار رخ داد و تنها به گفتن بسنده شد. حال سوال این است که باوجود این اتفاقات مسئولان باز هم نمی‌خواهند فکری به حال بازار بزرگ تهران کنند؟

اخیراً آتش‌سوزی گسترده‌ای در انبار لاستیک و قطعات موتورسیکلت در محدوده خیابان مولوی در میدان رازی رخ داد. سیدجلال ملکی در گفت‌وگو با ایسنا درباره ایمنی این انبار گفت: در بررسی‌های اولیه‌ای که انجام دادیم، مشخص شد در سال گذشته کارشناسان آتش‌نشانی ۵ بار اقدام به بازدید ایمنی از این انبار کرده و طی هر بازدید هم خطار ایمنی داده‌اند، اما متأسفانه توجهی به این خطارها نشده بود. وی درباره اینکه خلأهای ایمنی این انبار چه بوده، گفت: در گزارش‌های آتش‌نشانی آمده است نسبت به

می‌کند، اما هیچ یک از مسئولان مربوطه واکنشی نسبت به این موضوع نشان نداده و نمی‌دهند. نکته مهم‌تر اظهار بی‌اطلاعی برخی آقایان از وجود این چاه‌های جذبی است. یکی از پرفت‌وآمدترین مکان‌های تهران تعداد زیادی بمب ساعتی در دل خود دارد و هر لحظه ممکن است زیر پای بازار تهران خالی شود و فاجعه‌ای بزرگ رخ دهد. در واقع دردی دیگر علاوه بر خطر آتش‌سوزی، فرسودگی و... روی درد بازار پیر تهران آمده است. در راستای اتفاقات ریز و درشت ناشی از ایمن نبودن بازار تهران،

بازار تهران دارای مساحت ۱۱۲ هکتاری است که ۶۰ هزار واحد صنفی در آن فعالیت می‌کنند و ۵۲ درصد عمده‌فروشی‌ها، ۵ درصد خرده‌فروشی‌ها و ۷ درصد کارگاه‌های تولیدی شهر تهران در آن مستقر هستند. روزانه ۱.۵ تا ۲ میلیون نفر به بازار تهران مراجعه می‌کنند. روزنامه **به‌منظور** در نیمه دوم سال گذشته ۲ گزارش موضوع فرسودگی و چاه‌های جذبی موجود در بازار را به‌صورت تخصصی پیگیری کرد. نتیجه پیگیری‌های صورت گرفته این بود که خطری بزرگ بازار قدیمی و تاریخی تهران را تهدید

مشکلات بازار بزرگ تهران

تهران ضمن تأکید بر اینکه بازار برای مشکلات نیازمند نگاه حاکمیتی است، افزود: بازار تهران با وسعت ۱۱۰ هکتار و ۶۰ هزار واحد صنفی درگیر مشکلات عدیده‌ای است که نگاه حاکمیتی برای رفع آنها لازم است، اما برخی مشکلات به‌دلیل ضعف مدیریت حل نمی‌شود؛ در نتیجه ناخودآگاه به سمت خرد بازاری‌ها عوارض‌های مختلف و مالیات‌های سنگینی پرداخت می‌کنند، چرا درصد کمی از این مبالغ برای خودشان صرف نمی‌شود؟ البته وقتی نگاه ما در ساماندهی هر مسئله‌ای درآمذزایی باشد، نتیجه‌ای جز نابسامانی فعلی حاصل نمی‌شود.

منطقه ۱۲ و تمامی اداره کل‌های استان که در این موضوع ذی‌نفع هستند، برگزار شد. دبیر کارگروه بررسی وضعیت ایمنی بازار بزرگ با اشاره به تشکیل جلسات متعدد برای رفع مشکلات بازار اظهار کرد: جلسه در بسیاری از دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل شده، اما سوال این است که این جلسات چقدر خروجی داشته و چقدر به سمت اهداف پیش رفتیم؟ به‌هر حال ما پس از پیگیری‌های بسیار به تشکیل این کارگروه خوش‌بین هستیم تا درآینده نتایج‌های مطلوبی را برای بازار رقم بزنیم.

۷۰۰ بمب ساعتی! یعقوبی با یادآوری موضوع چاه‌های جذبی موجود در بازار گفت: در گفت‌وگوی قبلی که با شما داشتم اعلام کردم ۵۰۲ چاه جذبی در بازار بزرگ تهران وجود دارد که خطری بزرگ برای آن محسوب می‌شود، اما براساس آخرین آمار به‌دست آمده در اردیبهشت امسال تعداد این چاه‌های جذبی بازار به ۷۰۰ حلقه رسیده است.

تأییدی از نخستین جلسه برگزار شده یکی از ۳ منتخب هیات امنای بازار تهران با بیان نتایج نخستین جلسه کارگروه بررسی وضعیت ایمنی بازار بزرگ، افزود: در نخستین جلسه برگزارشده، موضوع چاه‌های جذبی مطرح شده است. اداره آب

بهبازد یعقوبی، یکی از ۳ منتخب هیات امنای بازار تهران درباره مشکلات متعدد بازار بزرگ تهران به زمینه مشکلات بازار بزرگ تهران، اواخر سال ۱۴۰۰ نامه‌ای درباره معضلات و مشکلاتی که در بازار تهران شناسایی شده بود تدوین و به شهردار منطقه ۱۲ ارسال شد. این مشکلات شامل بساط‌گسترها که امنیت اقتصادی کسبه را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند، عدم ساماندهی پارکرها، شناسایی نشدن سراهای ترافیک و ترافیک خیابان خیام بود که توسط دادسرای منطقه ۱۲ به شهرداری اعلام شد و ما در انتظار اقدامات لازم ماندم، اما متأسفانه هیچ نتیجه‌ای حاصل نشد.

وی از تشکیل کارگروه بررسی وضعیت ایمنی بازار بزرگ خبر داد و افزود: در فروردین ۱۴۰۲ با بازدید دوباره سرپرست منطقه ۱۲ از بازار و بررسی شرایط، فعالان بازار درخواستی مبنی بر تشکیل کارگروهی به‌منظور مطرح شدن مشکلات بازار و پیگیری آنها توسط یک مقام قضایی را مطرح کردند. دادستانی منطقه ۱۲ از این مسئله استقبال کرد و اردیبهشت ۱۴۰۲ دستور تشکیل این کارگروه داده شد. نخستین جلسه کارگروه بررسی وضعیت ایمنی بازار بزرگ نیز در ۲۰ اردیبهشت با حضور مدیر کل اوقاف استان تهران، مدیر کل میراث فرهنگی استان تهران، شهردار

نشده است. **خطار می‌گیرد!** معاون دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۱۲ تهران همچنین ظرفیت‌های قانونی دادستان در زمینه پشتیبانی از حقوق فردی و اجتماعی احاد جامعه را بی‌بدیل توصیف و نظارت بر حسن اجرای قوانین را از وظایف ذاتی دادستان عنوان کرد و افزود: در صورتی که ترک وظایف قانونی مدیران، مسئولان و رؤسای دستگاه‌های اجرایی یا تأخیر ناموجه آنان در اقدامات فوری امدادی یا نحوه مدیریت بحران و بلاایستایی موجب تضییع حقوق عمومی یا ایجاد صدمه و خسارت به اموال عمومی، منابع بیت‌المال، حقوق اساسی ملت یا سلامت و امنیت جامعه شود، اقدامات قانونی مقتضی از قبیل دادن تذکر، خطار و تشکیل پرونده کیفری اعمال خواهد شد.

حامد یزدی‌مهر، مدیرکل مدیریت بحران استان تهران بر ضرورت توجه به ایمنی بازار تهران از سوی دستگاه‌های متولی تأکید کرد و گفت: بازار تهران به‌عنوان بزرگ‌ترین مرکز تجاری فعال پایتخت و کشور از جهات مختلفی از جمله ایمنی سازه‌ای و غیرسازه‌ای، مسائل امنیتی و صنفی قابل‌اهمیت و توجه است.

اتمام حجت دادستانی با مسئولان

نشده است. **خطار می‌گیرد!** معاون دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۱۲ تهران همچنین ظرفیت‌های قانونی دادستان در زمینه پشتیبانی از حقوق فردی و اجتماعی احاد جامعه را بی‌بدیل توصیف و نظارت بر حسن اجرای قوانین را از وظایف ذاتی دادستان عنوان کرد و افزود: در صورتی که ترک وظایف قانونی مدیران، مسئولان و رؤسای دستگاه‌های اجرایی یا تأخیر ناموجه آنان در اقدامات فوری امدادی یا نحوه مدیریت بحران و بلاایستایی موجب تضییع حقوق عمومی یا ایجاد صدمه و خسارت به اموال عمومی، منابع بیت‌المال، حقوق اساسی ملت یا سلامت و امنیت جامعه شود، اقدامات قانونی مقتضی از قبیل دادن تذکر، خطار و تشکیل پرونده کیفری اعمال خواهد شد.

ضرورت توجه جدی به ایمنی بازار تهران

تهران می‌تواند برکات زیادی داشته باشد و رعایت نکات دقیق ایمنی از اقدامات مهمی است که کسبه باید به آن پایبند باشند. بررسی مسائل و مشکلات بازار از مهم‌ترین اقدامات

وی ادامه داد: به‌سزای زیرساخت‌های مسائل یادشده و اصلاح روش‌های مدیریت این امورات باید در دستور کار تمامی دستگاه‌های متولی قرار بگیرد. مدیرکل مدیریت بحران استان تهران موضوع ایمنی را بر کفایت کسب‌وکار و رونق خریدوفروش در بازار تهران اثرگذار دانست و با اشاره به بازدید وزیر کشور از سراهای نایمینی بازار تهران بیان کرد: با توجه به تأکیدات وزیر و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، موضوع ایمنی به‌عنوان نخستین موضوع از حیث اهمیت باید موردتوجه قرار گیرد. بازدید وزیر محترم کشور از وضعیت ایمنی بازار

سخن پایانی

بازار بزرگ که به‌قولی قلب تپنده تهران است، مدت‌هاست که حالش رو به وخامت است و این وضعیت ممکن است حادثه‌ای ناگوار را رقم بزند. اما پس از پیگیری‌های بسیار، ظاهراً قرار است این بار مشکلات بازار تهران در اولویت رسیدگی قرار گیرد. کارشناسان و فعالان بازار با تأکید بر ضرورت اجرای مصوبات و حل مشکلات بازار تهران امیدوارند اقدامات یادشده چون دادن خطارهای کاغذی نباشد و موضوع به نتیجه برسد.

افزایش ۲ برابری تامین ارز کالاهای اساسی

از ابتدای سال تاکنون بیش از ۲.۵ میلیارد دلار بابت واردات گندم، ذرت، جو، کنجاله سویا، دانه‌های روغنی و روغن، برنج و کود تامین ارز با نرخ مصوب انجام شده است. به گزارش مهر، بانک مرکزی اعلام کرد: در راستای تامین کالاهای اساسی موردنیاز کشور در امسال، با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی و تحت توافقات به‌عمل آمده، از ابتدای سال تاکنون بالغ بر ۲.۵ میلیارد دلار بابت واردات گندم، ذرت، جو، کنجاله سویا، دانه‌های روغنی و روغن، برنج، کود و... تامین ارز با نرخ

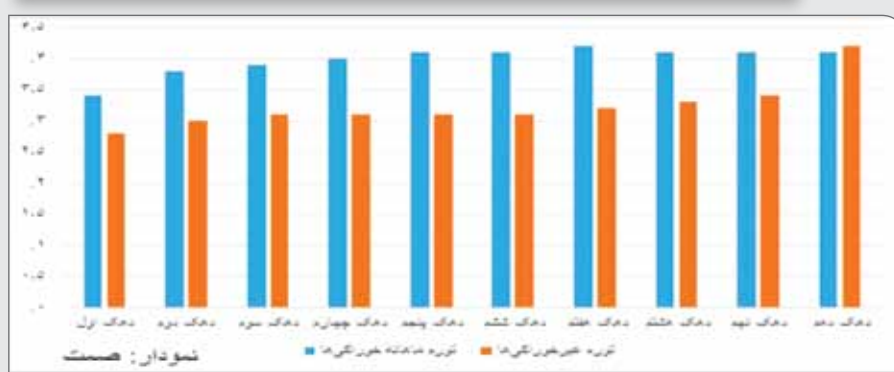
رکوردشکنی دیگر در دولت سیزدهم

سال گذشته نیز از فروردین تا ۲۴ اسفند، بابت ثبت سفارش‌های وزارت جهاد کشاورزی (شامل کالاهای ذرت، کنجاله سویا، روغن، جو، گندم، دانه‌های روغنی، برنج، گوشت و...) معادل ۱۶ میلیارد دلار تامین ارز انجام شد که بیانگر افزایش ۲۸ درصدی تامین ارز موردنیاز واردات در این حوزه نسبت به مدت مشابه سال ماقبل است. بر همین اساس فقط در ۳ ماه پایانی سال گذشته بیش از ۴.۲ میلیارد دلار برای ثبت‌سفارش‌های وزارت جهاد کشاورزی تخصیص ارز انجام گرفت.

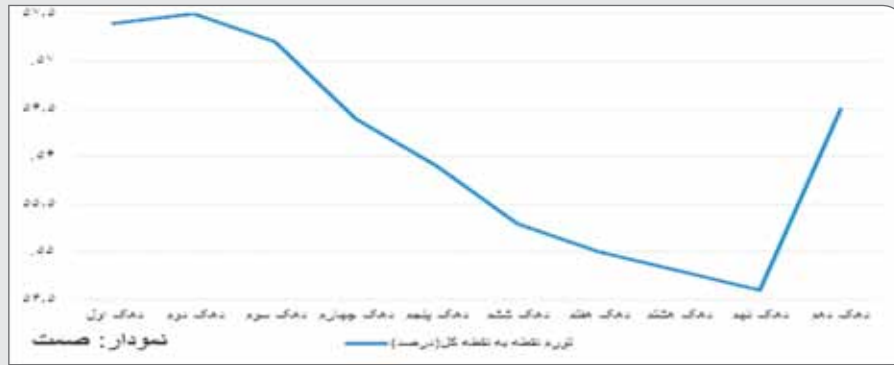
حرکت اقتصاد به سمت «تورم فزاینده» آغاز شده است؟

آمار نشان می‌دهد تورم ماهانه فروردین ۲۰۲۱ در ۲۴ سال اخیر بی‌سابقه بوده؛ به این معنا که آغاز سال هیچ‌گاه در ۲ دهه اخیر، چنین تورمی وجود نداشته و فروردین در سال‌های اخیر همواره با تورمی کمتر از ۵ درصد مواجه بوده است

نرخ تورم سالانه کشور در فروردین ۱۴۰۲ برابر ۴۷.۶ درصد است که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۴۶ درصد برای ثروتمندترین دهک تا ۵۳.۴ درصد برای دهک اول است. بر این اساس، فاصله تورمی دهک‌ها در این

بررسی جزئیات نشان می‌دهد که در ۳ سال گذشته که سکان اداره کشور در دست رئیسی بوده، نرخ تورم سالانه بیش از ۴۰ درصد شده است. به بیان دیگر، وجود رکود تورمی در بیشتر سال‌های دهه ۹۰ یک امر پذیرفته‌شده در اقتصاد بود و به دولت‌های روحانی و احمدی‌نژاد نیز به دلیل ناتوانی در کنترل این شاخص انتقادات فراوانی وارد شده و می‌شود. اما از تیر سال ۱۴۰۰ که رئیسی در عمل اداره امور کشور را به‌دست گرفته، هرگز نرخ تورم کمتر از ۴۰ درصد نشده، حال آنکه شاخص‌های مرکز آمار نشان می‌دهد که در دوران روحانی و احمدی‌نژاد هرگز نرخ تورم سالانه از مدار ۳۰ درصدی، وارد کانال ۴۰ درصدی نشده بود.

شاخص تورم نقطه به نقطه از جهاتی می‌تواند به فهم بیشتر وضعیت اقتصاد کمک کند. این شاخص از آنجایی که به‌سرعت نوسانات را در خود نشان می‌دهد، می‌تواند تصویری واقعی‌تر از حرکت عمومی قیمت‌ها را نشان دهد. باتوجه به اینکه، سال پایه را تغییر داده‌اند، بهتر است تحولات این شاخص را از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا فروردین ۱۴۰۲ مقایسه کرد. در این میان باید توجه داشت که در ۲ ماه گذشته شاخص تورم نقطه به نقطه از مدار ۵۰ درصد گذشته است. گرچه آخرین گزارش بانک مرکزی در بهمن سال گذشته از تورم نقطه‌ای بیش از ۶۰ درصدی گواهی می‌داد، اما مسئولان دولتی به این ارقام بی‌توجه بودند. در اردیبهشت ۱۴۰۰ که هنوز روحانی رئیس‌جمهوری بود و احسان خاندوزی، نماینده مجلسی اصولگرا، او در توییتی از ارقام محرمانه بانک مرکزی خبر داد که بر مبنای آن، نرخ تورم نقطه به نقطه حدود ۵۵ درصد بود. او این اتفاق را رکوردشکنی مهمی در سال‌های پس از جنگ می‌دانست. پس از ۱۸ ماه از گذشت دوران وزارت او، نرخ تورم نقطه‌ای چندین بار به اشکال مختلف رکورد شکست، اما خاندوزی دیگر به رکوردشکنی‌ها توجهی نداشت.

به گزارش **سمنو**، آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که شاخص تورم در نخستین ماه امسال نسبت به اسفند پارسال رشد ۳.۷ درصدی و این رقم نسبت به فروردین ۱۴۰۱ افزایش ۵۵.۵ درصدی داشته است. از سوی دیگر، آخرین محاسبات مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که نرخ تورم نقطه به نقطه، در پایان فروردین امسال ۵۵.۵ درصد بوده است. به این اعتبار می‌توان گفت که مردم ایران در فروردین امسال نسبت به سال گذشته ۵۵.۵ درصد بیشتر برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. لازم به ذکر است که در اسفند سال گذشته، نرخ تورم نقطه به نقطه را ۵۴ درصد اعلام کرده بودند. منظور از نرخ تورم نقطه به نقطه درصد تغییر عدد شاخص نرخ نسبت به ماه مشابه در سال گذشته است. باید توجه داشت که ارقام اعلام‌شده تورم از سوی مرکز آمار حدود ۱۲ درصد از ارقام اعلام‌شده از سوی بانک مرکزی کمتر است. گزارش باوجود تورم ۵۵ درصدی که مرکز آمار اعلام کرده، وزیر کار و نمایندگان دولت در کنار کارفرمایان و سرمایه‌داران، در تعیین حداقل دستمزد حداکثر همراهی را با هم، برای افزایش ندادن حقوق کارگران انجام دادند. در نتیجه، افزایش ۲۷ درصدی تنها معادل نیمی از تورم کشور بود که بیانگر

بررسی‌های بیشتر نشان می‌دهند که بیش از هر بخشی، تورم در میان خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها فزاینده بوده است. در حالی که گرچه نرخ تورم نقطه به نقطه کشور را ۵۵.۵ درصد اعلام کرده‌اند، اما در همان زمان نرخ تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها را ۷۷.۷ درصد محاسبه شده، حال آنکه تورم نقطه به نقطه گروه غیرخوراکی‌ها ۴۵.۵ درصد اعلام شده بود. در بخش تورم سالانه نیز، این شاخص را برای فروردین امسال، ۴۷.۶ درصد برآورد و همان زمان نرخ تورم خوراکی‌ها را ۷۳.۱ درصد محاسبه کرده بودند.

رکوردشکنی‌های پی در پی در ۲۱ ماه

باوجود تغییر در سال پایه و وعده‌های متعدد رئیسی و دولتمردانش، آمارهای اخیر مرکز آمار ایران باز هم بیانگر این نکته است که شاخص تورم کشور در سال ۱۴۰۱ رکورد تمام سال‌های دهه ۹۰ را شکست. در حالی تورم سالانه در پایان سال گذشته ۴۵.۸ درصد اعلام شد که جز سال ۷۴ که بالاترین تورم پس از انقلاب به‌دست آمد، هیچ‌گاه نرخ تورم به این رقم نرسید. این در حالی است که در طول دهه ۹۰ ارقام منفی بسیاری در اقتصاد کشور به ثبت رسید و رئیسی و دولتش بنا بود از میزان مشکلات کشور بکاهد. این امر تا آنجا پیش رفت که دولت سیزدهم در میانه سال ۱۴۰۰ وعده داده بود که نرخ تورم را تک‌رقمی خواهد کرد. اتفاقی که رخ نداد و به‌جای آن، بالاترین رکوردهای تورمی در کشور به جا ماند. در امسال هم با اعلام شعار سال که بر کاهش تورم تاکید داشت، وعده کاهش تورم این بار حدود ۳۰ درصد اعلام شد که عملکرد یک ماه نخست امسال نشان می‌دهد که چنین امری به‌راحتی ممکن نخواهد شد.

خطر گرفتاری در «تله فقر» جدی است

جزئیات تورم فروردین اعلام شد. براساس این آمار، تورم نقطه‌ای فروردین ۱۴۰۲ برابر با ۵.۲ درصد اعلام شده، درحالی که در ۲ دهه اخیر، تورم ماهانه فروردین همواره پایین‌تر از ۵ درصد به‌ثبت رسیده است. آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که شاخص تورم در نخستین ماه امسال نسبت به اسفند پارسال رشد ۳.۷ درصدی و این رقم نسبت به فروردین ۱۴۰۱ افزایش ۵۵.۵ درصدی داشته است. باوجود تورم ۵۵ درصدی که مرکز آمار اعلام کرده، افزایش ۲۷ درصدی حقوق و دستمزد تنها معادل نیمی از تورم کشور است که به‌گفته بسیاری از کارشناسان بیانگر کاهش چشمگیر قدرت خرید خواهد بود. به‌نظر می‌رسد برای مهار تورم، بانک مرکزی نیازمند به کار بردن سیاست‌های جدی‌تری است. آنچه در ادامه می‌خوانید، نظر محمد حسن‌نژاد، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس دهم درباره تناسب نرخ تورم با میزان دستمزد ۱۴۰۲ است که در گفت‌وگو با

بانک مرکزی نیازمند به کار بردن سیاست‌های جدی‌تری است. آنچه در ادامه می‌خوانید، نظر محمد حسن‌نژاد، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس دهم درباره تناسب نرخ تورم با میزان دستمزد ۱۴۰۲ است که در گفت‌وگو با

عنوان شده است.
جزئیات نرخ تورم فروردین منتشر شد. باتوجه به افزایش حقوق ۲۷ درصدی حقوق کارگران برای سال ۱۴۰۲، تاثیر این درصد افزایش بر معیشت باتوجه به نرخ تورم فروردین را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

باتوجه به نرخ تورم فروردین، به‌نظر می‌رسد که حقوق‌بگیران متضرر اصلی این فرآیند هستند. هنگامی که نرخ تورم ۶۰ درصد است و افزایش حقوق تنها ۲۷ درصد، به‌طورقطع در امسال افراد برای تامین معیشت، فشارهای سنگینی را متحمل خواهند شد. اکنون با یک فقر غذایی مواجهیم و برخی از افراد توانایی خرید مواد غذایی باکیفیت با مقدار مناسب را ندارند. به‌طورقطع دیگر با درآمد ماهانه‌ای کمتر از ۲۰ میلیون تومان نمی‌توان در شهری چون تهران زندگی کرد. برای درک بهتر این موضوع کافی است سری به فروشگاه‌ها بزنیم و نرخ اجناس را ببینیم.
سال گذشته دستمزد کارگران با افزایش ۵۷ درصدی همراه بود. با این حال، کیفیت معیشت بهبود نداشت. به این ترتیب، رابطه دستمزد و معیشت در سفره خانوار چگونه است؟

سفره خانوار نشان می‌دهد که کیفیت معیشت کارگران حتی باتوجه به دریافتی سال ۱۴۰۱ نیز نزولی بود. به این دلیل که حتی باوجود افزایش حقوق به‌دلیل افزایش چندبرابری هزینه‌ها، باز دخل و خرج یکی نبود. در واقع، اوضاع معیشتی در سال ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰ حدود ۴۰ درصد بدتر شده بود و حالا در سال ۱۴۰۲ با تورم ۵۰ درصدی و افزایش نرخ کالاها، دستمزد تنها حدود ۲۷ درصد افزایش یافته است.

به این ترتیب، این فرضیه که حقوق‌بگیران سال به سال محروم‌تر می‌شوند و وضعیت معیشت آنها سخت‌تر می‌شود، درست است؟

بله. در اصل باتوجه به افزایش نرخ کالاها باید حقوق‌ها به اندازه تورم افزایش پیدا کند. البته اگر در امسال میزان دستمزد‌ها به‌تناسب تورم افزایش پیدا می‌کرد هم، وضعیت مطلوبی ایجاد نمی‌شد و تنها به نقطه صفر می‌رسیدیم. تولیدکنندگان هنگامی که درخواست افزایش نرخ دارند، می‌گویند با این هزینه‌ها، تولید برای ما به‌صرفه نیست؛ پس چرا هنگام تعیین دستمزد مخالف افزایش حقوق هستند؟ مگر کارگر نباید قدرت خرید همان اجناس را داشته باشد؟

برخی دلیل مخالفت با افزایش حقوق را تاثیر این روند بر نرخ تورم می‌دانند. با این استدلال چقدر موافق هستید؟

تورم عوامل مختلفی دارد و افزایش دستمزد‌ها تاثیر زیادی بر این موضوع ندارد. براساس علم اقتصاد، نرخ تورم ریشه در فشار تقاضا و عرضه دارد و در کنار این عامل، عامل دیگری هم وجود دارد و آن تورم وارداتی یا ارزی است که به‌خاطر این عامل تمام کالاهای وارداتی گران می‌شوند. به‌عبارت دیگر، وقتی نرخ دلار به‌دلیل تورم افزایش پیدا می‌کند، تمام کالاهای وارداتی افزایش نرخ خواهند داشت. به‌طورقطع تورم وارداتی با افزایش عرضه ارز کنترل نمی‌شود و نمی‌توان شیوه‌ای را که برای کنترل نرخ کالا به کار گرفته می‌شود، برای کنترل نرخ ارز هم به کار گرفت، چون ارز ماهیت کالایی ندارد و پول محسوب می‌شود. تنها راه کنترل نرخ ارز، سرکوب تقاضاهای غیرواقعی است؛ یعنی به‌جای مدیریت ارز باید تقاضا را کنترل کرد. از سوی دیگر، تامین معیشت تنها گذران روز نیست. مشکل بزرگ این است که متأسفانه اکنون وارد تله فقر شدیم. حال باید با تله فقر چه کرد؟ هنگامی که کارمندان و کارگران حقوق ثابت دریافت می‌کنند و با افزایش تورم رشد دستمزد ندارند، کوچک‌تر شدن سفره آنها یک چالش جدی محسوب می‌شود و افتادن در تله فقر چالش بزرگ‌تری است. فقر کالری و آموزش می‌تواند نسل آینده را با چالش مواجه کند، این در حالی است که آنچه باعث کوچک شدن سفره مردم می‌شود و فقر کالری را تشدید می‌کند، تورم است. فقر غذایی، وضعیت سلامتی افراد را به‌شدت در مخاطره قرار خواهد داد.

برای برون‌رفت از این چرخه معیوب چه باید کرد؟
 امیدواریم در ارتباطات بین‌المللی بهبود حاصل شود تا دیگر شاهد تورم انتظاری نباشیم. اگر شرایط بین‌المللی بهبود یابد، به‌طورقطع شاهد کاهش تورم و به‌تبع آن، به‌لحاظ اقتصادی شاهد شرایط بهتری خواهیم بود.

تیغ دو لبه سیاست‌های مسکن

مجدد گودرزی
کارشناس اقتصادی

تنظیم بازار براساس عرضه و تقاضا یکی از ابتدایی‌ترین مفاهیم اقتصادی است. بازار مسکن نیز از این قاعده دور نیست، در حالی که سال‌های اخیر کشور ما در بحث عرضه مسکن دچار کاستی‌های جدی بوده است. سیاست‌گذاری‌های کلان وزارت راه و شهرسازی و تعدد برنامه‌های اجرایی برای خانه‌دار کردن مردم یکی از مهم‌ترین سیاست‌هایی است که مانند تیغ دولبه، مزایا و معایب بسیاری دارد.

کشور ما تمام ظرفیت‌های لازم برای جهشی مثبت در بخش مسکن را دارد و از بابت نیروی انسانی، زمین و مصالح نگرانی ندارد. با این همه، در مشکلات زیرساختی و بالادستی مانع از تحقق برنامه‌ریزی‌های مربوط به حوزه مسکن شده است. به‌عنوان نمونه، یکی از مشکلات شهری در حوزه ایجاد مسکن به شهرداری‌ها بازمی‌گردد. برخی کارشناسان معتقدند که عملکرد شهرداری در محدود کردن کمربندی شهر و محصور کردن زمین‌ها، مهم‌ترین عامل در توقف تولید مسکن در حوزه شهری بوده است. البته رعایت این سازگار مستلزم برنامه‌ریزی اصولی و رعایت ایجاد زیرساخت‌های لازم برای توسعه ساخت‌وساز است.

اگر تنها یک درصد از زمین‌های کشور را به ساخت‌وساز اختصاص دهیم، به‌ازای هر ایرانی، ۱۹۶ متر زمین وجود دارد که این آمار و ارقام نشان‌دهنده ظرفیت عظیم کشور برای ساخت مسکن است. با توجه به این آمار، برخی پدیده‌های حوزه مسکن مانند کمبود واحدهای مسکونی به اندازه نیاز جامعه، موضوعی عادی نیست، شاید پذیرفتن کمبود زمین در کشورهای جنوب‌شرق آسیا آسان باشد، اما این ادعا که ایران با کمبود زمین روبرو است، اصلا قابل قبول نیست. از سوی دیگر، انحرافات و کم‌کاری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات بانکی حوزه مسکن از عوامل مهم در معطل‌تأمین مسکن است. در سال گذشته، از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات اختصاص یافته به بخش مسکن، تنها ۸ هزار میلیارد آن به‌دست متقاضیان عادی رسید و ۱۴۲ هزار میلیارد باقیمانده، به بانک‌ها و کارمندان بانک‌ها و زیرمجموعه‌های بانکی تعلق گرفت، این یعنی برخلاف ادعای برخی مسئولان، ما کمبود منابع نداریم، بلکه تخصیص غلط منابع در ساختار یادشده به‌وضوح دیده می‌شود. عملکرد غلط دولت‌ها در بخش مسکن و کج‌سلیقگی‌های برخی نهادها از آثار منفی انحصار اراضی کشور در جذب گردشگری است. همچنین، در حال حاضر جای شهرک‌های ساحلی در نوار شمالی خلیج فارس و دلتا خالی است. برخلاف کشور ما، بخش جنوبی دریای عمان و خلیج فارس با استفاده از این ظرفیت ارزشمند برای کشور خود ارزش آفرینی کرده‌اند. متأسفانه تنگ‌نظری‌های‌مان در بخش ساخت‌وساز، علاوه بر عدم جذب سرمایه برای کشور، باعث خروج سرمایه‌های زیادی از کشور شده است. ناتوانی دولت‌ها در مدیریت نقدینگی در بخش مسکن باعث شده تا حدود ۴۰ درصد از سرمایه کشورمان در بخش سوداگری مسکن دیسو شود، این امر ارزش افزوده این بخش را به صفر رسانده و صنعت ساخت‌وساز کشور وارد یک بحران بزرگ شده است. لازم است با اقداماتی نظیر دریافت مالیات‌های قابل اجرا و موثر، سوداگری‌ها بهینه‌سازی و مدیریت شود و نقدینگی از بخش مسکن به‌سمت تولید هدایت شود. در تشریح شرایط سخت آپارتمان‌نشینی و لزوم همکاری در ساخت مسکن‌های یک طبقه بلندمرتبه‌سازی، باعث حذف رفاه مردم شده است و خانه‌ها به زندان روح افراد تبدیل شده‌اند، این سنگ‌اندازی‌ها علاوه بر مردم، گریبان خود مسئولان را نیز گرفته و ساخت‌وساز و بودجه بلندمرتبه‌سازی نیز کفاف بودجه شهرداری را نمی‌دهد.

برای حل معضل مسکن باید عرضه نامحدود زمین در اطراف همه شهرهای کشور انجام گیرد و تسهیلات بانکی نیز به‌جای هدایت به بازارهای سوداگری باید برای ساخت مسکن مورد استفاده قرار گیرد و تا مسئله مسکن حل نشود، مشکل تورم و اقتصاد کشور حل نخواهد شد و امکان آبادانی کشور وجود نخواهد داشت. یکی از رسالت‌های دولت‌ها، تأمین نیازهای اساسی مردم بوده و صاحبخانه شدن جزو حقوق اولیه مردم است، اما متأسفانه دولت‌ها حق اساسی و اولیه مردم را نادیده می‌گیرند.

افق‌های تازه برای کریدور شمال- جنوب

جنوب طی روزهای اخیر به‌واسطه امضای قرارداد تکمیل مسیر ریلی غربی آن پس از سخنرانی روسای جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه در کانون توجه بوده و زمزمه حضور اعضای جدید، افق‌های تازه‌ای را برای این مسیر ترسیم کرده است. کریدور شمال - جنوب که در آغاز راه، محصول اراده و عزم روسیه، ایران و هند برای ایجاد گذرگاه حمل‌ونقل بار تلقی شد، این روزها با تغییر در شرایط مناسبات بین‌المللی بیش از پیش در کانون توجه‌ها است. به گفته کارشناسان، مسیرهای

زیرساخت

متداول برای ارسال کالا از هند به سمت سن پترزبورگ روسیه حدود ۱۴ هزار و ۵۰۰ کیلومتر طول دارد، اما کریدور ایران در این مسیر تنها ۷ هزار و ۲۰۰ کیلومتر است که بهره‌گیری از این ظرفیت، ۴۰ درصد زمان ترانزیت و ۳۰ درصد هزینه‌های حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد. وزیر تجارت خارجی امارات متحده عربی در اجلاس اقتصادی روسیه - جهان اسلام در کازان اعلام کرد که کشورش به سرمایه‌گذاری و توسعه بخش فناوری کریدور شمال - جنوب علاقه‌مند است. ثانی بن احمد آل

میزان تحقق اهداف مسکنی سند چشم‌انداز را بررسی کرد

خروج مسکن از ریل توسعه

در افق سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ رسیدن به کشوری توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی منوط به داشتن برنامه برای تمام بخش‌های اقتصادی و اجتماعی و در راستای چشم‌انداز یادشده است. از این رو به استناد اصل ۳۱ قانون اساسی مبنی بر برخورداری افراد و خانواده‌های ایرانی از مسکن متناسب با نیاز، ضرورت تدوین طرح جامع به‌منظور بهبود وضعیت مسکن در کشور در برنامه چهارم توسعه دیده می‌شود که متأسفانه تاکنون محقق نشده است.

محورهای این طرح با رویکرد توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار کم‌درآمد، تقویت تعاونی‌های تولید، مسکن و مدیریت یکپارچه و منسجم زمین برای تأمین مسکن، تشکیل بازار ثانویه رهن، افزایش سهم انبوه‌سازی در امر ساخت، گسترش بازار سرمایه مسکن و... ترسیم شد و اکنون با گذشت ۱۸ سال از تدوین این طرح نه‌تنها بازار مسکن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین محرک‌های اقتصادی جایگاه مناسبی در بین کشورهای منطقه ندارد، بلکه در حال رکوردزنی‌های پی‌درپی در ناکامی و نابسامانی است.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

زیودی افزود: کریدور بین‌المللی «شمال - جنوب» یکی از مسیرهای قابل توجه است که می‌توان با نوآوری در آن، از این مسیر برای حمل کالا به افریقا استفاده کرد. وزیر تجارت خارجی امارات متحده عربی با اعلام آمادگی این کشور برای سرمایه‌گذاری و ارائه خدمات پشتیبانی برای توسعه این کریدور اظهار کرد: انتظار داریم که تا سال ۲۰۳۰ بیش از ۱۰۰ کشور جهان در این حوزه تجاری مشارکت داشته باشند و مجموع سرمایه‌گذاری‌ها در این کریدور بیش از ۲ تریلیون دلار باشد.

مسکن: آیدا فریدی

در کنار طرح‌ها و سیاست‌گذاری‌های بی‌شماری که در طول سال‌های گذشته برای نجات بازار مسکن تنظیم و انجام شده، سند چشم‌انداز توسعه ۱۴۰۴ نیز بدون نتیجه مانده و کاملاً فراموش شده است

جایگاه ویژه مسکن در برنامه‌های توسعه

نظر گرفت، زیرساخت‌های موجود و ظرفیت کشور برای فراهم آوردن دیگر زیرساخت‌ها است. زیرساخت‌های تولید مسکن به بزرگ‌ترین معضل بازار ملکی در سال‌های اخیر تبدیل شده است. مهم‌ترین مشکل مسکن کشورمان نداشتن سیاست‌گذاری صحیح و علمی در این حوزه است. نبود توازن و تعادل بین عرضه و تقاضا، بالا بودن سهم نرخ زمین در هزینه تمام‌شده املاک، نامتعارف بودن نرخ زمین به‌دلیل انحصار در مالکیت دولتی و حاکمیتی، محدودیت در تولید مسکن، نگاه کالای سرمایه‌ای به مسکن و نه

سند سال ۱۴۰۴ خواهد بود. تمامی کشورهای در حال توسعه در تدوین برنامه‌های راهبردی خود در مسیر توسعه با مشکلات عدیده‌ای دست‌وپنجه نرم می‌کنند. از طرف دیگر، مرحله تدوین برنامه نیز به بهترین و بی‌نقص‌ترین حالت ممکن انجام نمی‌شود. بخشی از برنامه‌های توسعه شامل برنامه‌های مسکنی است که قسمت قابل توجهی از اقتصاد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ نیز یک برنامه توسعه‌ای برای بازار مسکن کشور تدوین شده است. مهم‌ترین فاکتوری که باید در برنامه‌های توسعه‌ای در

یکی از بخش‌هایی که همواره در تمامی برنامه‌های توسعه کشور مورد تأکید واقع شد، بخش مسکن بوده است. بر این اساس، بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران معتقدند که توجه به محورهای مرتبط با بخش مسکن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصاد می‌تواند مسیر توسعه کشور را به‌صورت قابل ملاحظه‌ای هموار سازد. مدت زیادی به‌پایان سررسید سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور که شامل ۴ برنامه توسعه پنج‌ساله می‌شد، نمانده است، چرا که آخرین سال اجرای این

سیاست‌گذاری‌های بی‌شمار برای بازار ملک

می‌گرفت که متأسفانه نه پیش‌بینی‌ها محقق شد و نه پیش‌فرض‌های تدوین شده اجرایی شد. آیت‌اللهی در رابطه با علت عدم موفقیت سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ در بخش مسکن تصریح کرد: در زمان تدوین این طرح دولت وقت شرایط را مساعد دید و کلی کار کارشناسی در حوزه‌های مختلف برای اجرایی کردن این برنامه انجام داد و از بسیاری از اقتصاددانان برجسته کشور کمک گرفت، اما با تمام شدن عمر دولت وقت و روی کار آمدن دولت جدید، تمام این برنامه‌ها به فراموشی سپرده شد و روال کار به‌کلی تغییر کرد و توجهات به سمت‌وسوی دیگر رفت. در نتیجه، این چشم‌انداز از ریل خود خارج و در گذر زمان به فراموشی سپرده شد. در نتیجه این اقدام درمی‌یابیم که در بسیاری از موارد، طرح‌ها و قانون‌گذاری‌های درستی برای موضوعات خرد و کلان کشور انجام می‌گیرد، اما به مرحله اجرا نمی‌رسد، از این رو باید دلایل کارشکنی‌ها را دنبال کنیم تا به

چرایی‌های اقتصادی برسیم.
قانون‌گذاری‌های متعدد، بلای جان بازار مسکن

این کارشناس بازار مسکن بیان کرد: متأسفانه در کشور با جابه‌جایی دولت‌ها همه‌چیز تغییر می‌کند و تمامی طرح‌هایی که رنگ اجرایی به خود گرفته‌اند، متوقف می‌شوند، چرا که دولت‌ها مان‌ما سعی دارند تا با سیاست‌گذاری‌های جدید که در راستای وعده‌های انتخاباتی‌شان است، مشکلات موجود را حل کنند که این اقدام همیشه درست نیست و گاهی تأثیر معکوس نیز می‌گذارد.

تمام زحماتی که برای سازندگی و توسعه به‌کار می‌رود، باید با دانش فنی، برنامه‌ریزی، هدف‌گذاری و تأمین مالی مناسب همراه باشد، اینکه بگوییم نهادی به‌طور دائم در تکاپو است تا به تولید مسکن و شهرسازی رونق دهد، نمی‌تواند کارساز باشد. دولت باید از تجربه گذشته درس جدی بگیرد و تمام نواقص

بن بست بازار مسکن در چشم‌انداز ۱۴۰۴

نمایان شده بود، تداوم پیدا کرده است؛ رکودی که برخی آن را با عنوانی چون خواب تابستانی مسکن ارزیابی کرده‌اند. وی در ادامه افزود: در این میان، بسیاری از تحلیلگران و همچنین افکار عمومی به‌دنبال یافتن پاسخی برای این پرسش کلیدی بودند که چشم‌انداز بازار مسکن در افق پیش‌رو چه خواهد بود؟ آیا توازن در روند عرضه مسکن ایجاد خواهد شد یا همچنان باید منتظر افزایش دامنه‌های تقاضا و در پی آن نوسانات در بازار مسکن باشیم؟

همکاری بخش خصوصی افزایش باید

در راستای هر تحولی برای رونق مسکن دولت بهتر است که هیچ مسئولیتی را در اجرای پروژه‌های بخش مسکن برعهده نگیرد و نقش خود را تنها به‌عنوان ناظر کلان و سیاست‌گذار تعریف کند. در واقع، باید اجازه داده شود، بخش خصوصی، سکان هدایت ساخت‌وساز بخش مسکن را به‌دست بگیرد. در صورتی که چنین ضرورتی مورد توجه قرار بگیرد، چه در بخش صنایع بخش مسکن و چه در حوزه اشتغالزایی مشارکت بخش خصوصی است که می‌تواند تحولات بنیادین و ماندگار ایجاد کند.

یارمحمدیان در پایان گفت: سازمان‌های ذی‌ربط

پروژه‌هایی که تنها وعده شده و اجرایی نشود، نه‌تنها کمکی به بخش مولد اقتصادی نمی‌کند، بلکه مردم جامعه را از اقدامات بعدی دلسرد می‌کند و امیدها را ناامید می‌کند.

وی در پایان گفت: هر قانون و سیاستی که ضمانت اجرایی نداشته و با برنامه‌ریزی و زیرساخت مناسب مطرح نشده باشد، به احتمال زیاد به مرحله اجرا در نمی‌آید، بنابراین هر طرحی که برای بهبود اوضاع بازار مسکن مطرح می‌شود، باید از یک قانون، دستورالعمل و آیین‌نامه همه‌جانبه پیروی کند و با نظر کارشناسان، تمام جنبه‌های مثبت و منفی کار در نظر گرفته شود. اجرای سیاست‌ها و طرح‌های مسکنی باید به‌نحوی برنامه‌ریزی شود که دست دلان از سنگ‌اندازی و منفعت‌طلبی کوتاه شود و امکان تخلف به‌حداقل برسد.

برپایه برنامه‌ریزی و تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت معطوف کنیم، کافی نیست، زیرا تا طرحی رنگ اجرایی به خود نگیرد، فایده‌ای ندارد.

سخن پایانی

رفع نشده است، بلکه گروه‌هایی با درآمد متوسط هم، توان و قدرت خرید مسکن را از دست داده‌اند. بر این اساس، با در نظرگیری تمامی ابعاد، باید به نحوه اجرای برنامه‌های که تسکینی بر معضل مسکن اقشار ضعیف، متوسط و قشر جوان جامعه دارد، تمرکز شود. در غیر این صورت، پیگیری مسیر طی شده در سایر برنامه‌ریزی‌ها، کم و بیش اثراتی بیش از افزایش نرخ مسکن نسبت به توان گروه‌های کم‌توان و اقشار ضعیف جامعه و ناهمخوانی الگوهای ساخت مسکن با نیازها و امکانات اقتصادی به همراه نخواهد داشت. در نتیجه این امر، بخش هزینه مسکن در سبد مصرفی خانوار افزایش می‌یابد و روز به روز خرید مسکن دست‌نیافتنی‌تر می‌شود.

شکل مسکن پس از روند رو به رشد جمعیت از دهه ۴۰ شروع شد و در مقطعی به اوج خود رسید. جاماندگی تولید مسکن از رشد جمعیت و ساخت خانه‌های لوکس و نامتناسب با قدرت خرید تقاضای موثر در بازار مشکل‌زا شد. از این رو، برنامه و سیاست‌های زیادی برای کنترل بخش مسکن اتخاذ شد، اما همان‌طور که از شرایط امروز بازار و دسترسی مردم به این نیاز اولیه پیدا است، این سیاست‌ها در مرحله اجرا موفق نبوده یا اینکه از همان ابتدا نقص داشته‌اند.

نکته جالب این است که تأمین مسکن اقشار کم‌درآمد در تمام برنامه‌های توسعه پس از انقلاب ذکر شده، اما امروز نه‌تنها مشکل خانه‌دار کردن دهک‌های فرودست

سرمایه‌گذاری ایמידرو بر ای تجهیزات برق اسمالون - مروست

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اعتبار قابل توجهی را برای خرید تجهیزات خط انتقال برق اسمالون - مروست استان یزد اختصاص داد. این اقدام در راستای اجرای بند چهارم مصوبه‌های سفر رئیس‌جمهوری به استان یزد انجام شد.

به بهانه روز معدن بررسی شد

چالش معدنی‌ها با سیاست‌های غلط

عکس: آیدآ فریدی

الزام دولت به سیاست گذاری درست

به توسعه است. با این وجود، صنایع در سال‌های اخیر با چالش‌های جدی در روند تأمین انرژی موردنیاز خود برای تداوم تولید روبه‌رو شده‌اند. همین موضوع نیز از ظرفیت تولید صنایع کاسته است، تا جایی که

به اهمیت و اثرگذاری فعالیت در بخش یادشده، زمینه تسهیل تولید را در این حوزه فراهم کنند. دولت موظف به سیاست‌گذاری درست و همچنین تأمین زیرساخت‌های موردنیاز صنایع در مسیر تولید

تولید در بخش معدن و صنایع معدنی، یکی از ارکان اصلی توسعه صنعتی و اقتصادی و همچنین بهبود اشتغالزایی است. در چنین شرایطی، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود ضمن توجه حداکثری

جایگاه معدن در انقلاب صنعتی پنجم

نه‌چندان دور، سوخت‌های پاک جای آن را در جهان خواهند گرفت. در بعد کلان می‌توان به مزیت‌های بخش معدن در تغییر نگرش‌های صنعتی کشورهای جهان اشاره کرد. جهان در دوره شکوفایی انقلاب صنعتی چهارم است و به‌زودی وارد انقلاب صنعتی پنجم خواهد شد. این ارتقا، نیازمند عناصر معدنی به‌ویژه عناصر کمیاب و نادر خاکی است. علاوه بر آن، موضوع فناوری‌های مبتنی بر حفظ محیط‌زیست مانند ماشین‌های الکتریکی است که استفاده از آنها در دوران کرونا رشد یافت. توسعه کاربرد و گزاری این نوع فناوری‌ها به حجم نالایی از مواد معدنی مانند لیتیوم و مس نیاز دارد و از این‌رو در مدت اخیر، نرخ این عناصر در بازارهای جهانی جهش چشمگیری داشته است؛ بنابراین جهان حرکتی پر سرعت به‌سمت استفاده از ذخایر معدنی و جایگزینی آنها به جای سوخت‌های فسیلی دارد.

ایران نیز حتی با لغو تحریم‌ها نمی‌تواند به اتکای خود بر اقتصاد نفتی ادامه دهد، چرا که از دیدگاه فنی دارای صنعت نفت قوی و پیشرفته‌ای نیستیم تا بتوانیم از ذخایر نفتی خود استفاده کنیم. تمامی این دلایل

پیمان افضل - عضو انجمن مهندسی معدن ایران: پیشرفت‌های بین‌المللی و وضعیت داخلی ایران حاکی از افزایش اهمیت معدن در نگاه‌های دولتی و همچنین مردم است. در نگاه عمومی، بنا بر تورم و وجود مشکلات گوناگون، سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی کاهش پیدا کرده است و شاهد فرار سرمایه‌های زیادی از کشور هستیم؛ از این‌رو بخش تولید به‌دلیل خروج سرمایه‌ها در رکود به‌سر می‌برد، اما در بخش معدن، شرایط متفاوت بوده و سرمایه‌های زیادی در این مدت وارد فعالیت‌های معدنی شده‌اند. ورود سرمایه‌های خرد و سرگردان در بخش معدن و شکل‌گیری نگاه درآمدی دولت به معدن، دلایل گوناگونی دارند. کاهش نقش نفت در اقتصاد ایران، با افزایش تحریم‌های بین‌المللی و تغییر نگرش کشورها به استفاده از سوخت‌های فسیلی، از مهم‌ترین دلایل رشد اهمیت بخش معدن در ایران است. تأکید کشورهای ر کاهش استفاده از نفت و مشتقات آن به‌دلیل بحران‌های محیط‌زیستی منجر به کاهش میزان اثرگذاری نفت در سال‌های اخیر شده، هرچند در مدت اخیر، بنا به دلایل سیاسی شاهد رشد نرخ جهانی نفت بودیم، اما در آینده‌ای

چالش‌های فراگیر صنایع معدنی

کشورزی، خانگی و... مورد توجه نبوده که اکنون کشور را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. این در حالی است که انتظار می‌رود با مدیریت منابع،

توان بخشی از کمبودهای کنونی را برطرف کرد. با توجه به موارد یادشده که برای تمامی صنایع یکسان هستند یا عملکرد بسیاری از صنایع را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند، از میزان سودآوری تولید کاسته شده و هم‌زمان نرخ تمام‌شده تولید افزایش یافته است. در واقع، از مجموع این موضوع‌ها می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که چالش‌های یادشده که بسیاری از آنها از ضعف مدیریت کشور نشأت می‌گیرند، آسیب‌های غیرقابل‌جبرانی به روند توسعه صنعتی کشور تحمیل می‌کنند و در نهایت، همه مردم و اقتصاد کشور از اثرات سوء آنها متأثر خواهند شد.

کشور در طول سال‌های گذشته با تحریم‌های جدی روبه‌رو شده است. در چنین شرایطی، وزارت صنعت، معدن و تجارت برای مدیریت ارز اقدام به ممنوعیت ورود ماشین‌آلات معدنی کرد. این تصمیم، ۳ سال پیش اخذ شد و آسیب‌های غیرقابل‌جبرانی به تولید تحمیل کرد. از جمله آنکه، شاهد رشد قابل‌توجه نرخ ماشین‌آلات معدنی و همچنین افزایش قابل‌توجه کرایه حمل بار در کشور بوده‌ایم. این اقدامات در نهایت به‌نفع تولیدکنندگان انحصاری ماشین‌آلات داخلی است که عموماً محصولات آنها کیفیت به‌مراتب پایین‌تری هم دارند.

سخن پایانی

برهمن اساس، اصلاح رویکرد دولت در مواجهه با صنایع ضروری است. از سوی دیگر، بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌ها در بخش‌های گوناگون از جمله حمل‌ونقل و انرژی در طول سال‌های گذشته به چالشی فراگیر برای فعالان بخش معدن و صنایع معدنی تبدیل شده است. تحریم و نبود تعامل با سایر کشورهای نیز بر مشکلات فعالان حوزه

به‌گزارش ایرنا از ایمیدرو، میزان اشتغالزایی دوران ساخت پروژه خط انتقال برق اسمالون - مروست ۳۰ نفر است. توسعه زیرساخت‌های معادن در نقاط مختلف کشور در شمار اولویت‌های ایمیدرو قرار دارد و این اقدام همسو با این سیاست و اجرای مصوبه‌های رئیس‌جمهوری انجام می‌شود.

طرح ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی کشور (مجموعه تحت‌پوشش ایمیدرو) راهبری این اقدام را برعهده دارد. سال گذشته تفاهنامه مشارکت مالی سه‌جانبه طرح تکمیل طرح انتقال برق اسمالون - مروست بین ایمیدرو، شرکت برق منطقه‌ای یزد و یک شرکت بخش خصوصی امضا شده بود.

ریشه مشکلات معدنی در جذب سرمایه

سرمایه‌گذاری یکی از محرک‌های توسعه اقتصادی است و یکی از نسبت‌های مهم تعیین‌کننده میزان تزریق سرمایه برای پشتیبانی از فرآیند توسعه در سطح کلان یا بخش، نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی یا ارزش‌افزوده آن بخش است. طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ نسبت مزبور در بخش معادن کشور روند کاهشی داشت و در سال ۱۴۰۰ به ۳.۶ درصد رسید که کمترین رقم طی بازه زمانی موارد مورد

بررسی است.

بالاترین حجم سرمایه‌گذاری در بخش معادن غیرنفتی در حال بهره‌برداری کشور در سال ۱۴۰۰ در زمینه استخراج سنگ‌آهن و با سهم ۳۲ درصدی بود که پس از آن استخراج زغال‌سنگ با سهم ۲۱۵ درصد، معادن استخراج شن و ماسه با سهم ۱۱ درصد، معادن سنگ‌های تزئینی با سهم ۱۰ درصد و معادن طلا با سهم ۶ درصد قرار گرفته‌اند.

حدود ۷۵ درصد از سرمایه‌گذاری معادن غیرنفتی کشور مربوط به معادن فوق است. در میان معادن عمده، ارزش اسمی سرمایه‌گذاری در معادن سنگ‌آهن و معادن سرب و روی در سال ۱۴۰۰ با افت همراه بوده است.

در سال ۱۳۹۵، میزان سرمایه‌گذاری در معادن معادل ۲۰ هزار میلیارد تومان بوده است.

در حالی که میزان سرمایه‌گذاری در این بخش، یک سال بعد و در بازه زمانی سال ۱۳۹۶ به ۱۷ هزار میلیارد تومان رسیده بود. یک سال پس از آن و در سال ۱۳۹۷، میزان سرمایه‌گذاری فعالان معدنی در این بخش به ۹.۹ هزار میلیارد تومان کاسته شد. همچنین، در سال ۱۳۹۸ این میزان به ۱۰ هزار میلیارد تومان رسید. رقم سرمایه‌گذاری معدن‌داران بخش معدن در سال بعدی نیز ثابت ماند و میزان سرمایه‌گذاری فعالان در بخش معدن همان ۱۰ هزار میلیارد تومان بود. سرانجام در سال ۱۴۰۰، بخش معدن شاهد سرمایه‌گذاری ۷.۷ هزار میلیارد تومان می‌شود. به‌طور خلاصه، میانگین رشد سالانه سرمایه‌گذاری در بخش معادن در سال‌های موردبررسی قرار گرفته، منفی ۱۷ درصد بوده است.

اتفاق ایران در گزارشی به‌روند حل مشکلات معدنی پرداخته است. براساس این گزارش بخش معدن کشور در سال ۱۴۰۱ با فرازونشیب‌هایی مواجه شد و بخش‌های مختلف معدنی کشور با مجموعه سیاست‌ها و تصمیماتی که درباره آنها از قطعی برق گرفته تا قیمت‌گذاری دستوری اعمال شد، ضرر کردند. کمبود برق در تابستان و کمبود گاز در زمستان از موانع اساسی تولید به‌ویژه در صنعت فولاد در کشور به‌شمار می‌روند. براساس برآوردها، قطع برق روزانه بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیارد تومان هزینه برای صنعت فولاد به‌همراه دارد و قطعی برق در تابستان سال گذشته بالغ بر ۶ میلیارد دلار برای واحدهای فولادسازی خسارت به‌بار آورده است.

میزان تولید فولاد به‌صورت ماهانه حدود ۲.۵ میلیون تن و روزانه حدود ۱۰۰ هزار تن برآورد می‌شود که با قطع برق و گاز این میزان در سال گذشته کاهش قابل‌ملاحظه‌ای داشته و منجر به کاهش درآمد شرکت‌های تولیدکننده فولاد و افزایش نرخ در بازار شده است.

البته تعطیلی تولیدکنندگان صنعت فولاد در واقع به تعطیلی بسیاری از صنایع و حوزه‌های بالادستی و پایین‌دستی این صنعت نیز منجر می‌شود. برای نمونه در صنعت فولاد تعطیلی و کاهش شدید تولید، به تعطیلی و کاهش شدید تولید صدها واحد تولیدی کوچک که تأمین‌کننده مواد اولیه و قطعات موردنیاز صنعت فولاد هستند، می‌انجامد.

با تعطیلی و کاهش تولید صنعت فولاد به‌دلیل قطعی برق و گاز، هزاران شغل غیرمستقیم که به‌واسطه فعالیت فولادسازان شکل گرفته نیز به تعطیلی کشیده شده است و واحدهای پایین‌دست با آسیب جدی و خطر تعطیلی همراه می‌شوند. باتوجه به موارد یادشده به‌نظر می‌رسد که یکی از مهم‌ترین الزامات حل مشکلات معدنی، رفع مشکلات زیرساختی است.

مرضیه‌احقانی
editor@smtnews.ir

معدن هدفمند نبود و مهم‌ترین دلیل آن در دسترس نبودن اطلاعات کافی از فعالیت‌های معدنی و وجود تفکرات غلط و قدیمی نسبت به معدنکاری

در نگاه مردم و حتی سیاست‌گذاران بخش معدن است؛ افرادی که از دیگر حوزه‌های تجاری وارد فعالیت معدنکاری می‌شوند، دید مناسبی به این بخش ندارند. آنها به دیربازده بودن و فعالیت‌های زمانبر و هزینه‌بر اکتشافی توجهی ندارند. در حالی که معدنکاری نیازمند صرف هزینه و زمان برای شناسایی ذخایر، استخراج، فرآوری، حفظ محیط‌زیست و... است و با دیگر فعالیت‌های تولیدی تفاوت دارد، اما چون این سرمایه‌گذاران خرد از بخش بازار آمده‌اند و پیشینه ذهنی از بخش معدن ندارند، پس از مدتی سرخورده و ناامید می‌شوند و ممکن است از معادن خارج شوند. در مجموع، برای حفظ و رشد بخش معدن راهی جز توجه بیشتر به این حوزه نداریم. در این صورت، می‌توان در راستای کاهش اتکا به دلارهای نفتی گام برداشت و اقتصاد معدن را جایگزین آن کرد.

گرفتار در دام توسعه‌نیافتگی زیرساختی

علی رهبری - کارشناس صنعتی: فعالان بخش معدن و صنایع معدنی در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌اند، با این وجود، باید اقرار کرد که سیاست‌گذاران در طول سال‌های گذشته تنها به شعارهایی همچون حمایت از تولید و ارزش‌آفرینی اکتفا کرده‌اند، هم‌زمان مشکلات سر جای خود باقی هستند و هر سال چالش جدیدی در مسیر فعالیت صنایع ایجاد می‌شود.

تحریم، محدودیت در تعاملات بین‌المللی، نبود تبادلات بانکی میان ایران و سایر کشورها، کاهش جذب سرمایه خارجی به کشور و توسعه‌نیافتگی صنعت حمل‌ونقل متناسب با توسعه صنعتی و معدنی، مهم‌ترین مشکلاتی هستند که در طول سال‌های گذشته روند فعالیت صنایع را تحت‌تأثیر قرار داده‌اند.

توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی در کشور هم‌زمان با بی‌توجهی به ارتقای بهره‌وری مصرف انرژی در بخش‌های گوناگون و همچنین بهره‌مند نشدن از ظرفیت‌های رو‌ش‌های پایدار تولید انرژی، کشور را در ۲ سال گذشته با ناترازی مصرف برق و گاز در دوره‌های پیک مصرف روبه‌رو کرده است. در نتیجه، کمبود برق در ماه‌های گرم سال و محدودیت در تأمین گاز در هفته‌های سرد سال، به‌عنوان جدی‌ترین چالش پیش‌روی صنایع و معادن مطرح است و انتظار می‌رود مدیران، مسئولان و سیاست‌گذاران کشور، این چالش‌ها را رصد و اقداماتی برای رفع آنها در کوتاه‌ترین زمان ممکن اتخاذ کنند.

از سوی دیگر، خسارت ناشی از محدودیت در تأمین تولید افزوده است. در چنین شرایطی، از یک‌سو واردات و تأمین قطعات و تجهیزات صنایع دشوار است و از سوی دیگر، روند تولید و صادرات این صنایع با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شود. هم‌زمان سیاست‌های غلطی نیز بر روند فعالیت صنایع سایه انداخته است. در نتیجه، انتظار می‌رود چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع برطرف شود.

تغییر نرخ بهره به‌تنهایی
کارساز نیست

میثم مهرپور، کارشناس اقتصاد: نرخ سود بر پارامترهای اقتصادی نظیر نرخ تورم، نقدینگی و... تاثیرگذار خواهد بود، اما این اقدام نمی‌تواند به‌تنهایی و

به‌عنوان یک عامل مجزا تاثیر قابل‌توجهی داشته باشد. البته تغییر نرخ بهره می‌تواند در کوتاه‌مدت موثر باشد، اما تاثیر جامع، کامل و محسوسی بر سایر پارامترهای اقتصادی نمی‌گذارد. نرخ سود در برخی از اقتصادها ابزار مهم‌تری است، به‌گونه‌ای که تغییر نرخ بهره تاثیر محسوس‌تر و مهم‌تری بر سایر متغیرهای اقتصادی می‌گذارد؛ اما این شاخص در اقتصاد ایران چه در طرف عرضه و چه تقاضا حساسیت خاص و جایگاه مهمی ندارد. در کشورهای توسعه‌یافته اگر نرخ بهره افزایش پیدا کند، بر میزان تولید و عرضه کالا نیز تاثیرگذار است؛ یعنی ممکن است با افزایش نرخ بهره شاهد کاهش قابل‌توجه و محسوسی در تولید باشیم، اما در ایران به‌قدری مشکلات حاشیه‌ای مانند تحریم، فرسودگی تجهیزات تولید و بهرهوری پایین و... برای تولید زیاد است که حتی موضوع تغییر قابل‌توجه نرخ بهره هم منجر به کاهش تولید نخواهد شد. طرف تقاضا هم به همین صورت شبیه طرف عرضه است؛ یعنی ابزار نرخ بهره در ایران در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته و سایر اقتصادها ابزار مهمی نیست؛ به‌عبارتی اقتصاد ایران در قیاس با سایر اقتصادها نسبت به تغییرات نرخ بهره، اقتصاد حساسی نیست. در اقتصاد ایران مانند آمریکا که بسیاری از تقاضاهای خدمت و کالا از طریق کارت‌های اعتباری و وام صورت می‌گیرد، اگر نرخ بهره افزایش پیدا کند، تقاضای کالا و خدمات کاهش پیدا می‌کند و به‌دنبال آن به تولید ضربه وارد می‌شود. در ایران فاصله میان تورم و نرخ بهره به‌قدری زیاد است که حتی اگر نرخ بهره ۴ تا ۵ درصد -که در دنیا رقم بسیار قابل‌توجهی است- هم افزایش یابد، باز هم شاهد شکل‌گیری صف برای دریافت وام و تسهیلات هستیم؛ یعنی این‌طور نیست که با افزایش ۲ تا ۳ درصدی نرخ بهره برای تسهیلات بانکی، مردم از اخذ تسهیلات صرف‌نظر کنند؛ به‌عبارتی می‌توان گفت اقتصاد ایران نسبت به تغییر نرخ بهره در قیاس با سایر اقتصادهای دنیا حساسیت کمتری دارد. محدودیت در تسهیلات‌دهی بانک‌ها منجر به تغییرات و ایجاد چالش‌هایی برای

بنگاه‌های اقتصادی می‌شود و علت آن وابستگی زیاد بنگاه‌های اقتصادی به تامین مالی نظام بانکی است. در اقتصادهای دنیا تولید مانند ایران وام‌محور نیست و فروش اوراق و بورس در تامین مالی آنها نقش برجسته‌تری دارد. در حال حاضر در کشور ما باوجود توسعه بورس، همچنان نزدیک ۹۰ درصد تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از سوی نظام بانکی انجام می‌شود؛ بنابراین ابتدا اقتصاد کشور باید به سمتی حرکت کند که نقش بازار سرمایه و تامین مالی از طریق آن افزایش یابد و منابع بانکی مانند سایر کشورها بیشتر به سمت تسهیلات خرد و نیازهای مصرفی مردم حرکت کنند. در راستای تامین مالی از طریق بازار سرمایه می‌توان به مواردی از قبیل ابزارهای سرمایه‌های بازار شامل تاسیس شرکت‌های سهامی عام جدید و عرضه‌های اولیه و انواع روش‌های افزایش سرمایه در بورس اشاره کرد. هرچه نقدینگی در کشور بالاتر برود، متناسب با آن نرخ تورم نیز افزایش پیدا می‌کند. به‌رحال نمی‌توان ارتباط بین نقدینگی و تورم را منکر شد؛ بنابراین چنانچه در راستای شعار سال بخواهیم جلوی رشد تورم گرفته شود، به‌طبع ابتدا باید جلوی رشد نقدینگی را گرفت. باوجود اینکه یکی از ابزارهای کنترل نقدینگی به‌ویژه در کوتاه‌مدت می‌تواند استفاده از ابزار نرخ بهره باشد، به‌طبع این اتفاق به‌صورت مجزا تغییر محسوسی را در اقتصاد کشور ایجاد نمی‌کند. به عنوان مثال کشور روسیه در مقطعی با تغییر نرخ بهره از تحریم‌ها عبور کرد. در این کشور یکباره نرخ بهره بسیار افزایش پیدا کرده و ۲ برابر شد. به‌طورکلی نقش تغییرات بهره در اقتصادهای مختلف دنیا متفاوت است؛ از همین رو نمی‌توان یک نسخه را برای اقتصادهای متفاوت تجویز کرد و نتایج یکسانی گرفت. کنترل پایدار تورم، مستلزم کنترل رشد نقدینگی و سایر عوامل تشدیدکننده خلق پول است که در همین رابطه سیاست‌گذاری‌های دولت و بانک مرکزی نقش بسزایی دارد. یکی از این اقدام‌ها اصلاح ترانزنامه بانک‌ها و انحلال بانک‌های ناتراز است، زیرا این بانک‌ها نقش قابل‌توجهی در ایجاد تورم در اقتصاد کشور دارند. در نهایت با توجه به اظهارنظر بانک مرکزی برای اصلاح ترانزنامه بانک‌ها و انحلال بانک‌های ناتراز می‌توان گفت اظهارنظر این نهاد نوعی اولتیماتوم و اتمام حجت با بانک‌هایی است که از رسالت خود فاصله گرفته و به همین دلیل به بانک‌های ناتراز تبدیل شده‌اند و با ادامه همین رویه این بانک‌ها باید منحل شوند. اخبار بانک مرکزی می‌تواند به این معنا باشد که این بانک‌ها املاک و دارایی‌های مازاد خود را به اوراق پول و نقدینگی تبدیل کنند. چنین اقدامی می‌تواند بسیاری از بانک‌ها را از ناترازی خارج کند.

گفت‌و‌گو

یک منتقد اقتصادی در گفت‌و‌گو با **سنت**:

ادامه رویه فعلی به تورم سهرقمی و رشد منفی می‌انجامد

شاید تنها نکته‌ای که ادامه برنامه‌نویسی اقتصادی از سوی حاکمان را توجیه می‌کند، این است که با نوشتن آنها می‌توانند از زیر بار شماتت بابت بی‌برنامگی شانه خالی کنند

آن نزدیک صفر بوده، اما نرخ رشد نقدینگی حدود ۳۵ درصد بوده است. این امر نشان می‌دهد رشد نقدینگی در کشور هیچ نسبتی با واقعیات و رشد واقعی اقتصادی و تولید ندارد که خود این مسئله می‌تواند به شکل‌گیری تورم فزاینده از طریق افزایش «پول پر قدرت» در اقتصاد منجر شود.

باید در نظر داشته باشیم که دولت هر سال در حالی بودجه را تدوین و به مجلس ارسال می‌کند که در همان مرحله اولیه یعنی تدوین بودجه نیز میزان بالایی کسری بودجه غیرقابل‌تامین را پذیرفته‌اند. پس هر سال آماده مواجهه با کسری بودجه‌ای هستند که امکان تأمینش از راه‌های مرسوم و متعارف وجود ندارد. با اینکه چند سالی است که تمام پروژه‌های عمرانی کشور نیمه‌کاره رها شده‌اند و بودجه این بخش تقریباً به صفر رسیده، باز هم دولت‌ها توان تأمین هزینه‌های جاری خود را ندارند. برای تأمین هزینه جاری با همان هزینه اداره روزانه دستگاه دولت، به‌دلیل چسبندگی زیادی که دارند، راهی جز استقراض برای دولت باقی نمی‌ماند. این امر سبب فشار به نظام بانکی می‌شود، این در حالی است که بانک‌های کشور خودشان درگیر انواع مشکلات هستند و فشار دولت به آنها سبب می‌شود آنها در اجرای وظایفشان کوتاهی و در مقابل خود نیز ناترازی‌های بیشتری را به اقتصاد تحمیل کنند.

پس چشم‌انداز انضباط مالی به هیچ وجه در کشور وجود ندارد و انضباط پولی کشور هم در شرایط ناسامانی قرار دارد. اینها در حالی است که انتظارات تورمی در میان مردم هنوز بالا است و مسئولان تا زمانی که نتوانند به مردم و جامعه چشم‌انداز رو به بهبود و باثباتی ارائه کنند، نارضایتی فزاینده و انتظارات تورمی بالا را شاهد خواهیم بود. در دو سه سال گذشته، همان‌طور که گفتیم، تورم به مداری بالاتر شصت‌فصد پیدا کرد. این روند هر چه بیشتر ادامه داشته باشد، شرایط تورمی بحرانی‌تر خواهد بود. متأسفانه در دو سال گذشته هم دولتی روی کار آمده که نه توانست به انتظارات تورمی سروسامانی دهد و نه اینکه وضعیت شاخص‌های کلان را دگرگون کند و یکسره وضعیت را دشوارتر کرده است؛ به‌نحوی که امروز مواد غذایی پیشران تورم کشور هستند و حتی رسمی‌ترین آمارها هم می‌گویند ۸۰ درصد بودجه دهک فقیر جامعه صرف تهیه غذا و مسکن می‌شود. اکنون گفته می‌شود تورم مواد غذایی از تمام بخش‌های هزینه‌ای و سبب معیشتی بیشتر است و تورم یک‌ساله گوشت یا روغن سهرقمی شده است. به‌ر حال من بعید می‌دانم نرخ تورم در کشور ما کاهش یابد و حتی این امکان هم وجود دارد که با

تداوم روند فعلی سهرقمی هم بشود.

- **یعنی ممکن است در پایان امسال، اقتصاد ایران با تورمی سهرقمی مواجه شود؟**

اگر رویه فعلی ادامه داشته باشد، بعید نیست تا پایان دولت سیزدهم ما با تورم سهرقمی یا همان تورم فزاینده در کشور مواجه شویم.

- **درباره رشد اقتصادی، چه برآوردی دارید؟**

میانگین رشد سالانه بلندمدت در کشور ما حدود یکی دو درصد است که بسیار اندک محسوب می‌شود. از سال ۹۰ نرخ این شاخص به حدود صفر درصد رسیده است. به‌باور من اگر روند فعلی ادامه داشته باشد و به‌اصطلاح کشور را با همین دست‌فرمان اداره کنند، تا حدود یک دهه دیگر، احتمالاً میانگین رشد اقتصادی در کشور منفی شود. پس نه‌تنها رشد کشور بهبود نمی‌یابد که احتمال منفی شدن آن بیشتر است و در این وضعیت و باوجود انتظارات تورمی، ممکن است اقتصاد همواره در معرض پهنی از مشکلات و بحران‌ها قرار داشته باشد.

اگر برنامه‌های میان و بلندمدت هم وجود نداشتند، شرایط کشور خیلی متفاوت از شرایطی که امروز با آن مواجهیم، نبود. بیایید تصور کنیم که برنامه چشم‌انداز ۲۰ساله نوشته نمی‌شد. امروز شرایط کشور، چنانچه همین روند ۱۸ساله طی می‌شد، چندان تفاوتی با آنچه که اکنون با آن روبه‌رو هستیم، نداشت.

- **چرا به‌اعتقاد شما وجود یا نبود برنامه تأثیری در اداره و مدیریت اقتصاد ندارد؟**

جداً از ندهایی که به برنامه‌نویسی اقتصادی وارد می‌شود، باید به این نکته هم توجه کرد که دولت‌های ایران، گاه برای مدتی نه‌چندان کوتاه، تنها تلاش می‌کنند خود را به‌طور روزانه اداره کنند؛ درست مانند مردم ایران که در شرایط رکود تورمی فعلی، هیچ چشم‌اندازی از پیشرفت و بهبود معیشت خود، نمی‌بینند و تنها به ادامه زندگی می‌پردازند و تلاش می‌کنند امروز را به فردا برسانند. این مهم را می‌توان با بررسی برخی روندها در کشور، مستند کرد و نشان داد. حال تصور کنیم که یک دولت به روزمرگی افتاده و تنها قصد دارد روزها را سپری کند، یعنی چشم‌انداز یک‌ساله هم ندارد؛ پس در زمینه چشم‌اندازهای میان و بلندمدت هم منفعلانه عمل خواهد کرد و شرایط متفاوت از اهداف برنامه‌ای رقم خواهد خورد. مثلاً گفتند باید رشد اقتصادی سالانه به ۸ درصد برسد و نرخ تورم هم تک‌رقمی شود که در عمل، وضعیت به کلی متفاوتی رقم خورد.

بگذارید با یک مثال توضیح‌اتم را روشن‌تر کنم؛ در چشم‌انداز ۲۰ساله رشد ۸ درصدی در حوزه اقتصاد هدف‌گذاری شد؛ نرخی که در برنامه‌های توسعه نیز موردتأکید قرار گرفت و مشخص شده بود که برای دستیابی به این نرخ رشد، باید سالانه حدود ۷۰ تا ۸۰ میلیارد دلار جذب سرمایه انجام شود و معادل همین رقم نیز صادرات غیرنفتی داشته باشیم؛ ضمن اینکه صادرات نفتی نیز باید ادامه پیدا کند و حتی بر میزان آن هم افزودن شود، اما آنچه که محقق شد به‌کلی متفاوت و حتی متضاد بود. پس هنگامی که یک برنامه و اولویت‌هایش مورد بی‌توجهی کامل قرار می‌گیرد و کشور به‌جای حرکت به سمت ثبات، به سمت تنش بیشتر با کشورهای دیگر می‌رود، دیگر بود و نبود برنامه‌های اقتصادی فرقی ندارد.

شاید تنها نکته‌ای که ادامه برنامه‌نویسی اقتصادی ازسوی حاکمان را توجیه می‌کند، این است که با نوشتن آنها می‌توانند از زیر بار شماتت بابت بی‌برنامگی شانه خالی کنند و بگویند ما برنامه‌هایی داریم که البته ممکن است در اجرا موفق نباشند. این رویکرد، نیاز به بحث هم ندارد و نشان می‌دهد هدف از برنامه‌ریزی هر چیزی می‌تواند باشد، جز موضوع توسعه و پیشرفت اقتصاد ایران.

- **در زمینه تورم، کاهش آن در شعار سال جاری موردتأکید قرار گرفته و دولت‌مردان نیز از ابتدای سال، بر تحقق این هدف و رسیدن نرخ این شاخص به حدود ۳۰ درصد صحبت کردند. با توجه به واقعیات موجود و چنانچه تغییرات مهمی چون احیای برجام رخ ندهد، تورم در پایان سال چه شرایطی خواهد داشت؟**

واقعیت این است که چون شاخص تورم به عوامل گوناگونی وابسته است و تغییر در هر کدام از این عوامل می‌تواند در افت یا رشد فزاینده تورم تعیین‌کننده باشد، پیش‌بینی آن کاری دشوار است. با این حال اگر همان‌طور که شما گفتید اتفاق مهمی رخ ندهد، به‌باور من تا پایان سال شرایط دشوارتر هم می‌شود.

- **در بررسی‌های مختلف مشخص شده مهم‌ترین عامل افزایش تورم در اقتصاد ایران، نقدینگی است. این موضوع هم به آن برمی‌گردد که گرچه اقتصاد دچار کودی بزرگ شده و در یک دهه گذشته رشد**

چشم‌انداز ۲۰ساله کشور دست یابیم.

- **چرا اهداف برنامه‌ها، اعم از بلندمدت یا میان‌مدت، محقق نمی‌شوند؟**

برنامه‌های میان‌مدت کشور که به برنامه‌های پنج‌ساله توسعه معروف هستند و برنامه‌های بلندمدت مانند چشم‌انداز دوده‌های که در ایران به تصویب رسیده، ویژگی‌های خاصی دارند که دستیابی به اهداف آنها نیازمند فراهم آوردن تمهیدات کافی است. برنامه‌های توسعه‌ای ایران بیش از هر چیز در این برنامه ۲۰ساله، همان مسیری را طی کردند که در برنامه‌های توسعه میان‌مدت یا همان ۵ساله پیاده‌اند. از ابتدای سال ۹۰ تا امروز، خلاف اهداف عنوان‌شده در سند چشم‌انداز و برنامه‌های توسعه پنجم و ششم مبنی بر رشد ۵ درصدی اقتصاد، نرخ این شاخص حدود صفر درصد است؛ به‌زبان ساده‌تر در طول ۱۲ سال گذشته باوجود رشد جمعیت کشور، تولید ناخالص داخلی با رشد مواجه نشد. البته باید توجه کنیم پیش از آن نیز، یعنی در طول سال‌های ۸۴ تا ۹۰ که وضعیت کشور از نظر درآمدهای نفتی به‌مراتب بهتر بود، هیچ‌گاه رشد ۸ درصدی محقق نشد.

در زمینه تورم نیز شرایط یکسره، متفاوت از چیزی بود که در سند چشم‌انداز ۲۰ساله هدف‌گذاری شده است. بنا بود نرخ تورم کشور تک‌رقمی شود، چراکه نرخ این شاخص در نیم قرن گذشته همواره (جز ۴ سال) دورقمی بوده که در ادبیات اقتصادی جهان به آن تورم بالا می‌گویند. میانگین نرخ تورم در کشورهای جهان کمتر از ۵ درصد است و جز تعداد کمی از کشورها، همه کشورها با تورم حدود ۳ تا ۴ درصدی، اقتصاد خود را اداره می‌کنند. محاسبات نشان می‌دهند میانگین نرخ تورم در سال‌های بعد از انقلاب اندکی بیش از ۲۰ درصد بوده و رقم این شاخص در طول دهه ۹۰ هم افزایش یافته است؛ در حالی که نرخ میانگین تورم سالانه دهه ۸۰ حدود ۱۵ درصد بود، رقم این شاخص در دهه ۹۰ به ۲۵ درصد رسید. پس در زمینه تورم نیز نه‌تنها اهداف مندرج در سند چشم‌انداز مبنی بر کاهش نرخ این شاخص محقق نشد، بلکه روندی معکوس طی شد، این در حالی است که در دو سه سال گذشته، شاخص تورم میانگین نیز با توجه به افزایش چشمگیر نرخ تورم سالانه دستخوش افزایش شده و در دو سال دولت جدید به حدود ۴۰ درصد نزدیک شده است. به این ترتیب می‌توانیم بگوییم در بیشتر اهداف سند چشم‌انداز کشور، روندی معکوس طی شده و این اهداف محقق نشده‌اند.

- **فکر می‌کنید در ۲ سال باقیمانده از برنامه ۲۰ساله، امکان تحقق اهداف کلان آن وجود ندارد؟**

بعید است وجود داشته باشد، زیرا دستیابی به آن اهداف نیاز به زیرساخت‌هایی دارد که فراهم نشده است. ضمن اینکه عملکرد دولت سیزدهم در نیمه اول عمرش را هم دیده‌ایم و امروز می‌توانیم بگوییم با روند فعلی، شرایط بدتر هم خواهد شد. به‌طور مثال درباره شاخص تورم باید بگوییم نرخ این شاخص جز ۴ سال، در تمام سال‌های پس از انقلاب دورقمی بوده است. تنها یک سال در دهه ۶۰، یک‌سال در دهه ۷۰ و دو سال هم در میانه دهه ۹۰، تورم کشور تک‌رقمی شد. روند فعلی عملکرد دولت هم نشان می‌دهد تا دو سه سال آینده، اگر رویکرد حاکم تغییر نکند، احتمال سهرقمی شدن نرخ تورم هم وجود دارد. اکنون نرخ تورم نقطه به نقطه به حدود ۷۰ درصد رسیده که ممکن است روند فزاینده آن در ادامه سال، با عطف به تصمیماتی که در دو ماه گذشته دولت سیزدهم گرفته، ادامه یابد. پس من بعید می‌دانم در شاخص‌های کلان، به اهداف و تکالیف برنامه

- **با این وصف، اگر برنامه‌های اقتصادی در کشور نوشته نشوند، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟**

اگر بخواهیم منصفانه و در عین حال واقع‌بینانه صحبت کنیم، از نظر من این مسائل هیچ تأثیری در روند حرکتی اقتصاد کشورمان ندارد. در واقع

- **۲ سال تا پایان چشم‌انداز ۲۰ساله که سند آن در سال ۸۴ تصویب شد، باقی مانده و شواهد نشان از عدم تحقق کلیه اهداف آن دارد. امروز کشور، چقدر از اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ساله فاصله دارد؟**

من اکنون دسترسی به سند کامل چشم‌انداز ۲۰ساله ندارم و طبیعی است که نتوانم ارزیابی‌ام را از موفقیت‌ها و شکست‌های این برنامه بلندمدت بیان کنم. آن‌طور که مشاهده می‌شود، شاخص‌های کلان در این برنامه ۲۰ساله، همان مسیری را طی کردند که در برنامه‌های توسعه میان‌مدت یا همان ۵ساله پیاده‌اند. از ابتدای سال ۹۰ تا امروز، خلاف اهداف عنوان‌شده در سند چشم‌انداز و برنامه‌های توسعه پنجم و ششم مبنی بر رشد ۵ درصدی اقتصاد، نرخ این شاخص حدود صفر درصد است؛ به‌زبان ساده‌تر در طول ۱۲ سال گذشته باوجود رشد جمعیت کشور، تولید ناخالص داخلی با رشد مواجه نشد. البته باید توجه کنیم پیش از آن نیز، یعنی در طول سال‌های ۸۴ تا ۹۰ که وضعیت کشور از نظر درآمدهای نفتی به‌مراتب بهتر بود، هیچ‌گاه رشد ۸ درصدی محقق نشد.

در زمینه تورم نیز شرایط یکسره، متفاوت از چیزی بود که در سند چشم‌انداز ۲۰ساله هدف‌گذاری شده است. بنا بود نرخ تورم کشور تک‌رقمی شود، چراکه نرخ این شاخص در نیم قرن گذشته همواره (جز ۴ سال) دورقمی بوده که در ادبیات اقتصادی جهان به آن تورم بالا می‌گویند. میانگین نرخ تورم در کشورهای جهان کمتر از ۵ درصد است و جز تعداد کمی از کشورها، همه کشورها با تورم حدود ۳ تا ۴ درصدی، اقتصاد خود را اداره می‌کنند. محاسبات نشان می‌دهند میانگین نرخ تورم در سال‌های بعد از انقلاب اندکی بیش از ۲۰ درصد بوده و رقم این شاخص در طول دهه ۹۰ هم افزایش یافته است؛ در حالی که نرخ میانگین تورم سالانه دهه ۸۰ حدود ۱۵ درصد بود، رقم این شاخص در دهه ۹۰ به ۲۵ درصد رسید. پس در زمینه تورم نیز نه‌تنها اهداف مندرج در سند چشم‌انداز مبنی بر کاهش نرخ این شاخص محقق نشد، بلکه روندی معکوس طی شد، این در حالی است که در دو سه سال گذشته، شاخص تورم میانگین نیز با توجه به افزایش چشمگیر نرخ تورم سالانه دستخوش افزایش شده و در دو سال دولت جدید به حدود ۴۰ درصد نزدیک شده است. به این ترتیب می‌توانیم بگوییم در بیشتر اهداف سند چشم‌انداز کشور، روندی معکوس طی شده و این اهداف محقق نشده‌اند.

- **فکر می‌کنید در ۲ سال باقیمانده از برنامه ۲۰ساله، امکان تحقق اهداف کلان آن وجود ندارد؟**

بعید است وجود داشته باشد، زیرا دستیابی به آن اهداف نیاز به زیرساخت‌هایی دارد که فراهم نشده است. ضمن اینکه عملکرد دولت سیزدهم در نیمه اول عمرش را هم دیده‌ایم و امروز می‌توانیم بگوییم با روند فعلی، شرایط بدتر هم خواهد شد. به‌طور مثال درباره شاخص تورم باید بگوییم نرخ این شاخص جز ۴ سال، در تمام سال‌های پس از انقلاب دورقمی بوده است. تنها یک سال در دهه ۶۰، یک‌سال در دهه ۷۰ و دو سال هم در میانه دهه ۹۰، تورم کشور تک‌رقمی شد. روند فعلی عملکرد دولت هم نشان می‌دهد تا دو سه سال آینده، اگر رویکرد حاکم تغییر نکند، احتمال سهرقمی شدن نرخ تورم هم وجود دارد. اکنون نرخ تورم نقطه به نقطه به حدود ۷۰ درصد رسیده که ممکن است روند فزاینده آن در ادامه سال، با عطف به تصمیماتی که در دو ماه گذشته دولت سیزدهم گرفته، ادامه یابد. پس من بعید می‌دانم در شاخص‌های کلان، به اهداف و تکالیف برنامه

امیر عباس آذرموند
editor@smtnews.ir

خشکسالی دروغی افغانستانی

در واکنش به ادعای خشکسالی مسئولان افغانستانی، حجت میان آبادی، استناد دانشگاه تربیت مدرس و پژوهشگر هیدروپلیتیک در صفحه توئیتر خود نوشت: ظرفیت سد کمال خان ۵۲ میلیون مترمکعب است و این سد با سازه خاص خودش، یک سد انحرافی است نه یک سد مخزنی؛ بر این اساس، نبود آب پشت یک سازه انحراف آب با حجم مخزن بسیار کم، دلیل علمی و کارشناسی برای اثبات خشکسالی نیست. به گزارش تسنیم، پس از تاکید رئیس جمهوری و وزیر امور خارجه کشورمان بر پرداخت حقیقه ایران از رودخانه هیرمند توسط

دعوا بر سر حفظ طبیعت

ارزش گذاری بر طبیعت، مهم ترین رکن بهره برداری از منابع طبیعی است. اینکه در ازای به دست آوردن چه میزان از درآمد، حاضر به از بین بردن ثروتی بی بازگشت به نام طبیعت می شویم، موضوعی است که دولت در ارزیابی ها و ارائه مجوز هایش باید توجه ویژه ای به آن داشته باشد. به گفته بیشتر کارشناسان محیط زیست، کاوش و استخراج معدن از جمله فعالیت هایی است که آورده ای جز تخریب محیط زیست برای مردم بومی ندارد و قشر بسیار اندکی از آن بهره مند می شوند. در نهایت هم، اندام های حیاتی طبیعت را به نابودی می کشاند. در واقع، معدنکاو در بیشتر موارد پیکره های طبیعی سالم را که دارای کارکردهای اقلیمی و اکولوژی است، تبدیل به تالاب و باطله های آلوده کننده می کند؛ به طوری که بیش از ۹۹ درصد هر کانساری تبدیل به باطله و فقط بخش ناچیزی از آن تبدیل به مواد معدنی قابل ارزش گذاری می شود. به گفته کنشگران محیط زیست، سهم بخش معدن با همه تخریب هایی که برای محیط زیست به بار می آورد، در تولید ناخالص داخلی رقمی حدود یک درصد است. با این حال توقع دست اندرکاران این بخش آن است که تا سال ۲۰۲۵ آن را به ۱۰ درصد برسانند. در این گزارش به مناسبت روز معدن به انتشار نظرات فعالان معدنی و کنشگران محیط زیست درباره اهمیت سلامت محیط زیست در فرآیندهای معدنکاو پرداخته است.

عکس: آیدان خرمی

متاسفانه چند سالی می شود که فعالیت های معدنی دامن محیط زیست مناطق شمالی کشور را هم گرفته است. با توسعه معدنکاری روز به روز به میزان آلایندگی این مناطق افزوده می شود

توهم ثروت مند شدن با استخراج از معادن

توهمی بیش نیست. امیرزاده گفت: بنابراین این گزاره که باقیمانده طبیعت ایران نجات بخش اقتصاد است و می تواند شرایط کشور را بهبود بخشد، فقط یک دروغ بزرگ است. شاکله اصلی طبیعت در نتیجه معدنکاری از بین می رود و آورده ای جز آب و هوای آلوده برای انسان ها ندارد. از بین رفتن تنوع زیستی و گونه های گیاهی از دیگر آثاری است که تاکنون از معدنکاری در کشور شاهد بودیم. حتی آن بخشی از مناطق طبیعی کشور هم که تحت حفاظت زیست محیطی قرار دارند و افراد مجاز به هیچ گونه دخل و تصرفی در آنها نیستند؛ فعالان معدنی این مناطق را هم نشانه گرفته اند و مسبب آسیب های جدی هستند.

پسماندهای معدنی بیشتر از پسماندهای شهری
به گفته این کنشگر محیط زیست، تنها بهره برداری از آورده های معدنی، اندام حیاتی کره زمین را متلاشی نمی کند، بخش عظیمی از معدن که تیشه به ریشه محیط زیست می زند، باطله های جامانده از فعالیت های معدنی است. وی افزود: معدنکاران چند صد تن سنگ را به ازای یک گرم طلا یا هر فلز قیمتی دیگری تخریب می کنند و همین امر پسماندهای آلوده ساز را به دل طبیعت روانه می کند و شرایط غیر قابل بازگشتی را برای طبیعت به وجود می آورد، به همین دلیل میزان آلودگی پسماندهای معدنی بسیار بیشتر از پسماندهای شهری است.

معدنکاری، تیشه به ریشه طبیعت
امیرزاده گفت: متاسفانه چند سالی می شود که معدنکاری دامن محیط زیست مناطق شمالی کشور را هم گرفته است و روز به روز به میزان آلایندگی این مناطق هم می افزاید. برای مثال، معادن امل به تنهایی بیشتر مناطق اطراف را غبار آلود کرده است و پسماندهای معدنی این منطقه تهدید جدی برای آب های زیرزمینی و خاک های حاصلخیز آن منطقه به شمار می روند. بی شک، با ادامه این روند، فلزات سنگین وارد آب های این منطقه می شود و تهدیدی برای سلامت

باید بدانیم کجا معدنکاری کنیم

استخراج آن، دیگر معنایی ندارد در جایی که حساسیت محیط زیستی بالای دارد، سنگ چینی استخراج کنیم.

ابزارهای نوین و آسیب کمتر
وی افزود: بکارگیری فناوری های به روز می تواند میزان آسیب را کمتر کند، چرا که منجر به تغییر شیوه های استخراج می شود. وقتی فیزیک زمین آسیب ببیند، درخت و خاک هم از بین می رود. بنابراین، باید اولویت را روی مناطقی بگذاریم که آسیب پذیری آنها کمتر است. به گفته صمدی، به کار بردن فناوری های به روز، کمترین آسیب را به طبیعت وارد می کند. برای مثال، معدنکاوان سدهای باطله احداث می کنند که پساب های معدن و صنایع را در خود جای دهند. امروزه در دنیا دیگر سد باطله وجود ندارد. فنواران دستگاهی به نام فیلتر پرس تولید کرده اند که آب باطله ها را می گیرد و آنها را تا حدی خشک و شرایط را برای حذف آنها بهتر می کند. با تاکید بر اینکه محیط زیست خانه ما است و حفاظت از آن یک امر ضروری است، باید به سمت تکنولوژی های حفاظتی جدید برویم. وی افزود: ناگفته نماند که در بحث باطله ها، حذف آنها بستگی به شرایط آب و هوایی هم دارد. برای مثال، در لوکرین به دلیل ریزش های جوی فراوان روی باطله ها درخت کاشته می شود، اما در ایران چنین روندی امکان پذیر نیست. در نهایت با زهکشی یا کاشتن گیاهان مقاوم به خشکی می توان باطله ها را تثبیت کرد.

مردم این بخش از کشور خواهد بود. در اصل، باطله ها نه تنها شاکله اصلی طبیعت را از بین می برند، بلکه خودشان عامل اصلی آلودگی ها هستند. اهالی برخی مناطق کشور به دلیل آب آلوده ناشی از باطله ها دچار بیماری شده اند.

معدنکاری و آشتگی های اجتماعی
وی در ادامه با اشاره به معضلات اقتصادی و اجتماعی که معدنکاو برای مردم بومی در روستاها به بار می آورد، گفت: معدنکاری موجب بروز ناهنجاری های اجتماعی در مناطق مختلف می شود و ذهن بومیان را مشوش می کند. کارنامه معدنکاری در کشور نشان می دهد که این فرآیند منجر به فروپاشی اجتماعی روستاها و مناطقی شده است؛ زیرا این مردمان برای امرار معاش، وابسته به زمین و طبیعت هستند. برای مثال، مردم روستاهای نطنز با وجود شرایط سخت آب و هوایی توانسته بودند پوششی گاه بی نظیر را در طول سالیان طولانی خلق کنند، اما چند سالی می شود که معدنکاری در کوه کرکس برای استخراج سنگ های ساختمانی، آب و خاک این منطقه آلوده و اقتصاد بومیان آنجا فلج شده است. همچنین، نظم اجتماعی در روستاهای نطنز و دیگر شهرهای ایران که تحت تاثیر معدنکاری هستند، به مخاطره افتاده است.

معدن هیچ گاه به سود اقتصاد نبوده است
عضو کارگروه حقوقی شورای تشکل های محیط زیست و منابع طبیعی گفت: گزاره دیگری که از سوی فعالان معدنی رواج داده شده، این است که معدنکاو و بهره برداری از معدن به نفع تمام مردم ایران است. در واقع، آنها معتقدند که از معادن همه مردم ایران منتفع می شوند، در حالی که تاکنون چنین روندی مشاهده نشده و تاثیر شرکرفی در اقتصاد کشور نگذاشته است. واقعیت آن است که اقتصاد کشور در محاصره معدود افرادی است که نام خود را معدنکار و فعالان معدنی گذاشته اند.

وی افزود: این روند، نشانه ناترازی اقتصادی در کشور است. اینکه عده ای محدود بتوانند این گونه از سرزمین برای

به گفته صمدی، برخی بر این باور هستند که باطله ها را می توان به زمین برگرداند. بازگرداندن باطله ها به داخل زمین امری بیپوده است؛ چرا که این فرآیند، انرژی و سوخت زیادی نیاز دارد.

جای خالی یک تعامل دوطرفه
وی با اشاره به تقابل کنشگران محیط زیست با فعالان معدنی بر سر حفاظت از طبیعت گفت: عموماً محیط زیست و معدن تقابل دارند و صفر و یکی هستند. کنشگران و طرفداران محیط زیست بیشتر به دنبال بهانه می گردند که معدنکاری از چرخه اقتصاد حذف شود و دیگر کاری به این ندارند که چه هزینه هایی برای کشور ایجاد می شود.

در مقابل هم معدنکاران نقطه مقابل آنها به شمار می روند و می خواهند به هر طریقی که شده، دست به استخراج طرفداران محیط زیست معتقدند که فعالان معدنی بیش از آنکه به سود اقتصاد کشور فعالیت کنند، کارشان به ضرر جیب مردم است. به اعتقاد آنان، معدن ضد معیشت مردمی است که در طول تاریخ می دانستند، چگونه با شرایطی که طبیعت برای شان ساخته بود، امرار معاش کنند و با آن سازگار شوند؛ اما همان گونه که شاهدش هستیم، امروز این مردم به دلیل تخریب محیط زیستی که

منافع شخصی بهره برداری کنند و در نهایت، خودشان تبدیل به قطب های قدرت و ثروت در جامعه شوند، تعادل اقتصادی را بر هم می ریزد. این تعداد محدود باوجود قدرت و ثروتی که در جامعه به دست می آورند، به راحتی می توانند سیاست های کلی محیط زیست را تغییر دهند، حتی می توانند برای دولت تعیین تکلیف کنند؛ این ها باعث می شود که کنشگران محیط زیست خواهان اصلاح رویه شوند.

لاهی از نوع معدنکاری
به گفته این کنشگر محیط زیست، فعالان بخش معدن به قدری قدرت یافته که متون دلخواه خود را به نهاد قانون گذاری کشور تحمیل کرده و در اصلاحیه های خود قدرت را از سازمان های مدافع محیط زیست گرفته اند.

امیرزاده گفت: حال در این شرایط، اگر سازمان های محیط زیست، منابع طبیعی و میراث فرهنگی که به عبارتی هر ۳ آنها متولی محیط زیست کشور به حساب می آیند، با معدنکاری در جایی از سرزمین مان که آثار سوء زیست محیطی دارد، مخالفت کنند، کمیسیون های تصمیم گیر که بخش اعظم اعضای آن متشکل از فعالان معدنی هستند، در نهایت به نفع فعالان معدن تصمیم می گیرند و ارزشی به ندرت از محیط زیست قائل نیستند، در واقع ساختاری قانونی ایجاد می کنند که شاهراه بخش معدن برای دسترسی آزادانه و بی محابا به اراضی سرزمینی و اناام های حیاتی کشور شناخته می شوند.

امیرزاده با اشاره به استفاده از انرژی رایگان گفت: فعالان معدنی با رانت هایی که دارند، از انرژی رایگان، زیرساخت، بودجه عمومی استفاده و به راحتی وام و ارز دریافت می کنند. این در حالی است که خروجی فعالیت های هیچ گاه به نفع آحاد مردم نیست و تنها تعداد محدودی از بخش خصوصی و دولتی از کار و فعالیت آنها بهره مند می شوند.

بزنند. متاسفانه حس مشتری میان آن گروه وجود ندارد تا بتوانند با یکدیگر تفاهم کنند. در واقع، تاکنون تعاملاتی مبنی بر اینکه چگونه می توان آسیب های محیط زیست را با وجود معدنکاری به حداقل رساند، شکل نگرفته است.

صمدی گفت: خوب است کارشناسان محیط زیست علم و دانش خود را بالا ببرند تا ببینند چگونه می توانند در فرآیند نظارت، معدنکاران را بهتر راهنمایی کنند. برای مثال، یک مامور راهنمایی خوب باید راننده خوبی هم باشد، بنابراین یک کنشگر محیط زیست باید اشراف کافی بر راهکارهای معدنکاو داشته باشد.

سخن پایانی

تحت تاثیر فعالیت های معدنی دیگر نیست، دچار فروپاشی اجتماعی و به دلیل از بین رفتن زمین های حاصلخیز و آب سالم، تبدیل به حاشیه نشینان اطراف شهرهای بزرگ می شود. پنهانندگان اقلیمی شده اند. حال یک سوال مطرح می شود که بدون در نظر گرفتن آسیب های زیست محیطی با توجه به از بین رفتن ثروت عمومی، آیا بخش معدن توجیه اقتصادی داشته است یا خیر؟

خشکسالی و کاهش آورد نرمال، حقیقه نیز به همان نسبت کسر می شود، نه اینکه دادن حقیقه منتفی شود. میان آبادی تاکید کرد: مگر ملاک خشکسالی، نبود آب پشت سد انحرافی کمال خان است؟! سوالی که مطرح می شود، این است که چرا برای اثبات این ادعا، حجم آب پشت سد کجکی اعلام نمی شود؟ چرا با اینکه معاهده ۱۳۵۱ ملاک سال نرمال را مشخص کرده است، مسئولان و متخصصان افغانستان چه در زمان اشرف غنی و چه در زمان طالبان، از قبول و بازدید از ایستگاه سر باز می زنند؟

مهتاب دمیچی
editor@smtnews.ir

ربودن زمین به روش معدنکاران

ابوالفضل میرقاسمی
کارشناس توسعه روستایی

رابطه میان استخراج و تولید مواد معدنی و محیط زیست بسیار نزدیک و وابسته به یکدیگر است و جدا کردن این دو از یکدیگر ناممکن است، زیرا از یک طرف، به محیط زیست دست اندازی می کنیم و از طرف دیگر، می خواهیم از آن نگهداری و محیطی سالم برای آیندگان به جا بگذاریم. بنابراین، بحث استخراج، برداشت و آسیب آن به محیط زیست، تضادی میان فعالیت اجتماعی انسان ایجاد می کند. همه می دانیم که هر زمین در مناطق روستایی یک بهره بردار عرفی دارد که صاحب زمین محسوب می شود. این زمین ها از گذشته های دور و از اجداد بومیان روستایی به آنها رسیده است و منبع اصلی امرار معاش روستاییان به شمار می رود. تاکنون ۳ پار تقسیم ارضی در مراغ کشور اعمال شده و هر بار زمین ها به یک بهره بردار رسیده است. به هر حال، جایی در کشور نیست که بهره بردار عرفی وجود نداشته باشند. کاوش و استخراج معدن منجر به نابودی زمین هایی می شود که از گذشته منبع درآمد جمعیت روستایی بوده است. معدنکاران با بهانه هایی نظیر افزایش اشتغال اقدام به تخریب محیط زیستی می کنند که در نهایت، آورده ای جز بیکاری برای مردم بومی ندارد. زمین تخریب شده هیچ گاه به حالت قبل باز نمی گردد و روز به روز گونه های بومی و تنوع زیستی روستاها در تهدید معدنکاری قرار می گیرند. در حقیقت، باطله ها و نخاله ها در روستاها آفتی بر جان آب و خاک روستاها شده، به همین دلیل در سال های اخیر آمار فرسایش خاک در مناطق روستایی حاکی از یک روند افزایشی است.

معدنکاری حتی موجب تغییر الگوی آبیاری و چرخه هیدرولوژی زمین های اطراف است و وجود حجم زیادی از نخاله، موجب تغییر مسیر آب می شود و آن را به سمت گسل هایی هدایت می کند که در نهایت، از دسترس انسان خارج می شوند و حلق بومیان از آب ضایع می شود. اثرات معدنکاری چه در تخریب محیط زیست چه درباره آثار سوء اجتماعی به قدری زیاد است که برای جبران آن راهحلی به ذهن نمی رسد. برای مثال، برخی مردم گیاهان دارویی یا مواد غذایی جمع آوری می کردند، اما می بینیم که این گیاهان به بهانه معدنکاو از بین رفته اند؛ نمونه چنین روندی در جاده هراز است که کشف و استخراج معدن موجب از بین رفتن اراضی ارزشمند این منطقه شده است.

نخاله ها باعث افزایش بی شمار آلودگی در محیط می شود و سلامت انسان ها را به خطر می اندازد. برای مثال، بهره برداری از معادن اورانیوم در زنجان احتمال به خطر افتادن سلامت مردم را افزایش داده، همچنین ضایعات معدن زغال سنگ در سوادکوه باعث شده است که رودخانه های اطراف آلوده شوند. به طور کلی هیچ بهانه توجیهی به هزینه های معدنکاری در کشور نشده و همواره تخریب محیط زیست در اولویت پایداری قرار داشته است. گویا هیچ گاه آب و هوای پاک و زیبای مناظر برای معدنکاران اهمیت نداشته و خدمات اکوسیستمی اصلا به حساب نمی آمده و فقط به عبادت حاصل از آن توجه شده است. اینکه چقدر تفرجگاه های طبیعی تحت تاثیر معدنکاری در کشور از بین رفت و تا چه میزان اراضی جنگلی و مرتعی نابود شد، تاکنون مورد توجه فعالان معدنی قرار نگرفته است. یکی از آثار معدنکاری در طبیعت، ورود فلزات سنگین به جرای آب زیرزمینی است که سال های اخیر شاهد افزایش این آلاینده های ها در آب بودیم. در کل، گویا هیچ گاه خدمات اکوسیستمی طبیعت به حساب نیامده و تنها آورده های معدنی که به سود عده ای محدود بوده، مهم شمرده شده است. آنها شعارشان اشتغالزایی بود که به ندرت شاهد چنین اتفاقی در روستاها بودیم، چرا که بیشتر صاحبان معادن کمتر از نیروی بومی بهره گرفتند و معمولاً شغل ها نصب افراد نزدیک صاحبان معدن می شود تا اهالی روستایی که طبیعتش در محل نابودی می شود، افزایش تفاوت قومیتی، آثار سوء اجتماعی و فرهنگی تنها بخشی از آورده معدنکاران در روستاها است. به بهانه کار نابلد بودن اهالی بومی یک منطقه، معمولاً از قوم و خویش و آشنایان خودشان استفاده می کنند. یکی از فعالیت هایی که در استخراج معادن انجام می شود، ایجاد انفجار است؛ در هنگام عملیات استخراج حجم زیادی ماشین آلات به همراه انفجار، آلودگی صوتی ایجاد می کند که باعث ترس بسیاری از موجودات زنده می شود. علاوه بر آن، هنگامی که در معادن استخراج انجام می دهیم، بخشی از زمین تخلیه می شود که می تواند باعث ایجاد زلزله هایی در مقیاس کوچک شود.

اثرپذیری تورم از تکانه‌های ارزی

نخستین نشست از سلسله نشست «تورم؛ ریشه‌ها و راهکارها» ذیل گفت‌وگوهای مسیر پیشرفت، با موضوع «سیاست‌گذاری مهار تورم در مختصات اقتصاد ایران» با همکاری اندیشکده اقتصاد مقاومتی و خانه اندیشه‌ورزان برگزار شد.

در ابتدای این نشست حسین درودیان ضمن اشاره به تحولات بین‌المللی افزود: نگاه به روندهای اقتصاد ایران نشان می‌دهد، چرخه‌های وجود دارد که در برخی بازه‌های زمانی کشور را دچار تکنا می‌کند و سپس با یک فاصله زمانی، گشایشی در اقتصاد ایجاد می‌شود. اما در وضعیت کنونی ماندگاری در تنگنای اقتصادی به‌وجود آمده که فعلا چشم‌انداز گشایشی برای آن متصور نیست. این کارشناس اقتصاد با تبیین ماهیت تکانه‌های تورمی در اقتصاد افزود: نکته مهم ماجرا این است که تکانه ارزی اول در نقطه شروع، تقریباً از نقدینگی مستقل است. یعنی برای این جهش‌های ارزی نیازی به نقدینگی زیادی نیست و با درصد کمی از نقدینگی موجود این تکانه یا می‌گیرد. این جهش‌های ارزی در درجه اول تابع چشم‌انداز آینده، گشایش‌های ارزی، دسترسی و عرضه ارز است. البته وقتی این تکانه به نرخ‌های بالا، کالاها و خدمات و در نهایت دستمزد سربایت می‌کند، همراهی نقدینگی را ایجاد می‌کند و مطابق با بحث درونزایی پول، در این شرایط نقدینگی با این شوک همراهی می‌کند و در این حالت نقدینگی تابع تورم است.

این استاد دانشگاه تهران با اشاره به اینکه اقتصاد ایران ادوار تورمی متفاوتی را به خود دیده، افزود: در دوره‌هایی تورم ملایم و در دوره‌هایی جهش تورمی در اقتصاد ایران اتفاق افتاده است. داده‌ها بیانگر آن است که تورم بالا در کشور همراه با افت و افول اقتصاد کلان است. یعنی به‌طور میانگین در دوران تورم بالا رشد اقتصادی منفی وجود داشته و بر عکس در دورانی که تورم پایین بوده، رشد اقتصادی مطلوب است.

وی افزود: باتوجه به این مختصات، دو فرضیه را می‌توان درباره تورم در اقتصاد ایران مطرح کرد: فرضیه اول آن است که طرف تولید و عرضه و رشد اقتصادی برای تورم‌های کشور مهم و موثر است. فرضیه دوم که به‌نظر قابل‌اتکاتر است بیانگر آن است که عامل سومی وجود دارد که تورم بالا و رشد اقتصادی پایین هر دو متأثر از آن است؛ یعنی یک تکانه خارجی که به‌طور مشخص وضعیت تراز پرداخت ماست و اثر خود را بر نرخ ارز و در نهایت رشد و تورم می‌گذارد. طی دهه ۹۰ روند رو به نزولی در درآمد سرانه کشور اتفاق افتاده است؛ یعنی سهم هر ایرانی از کیک اقتصاد کاهش یافته و در این فضا، تورم بالا یک انعکاس از این واقعیت است که نزاعی بر سر حفظ سهم از کیک اقتصاد رخ داده است.

نورم تکلیک عوامل کوتاهمدت و بلندمدت

تورم

در ادامه این نشست سیدعلی مدنی‌زاده با بیان اینکه دهه ۹۰ را می‌توان دهه از دست رفته اقتصاد ایران نامید، گفت: وقتی درباره متغیرهای اقتصاد کلان مانند تورم صحبت می‌کنیم، باید عوامل کوتاهمدت و بلندمدت تفکیک قائل شد. در عوامل کوتاهمدت می‌توان به نرخ ارز، نقدینگی، تولید و... اشاره کرد که از جمله متغیرهای درونزای اقتصاد کلان هستند اما خود این موارد متأثر از متغیرهای برونزایی هستند که از بیرون به محیط اقتصاد کلان وارد می‌شوند. وی افزود: حال با این نگاه به تحلیل وضعیت تورم در اقتصاد ایران می‌پردازیم. عمده متغیرهای اقتصاد کلان ما از جمله نرخ تورم، رشد نقدینگی، رشد پایه پولی، ارقام بودجه و... از فاز اعداد پایین‌تر در حال حرکت به سمت تعادل‌های بالاتر هستند.

مدنی‌زاده در ادامه با اشاره به عوامل بلندمدت تورم افزود: نخستین عامل بلندمدت، مسئله ناترازی مالی دولت است. منظور نیز کل عملیات مالی دولت یعنی بودجه و فرابودجه به‌صورت توافمان است. فرآیند به این صورت است که یک شوک بیرونی مانند کاهش نرخ یا درآمد نفت موجب کسری بودجه دولت می‌شود و دولت نیز برای جبران این کسری به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم تقاضای پول را افزایش می‌دهد. از طرف دیگر یک سیاست عرضه پول وجود دارد که تعادل این دو تعیین‌کننده آن است که چه میزان پایه پولی یا نقدینگی منتشر شود. یعنی گرچه تقاضایی برای پول شکل می‌گیرد اما سیاست عرضه پول در اینجا بسیار تعیین‌کننده است.

مدنی‌زاده عامل دوم تورم بالا در ایران را ناترازی نظام بانکی دانست و افزود: گرچه عوامل متعددی موجب ناترازی نظام بانکی شد، اما کنترل‌کننده نهایی ناترازی، ناظر بانکی است که در ایران این وظیفه بر عهده بانک مرکزی است. اگر ناظر بانکی ضعیف عمل کند، بانک‌ها دست در جیب بانک مرکزی کرده و اضافه‌برداشت می‌کنند. در این زمینه هم میان بانک خصوصی که مال می‌سازد با بانک دولتی که هزینه‌های جاری دولت را پوشش می‌دهد فرقی وجود ندارد. سومین ناترازی موثر بر تورم، ناترازی تجاری است که با فرکانس بالاتر و در مدت زمان کمتری اثر گذار است. مثلاً شوک سیاسی، تحریم، خروج سرمایه و سفته‌بازی ناشی از تحولات احتمالی و... که در نهایت تعیین‌کننده نرخ ارز هستند، البته در اینجا سیاست ارزی دولت موثر است.

افزایش تسهیلات پرداختی بانکها

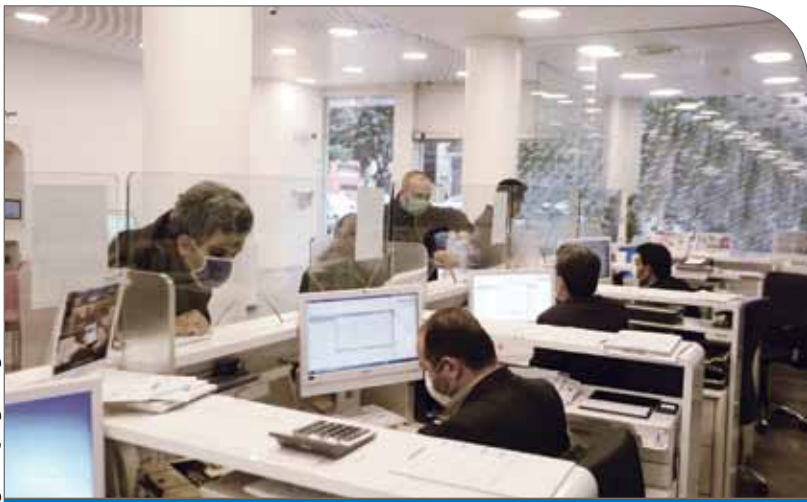
بانک مرکزی اعلام کرد: میزان تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی فروردین سال ۱۴۰۲ مبلغ ۱۸۱۲.۹ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۲۰۴.۴ هزار میلیارد ریال (معادل ۱۲.۷ درصد) افزایش داشته است. به گزارش بانک مرکزی، از کل تسهیلات پرداختی، مبلغ ۱۶۱۴.۹ هزار میلیارد ریال معادل ۸۹.۱ درصد به صاحبان کسب‌وکار (حقوقی و غیرحقوقی) و ۱۹۸ هزار میلیارد ریال معادل ۱۰.۹ درصد به مصرف‌کنندگان نهایی (خانوار) تعلق گرفته است. سهم تسهیلات پرداختی

editor@smtnews.ir

گرفت و مراقب قدرت گرفتن ظرفیت تورمی ناشی از فشار تقاضای کل در اقتصاد بود. بر این اساس ضروری است به افزایش توان مالی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و بهبود کفایت سرمایه بانک‌ها، کاهش تسهیلات غیرجاری و بازگرداندن آنها به مسیر صحیح اعتباردهی بانک‌ها، افزایش بهره‌وری بانک‌ها در تامین سرمایه در گردش تولیدی، پرهیز از فشارهای مضاعف بر دارایی بانک‌ها و هدایت بنگاه‌های تولیدی به سمت بازار سرمایه به‌عنوان یک ابزار مهم تامین مالی طرح‌های اقتصادی (ایجاد) توجه ویژه‌ای کرد.

در خواست قدیمی معدنی‌ها از نظام بانکی:

مشکل تامین وثیقه را حل کنید

عکس: سامان شرف‌الدین

بانک‌ها در حالی که در همه جای دنیا محرک تولید هستند، در ایران بنگاهداری کرده و ارائه سپرده و سرمایه‌گذاری در ملک را به ارائه تسهیلات به معدنکاران ترجیح می‌دهند. اما وقتی پروانه بهره‌برداری معدن به‌عنوان وثیقه مورد تأیید بانک نیست و معدنکاران با مشکل تامین وثیقه برای دریافت تسهیلات از سیستم بانکی مواجهند، توسعه در بخش معدن به‌کندی پیش می‌رود و شاهد کاهش اشتغال، تولید، صادرات و ایجاد ارزش‌افزوده در کشور خواهیم بود. برای حل این مشکل، صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی مدتی است ورود کرده و قرار شد ابتدا طرح معدنکار را مورد بررسی قرار دهد و بعد از اینکه ثابت شد آن طرح اقتصادی است، در صدی از سرمایه‌گذاری معدنکار را در قالب ضمانتنامه با همکاری بانک عامل بیمه کند. بعد از صدور بیمه‌نامه، بانک عامل بیمه‌نامه را به‌عنوان وثیقه می‌پذیرد و تسهیلات مدنظر را به معدنکار ارائه می‌دهد. با این همه معدنکاران مشکلاتی هم با صندوق دارند که آن را ناشی از عملکرد ضعیف دولت در تنظیم حقوق دولتی می‌دانند و اینکه گفته می‌شود صندوق سرمایه کافی برای حمایت از معدنکاران را در اختیار ندارد.

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

چالش پذیرفتن پروانه معادنه‌عنوان وثیقه

تا با رعایت قوانین و مقررات حاکم، نگاه و حمایت خاص و ویژه‌ای را نسبت به این بخش معطوف کند. اداره کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی در پی استتکاف، مسامحه یا گاهی اظهار بی‌اطلاعی برخی از بانک‌ها از وجود چنین قانون و ضابطه‌ای ضمن ارسال این بخشنامه برای مدیران عامل تمامی بانک‌ها (به‌استثنای بانک‌های قرض‌الحسنه)، شرکت دولتی پست بانک و موسسات اعتباری غیربانکی، از آنها خواست تا ضمن ابلاغ این موارد به واحدهای ذی‌ربط، بر حسن اجرای آن نظارت کنند.

آن موسسات مالی نظیر بانک‌ها مکلفند معادن دارای پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه و تضمین اعطا و بازپرداخت تسهیلات مالی بپذیرند. این تأکید دوباره نشان می‌دهد در ۳ سال گذشته بانک‌ها به این مضمون توجهی نکرده و تلاش دولتمردان اقتصادی و همچنین مجلس شورای اسلامی به‌مثابه میخ آهنینی بوده که در سنگ خارا و سختی به‌نام تسهیلات بانکی نفوذ نکرده است. با توجه به اهمیت و جایگاه بخش معدن در توسعه اقتصادی کشور و ارزش‌افزوده و اشتغالزایی قابل‌ملاحظه این بخش، بانک مرکزی شبکه بانکی کشور را موظف کرد

ادعای بانک‌ها بهانه‌جویی است و آنها ترجیح می‌دهند تمام نقدینگی خود را که از محل سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران شان به‌دست آورده‌اند در بخش‌های پرریزه اقتصادی نظیر مسکن به‌کار ببندند یا خود به‌عنوان عامل و شریک در محدوده‌های معدنی ورود پیدا کنند.

بانک مرکزی تأکید کرده بانک‌ها مکلفند معادن دارای پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه تسهیلات بپذیرند، این در حالی است که این تأکید براساس تبصره ذیل ماده ۹ قانون اصلاح قانون معادن مصوب ۲۲ آبان ۱۳۹۰ مجلس شورای اسلامی بوده که در

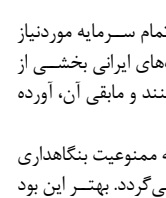
سال‌هاست معادن با چالش بزرگی به‌نام نپذیرفتن پروانه بهره‌برداری‌شان به‌عنوان وثیقه وام روبرو هستند و بانک‌ها باوجود تأکید دولت و مجلس تن به این مسئله نداده‌اند. بخش تولید در چالشی فرساینده با بانک‌ها بر سر گرفتن تسهیلات به‌سر می‌برد و بانک‌ها معتقدند اجرای بخشنامه‌های دستوری بانک مرکزی، سرمایه‌های‌شان را به خطر می‌اندازد و انتظار دارند دولت متوجه این باشد که آنها وظیفه‌ای در قبال مصوبات تکلیفی ندارند. در عین حال دولتی‌ها و مجلسی‌ها معتقدند این

قول می‌دهند و عمل نمی‌کنند

بانک‌ها به‌عنوان وثیقه، حمایت از تشکل‌ها و فعالان بخش خصوصی و داشتن یک برنامه مدون از جمله مواردی است که می‌تواند به رونق فعالیت معادن کشور کمک کند.

در این بین کارشناسان باور دارند اگر بانک‌ها با انجمن‌های صنفی همراهی کنند، می‌توانند ارزش‌گذاری مناسبی را برای ذخایر معدنی انجام دهند. در این روند انتظار می‌رود مجلس شورای اسلامی به‌طور جدی بر اجرای قوانین نظارت کرده و با ابزارهای قانونی دولت را تحت فشار قرار دهد. همچنین نهادهای نظارتی و قوه قضاییه ورود کرده و با ترک‌فعل دولتمردان برخورد و به‌نوعی دولت را مجاب کنند که مطابق قانون حرکت کند.

سابقه و خوشنامی متقاضیان را مورد بررسی قرار دهند. با این همه تفاوت فاحشی بین روند سرمایه‌گذاری بانک‌ها در ایران و خارج از ایران وجود دارد. بانک‌های خارجی تمام سرمایه موردنیاز معادن را وام می‌دهند و بانک‌های ایرانی بخشی از سرمایه موردنیاز را تامین می‌کنند و مابقی آن، آورده سرمایه‌گذار است.

یکی از دلایل این مشکل به‌منوعیت بنگاهداری بانک‌ها در بخش معدن بازمی‌گردد. بهتر این بود بانک‌ها می‌توانستند در سرمایه‌گذاری‌های معدنی، شریک شوند و از نزدیک بر روند اجرای پروژه‌های معدنی نظارت داشته باشند و وضعیت معادن را موردارزیابی قرار دهند، اما با تأکید دولت مبنی بر ممنوعیت بنگاهداری بانک‌ها این فرصت برای بخش معدن از بین رفت.

سخن پایانی

برخی باور دارند مشکل تامین وثیقه برای دریافت تسهیلات از سیستم بانکی چند سالی است که با فعالیت صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تا حدودی برطرف شده و در آینده نزدیک با افزایش سرمایه این صندوق، وضعیت بهتر هم می‌شود. در واقع صندوق درصدی از سرمایه‌گذاری معدنکار را در قالب ضمانتنامه با همکاری بانک عامل بیمه می‌کند. بعد از صدور بیمه‌نامه، بانک عامل بیمه‌نامه را به‌عنوان وثیقه می‌پذیرد و تسهیلات مدنظر را به معدنکار ارائه می‌دهد. در واقع بیمه‌نامه‌ای که صندوق می‌دهد، نوعی ضمانتنامه است تا بانک‌ها با معدنکاران همکاری لازم را داشته باشند. از آنجایی که معدنکاران نمی‌توانند به‌طور مستقیم از بانک وامی دریافت کنند، این صندوق نقش واسطه‌ر و بازاری و ضمانت لازم برای خرید ماشین‌آلات معدنی فراهم می‌کند. کارشناسان باور دارند بیشتر شرکت‌های معدنی کمترین آشنایی را با این صندوق دارند و نمی‌توانند از خدمات آن استفاده کنند. ضمن اینکه بروکراسی اداری مانع بزرگ دیگری برای فعالان بخش معدن است که باعث می‌شود گاهی زمان زیادی را تلف کنند و در نهایت به هدف مدنظر خود نرسند.

سود بیشتر می‌اندیشند. باوجود آمار نقدینگی موجود در کشور، سرمایه‌گذاری بلندمدت بخش خصوصی در حوزه‌های زیربنایی صنعتی و معدنی در ایران بسیار ناکافی است که این موضوع ناشی از اعمال سیاست‌های پولی و مالی با جهت‌گیری غیرتولیدی است. از سوی دیگر بانک‌های کشور بر بخش مالی تسلط دارند، اما توانسته‌اند نقش حساس خود را در فرآیند رشد تولید و توسعه اقتصادی ایفا کنند.

شیوه اعطای تسهیلات بانک‌ها مبتنی بر ارائه وام‌های کوتاهمدت و مرتبط با تجارت است و حجم بسیار اندکی به سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی که مشخصه بلندمدت دارند، اختصاص داده می‌شود.

بسیاری از فعالان معدنی معتقدند پذیرفته شدن پروانه بهره‌برداری از سوی

مستقیمی با مقدار وام درخواستی دارد. از سوی دیگر بسیاری از این موارد از اختیارات بانک‌ها برای پذیرفتن درخواست وام معادن خارج است. آنها در پذیرفتن این درخواست مختارند که بپذیرند یا نپذیرند و تسهیلاتی پرداخت نکنند، چراکه در این قانون، بانک‌ها مکلف شده‌اند، نه موظف. اگر این اختیار از بانک‌ها گرفته شود بانک‌ها چگونه می‌توانند مطمئن باشند وثیقه معرفی شده از سوی معادن برای وصول طلب‌شان قابل‌اطمینان است یا خیر و اگر وثیقه کم‌ارزش‌تر از میزان وام باشد، منابع مالی بانک‌ها و سرمایه‌گذاران به‌خطر می‌افتد.

با این همه همگان بر تامین نقدینگی در گردش بخش تولید تأکید دارند. طبق روال وثیقه معرفی شده درخواست‌کننده وام و همچنین تسهیلات تسهیلاتی اقتصادی پروژه معدنی در کمیسیون فنی و اقتصادی بانک‌ها موردبررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد و در صورتی که وثیقه باارزش‌تر از وام درخواستی بود یا طرح، توجیه

بانک‌ها حرف بانک مرکزی را نمی‌خوانند

اقدام به پرداخت وام به معادن با پروانه بهره‌برداری کنند. پرداخت تسهیلات توسط بانک‌های دیگر به معادن در صورتی امکان‌پذیر است که معادن گردش مالی خوبی داشته باشند و به‌عنوان وثیقه نیز سند ملک یا زمین را گرو بگذارند.

معادن زیادی برای سرمایه در گردش خود با مشکلات عدیده‌ای روبرو هستند و نمی‌توانند وثیقه ملکی برای گرفتن وام فراهم کنند. به این شکل بسیاری از معادن نمی‌توانند از تسهیلات بانکی بهره‌مند شوند و بعد به‌نظر می‌رسد بانک‌ها تغییر در سیاست‌های خود در قبال معادن و پذیرش پروانه معادن بدهند.

وچید صائب‌فر، عضو خانه معدن: بانک‌ها با اینکه بانک مرکزی بارها به آنها تکلیف کرده بهانه‌جویی می‌کنند و به معادن با پروانه بهره‌برداری وام نمی‌دهند؛ همان‌طور که بانک مرکزی بخشنامه‌ای صادر کرده که براساس آن نرخ بهره باید در نهایت ۲۲ درصد باشد، اما بانک‌ها ۲۷ درصد کمتر بهره نمی‌گیرند.

بانک‌ها تا جایی که توانسته‌اند تکلیف خود را در پرداخت وام به صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تفویض کرده‌اند و اگر معدنی از فیلترهای ارزیابی صندوق بگذرد، بانک صنعت و معدن به‌عنوان تنها عامل پرداخت تسهیلات این صندوق، وام را پرداخت می‌کند، این در حالی است که بدون مجوز بانک مرکزی بانک‌ها خود می‌توانستند در رأس

انتصاب جدید در شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی

طی حکمی از سوی علی رسولیان معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، فرشاد خوشنویسان به عنوان مدیریت عامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی منصوب شد.

به گزارش خبرنگار صنعتی استان مرکزی به نقل از روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی، جلسه معارفه مدیریت عامل جدید شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی و همچنین تودیع مدیرعامل پیشین این شرکت، با حضور رضا شجاعی سرپرست معاونت مدیریت، منابع و امور استان‌ها و عسکری مجتهدزاده مدیر حراست سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و همچنین معاونان شرکت شهرک‌های صنعتی مرکزی برگزار شد.

در این جلسه، ضمن قدردانی از زحمات حیدری تفرشی مدیرعامل پیشین این شرکت، برای فرشاد خوشنویسان به عنوان مدیریت عامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی از درگاه الهی آرزوی توفیقات روز افزون در انجام امور محوله شد. از جمله سوابق فرشاد خوشنویسان می‌توان به مسئولیت مدیریت استاندارد استان قم، مدیرکل جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری قم و مدیرکل بازرسی سازمان ملی استاندارد اشاره کرد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در مراسم تودیع و معارفه شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی، با اشاره به توانمندی‌های این شرکت، گفت: انتظار می‌رود با استفاده از تمامی ظرفیت‌ها در جهت توسعه و آبادانی ایران اسلامی و در راستای سیاست‌های اعلامی رئیس جمهوری محترم و دولت مردمی در بخش صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی استان گام مؤثری بردارد.

توفیق جنابعالی و همه خدمتگزاران به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را در ظل توجهات حضرت ولی عصر(عج) از خداوند منان مسئلت دارم.

وی افزود: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن اکنون با دارا بودن ۸۵۱ شهرک و ناحیه صنعتی و ۶ منطقه ویژه اقتصادی درحال بهره‌برداری، ۸۶ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۷ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب و کار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۱۰۰ هزار و ۵۶۴ قرارداد منعقد و بهره‌برداری از ۵۰ هزار و ۲۷۳ واحد صنعتی و ۴ هزار و ۲۶۰ واحد کارگاهی تکمیل شده، زمینه اشتغال مستقیم یک میلیون و ۱۲ هزار و ۴۹۳ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

قطعات اساسی مورد نیاز صنعت نفت با هدف مقابله با تحریم‌ها و جلوگیری از کاهش تولید نفت در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران انجام می‌شود. وی با اشاره به جایگاه مهم شرکت نفت گچساران در تولید نفت کشور گفت: این شرکت به توانایی ساخت پیچیده‌ترین قطعات مورد نیاز این صنعت دست یافته است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران با اشاره به نقش کارکنان صنعت نفت در خودتکایی افزود: بی‌شک تجربه ارزشمند کارکنان صنعت نفت سبب عبور شرکت نفت از گذرگاه‌های سخت و حساس شده است.

خریداری و تامین شده است. کمالی ابراز کرد: این اقلام از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی تولید شده که نسبت به سال ۱۴۰۰ بیش از ۴۰ درصد افزایش داشته است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران گفت: این شرکت با ساخت قطعات و لوازم فنی مورد نیاز به خودکفایی ۸۰ درصدی در ساخت و تعمیر قطعات مورد نیاز صنعت نفت دست یافته است. وی ابراز کرد: سیاست‌های اصولی نظام جمهوری اسلامی ایران؛ تهدیدهای دشمنان را که در قالب محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها رقم زده شد را به فرصتی بزرگ تبدیل کرد. کمالی ابراز کرد: تعمیر و تجهیز

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران گفت: ۳ هزار و ۹۰۰ قلم از قطعات مورد نیاز این شرکت بهره بر داری با کاربرد در صنعت نفت و گاز گچساران به همت دانش‌بنیان‌های ایرانی از سال گذشته تاکنون ساخت و تامین شده است. غلامرضا کمالی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: تاکنون بسیاری از قطعات مورد نیاز این شرکت از سوی متخصصان داخلی ساخته و تعمیر شده است. وی ارزش خرید و ساخت این تعداد قطعات از سوی متخصصان داخلی را ۴ هزار میلیارد ریال اعلام کرد و افزود: این تعداد قطعات در قالب ۸۳۰ تقاضا از سال گذشته تاکنون در این شرکت

حضور دانش‌بنیان‌ها در نفت و گاز گچساران

نقش کریدورهای بین‌المللی در گسترش بازار حمل‌ونقل

خط آهن رشت - آستارا به کمک تجارت می‌آید

ایران و روسیه برای ساخت ابرپروژه ریلی رشت - آستارا به توافق رسیده‌اند و قرار است این خط آهن استراتژیک در مدت ۳ سال احداث شود. این پروژه در حالی اجرایی می‌شود که توسعه خطوط ریلی بین‌المللی در گسترش روابط تجاری دارای اهمیت بوده و کریدور ریلی شمال به جنوب یکی از پروژه‌های مهم بین‌المللی و فراملی است. این پروژه با اجرای چهار پروژه اولویت دار ریلی چابهار - زاهدان، شیراز - بوشهر - بندر عسلویه، درود - خرم آباد و همچنین رشت - انزلی - آستارا به سرانجام می‌رسد و با اتصال این حلقه‌های ریلی، راه آهن کشور به آذربایجان، روسیه و سپس اروپا متصل می‌شود. خط ریلی رشت - آستارا با طول ۱۶۴ کیلومتر یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ریلی است که بستری مناسب صادرات بین‌المللی است. تکمیل کریدور شمال به جنوب به‌ویژه اتصال خط ریلی رشت - انزلی - آستارا به قدری حائز اهمیت و حیاتی است که حتی رهبری معظم انقلاب هم بر سرعت‌بخشی این پروژه تاکید داشتند. دغدغه‌مندی رئیس‌جمهوری ایران در تسریع در اجرا و تکمیل این پروژه از یک سو و استقبال و اشتیاق مقامات روسی در این راستا از سوی دیگر سبب شده تا تکمیل پروژه ریلی رشت - آستارا به یک مطالبه فراملی تبدیل شود.

اهمیت توسعه شبکه حمل‌ونقل کشور

طبق نظر هیات‌های تجاری ایران و روسیه در صورت اتصال بندر کاسپین به شبکه ریلی توسط این خط، بسیاری از مشکلات ترانزیتی حل شده و احجام عظیم بار ترانزیتی به کریدور شمال-جنوب ایران منتقل خواهد شد.

حجم عملیاتی بالا به یکدیگر متصل نماید، اتصال شبکه ریلی به بندر کاسپین است. این پروژه که تاکنون ۲۲ درصد پیشرفت کلی و ۸۵ درصد پیشرفت در زیرسازی داشته جهت تکمیل معطل واریز تنها ۷۰۰ میلیارد تومان بودجه می‌باشد.

با وجود درخواست دولت‌ها و بخش خصوصی ایران و روسیه اما اتصالات لجستیکی میان دو کشور همچنان تا سطح مطلوب فاصله دارد. تنها گزینه‌ای که هم اکنون در کوتاه مدت می‌تواند بنادر شمال و جنوب کشور را به صورت ریلی و با

کریدور شمال-جنوب از جمله مهم‌ترین مسیرهای ترانزیتی کشور است که نقش بسزایی در گسترش بازار حمل‌ونقل خارجی ایران خواهد داشت. اهمیت این کریدور از ابتدای شروع جنگ اوکراین دوچندان نیز شده است.

مزیت‌های کریدور رشت - آستارا

تکمیل کریدور شمال-جنوب علاوه بر توسعه ترانزیت بین‌المللی و استفاده از ظرفیت‌های سرزمینی، یک منبع درآمد پایدار برای ایران است. پیش‌بینی می‌شود با عملیاتی شدن کریدور شمال-جنوب، ایران بتواند سالانه حدود ۲۰ میلیارد دلار درآمد از این مسیر ترانزیتی کسب کند که می‌تواند تا حدی وابستگی کشور به درآمدهای نفتی را کاهش دهد.

ظرفیت ترانزیت کریدور شمال-جنوب ۳۰ میلیون تن در سال است، اما درحال حاضر ایران از ۲ میلیون تن این ظرفیت بهره می‌برد. اگر ایران به هدف خود در تبدیل شدن به هاب منطقه‌ای دست یابد، نیازی به خام‌فروشی مواد معدنی و نفتی نخواهد داشت و منافع‌هایی که از راه ترانزیت و گردشگری کسب می‌شود، کشور را از فروش مواد نفتی و معدنی خام بی‌نیاز می‌کند.

از این کریدور سالانه حدود ۲۵۰ میلیارد دلار محصولات هندی و چینی و آسیای شرقی به مقصد اروپا ترانزیت خواهد شد. پیش‌بینی شده سهم ایران در ترانزیت کالا حدود ۴ درصد و تولید حدود ۱۵ درصد باشد. تکمیل و راه‌اندازی این طرح بزرگ بین‌المللی جایگاه ایران در اقتصاد بین‌الملل را از صادرکنندگی «مواد خام» به جایگاه «ترانزیت» تغییر خواهد داد. این کریدور از مهم‌ترین مسیرهای ارتباطی اوراسیا

کریدور رشت - آستارا پل ارتباطی کشورهای اروپایی با اقیانوس هند و خلیج فارس است. شبکه بزرگراه‌ها، مسیرهای دریایی و ریلی به طول ۷۲۰۰ کیلومتر، کریدور حمل‌ونقل بین‌المللی شمال-جنوب را تبدیل به کوتاه‌ترین مسیر ارتباطی (حدود ۳۵ تا ۳۷ روز) بین روسیه و هند می‌کند. کریدور شمال جنوب دسترسی مستقیم بیشتری را به هند در آسیای مرکزی و روسیه می‌دهد و در عین حال به ایران امکان تبدیل شدن به هاب ترانزیتی منطقه‌ای را می‌دهد.

کریدور شمال - جنوب می‌تواند رقیبی جدی برای کانال سوئز در مبادلات تجاری بین شرق و غرب باشد. هزینه حمل کالاهای ترانزیتی از این مسیر، ۳۰ درصد نسبت به سایر مسیرهای منطقه ارزان‌تر است و زمان حمل‌ونقل کالاهای هندی به روسیه هم از طریق کانال سوئز به نصف کاهش می‌یابد. کریدور شمال-جنوب که حتی پیش از جنگ در شرق اروپا و نامنی بندر روسیه در دریای سیاه، مورد توجه بود، با بحران انرژی و بحران غله ناشی از جنگ اوکراین، اهمیت ژئواستراتژیک خود را بیش از پیش نمایان‌تر کرد. به‌طور کلی کشورهای آسیای مرکزی و جنوب قفقاز به‌شدت با کمبود فضا در توسعه روابط تجاری با یکدیگر روبه‌رو هستند و هرگونه فرصت برای توسعه روابط تجاری بین آنها به‌خصوص در حوزه حمل‌ونقلی با استقبال این کشورها مواجه می‌شود.

جزئیات قرارداد ساخت راه آهن رشت - آستارا

مواصلاتی و حمل‌ونقل و حتی انرژی از طریق خاک ایران عبور نکند و این باید شکسته می‌شد و برای همین یکی از راهبردهایی بود که دولت پیگیری کرد. وی افزود: خطوط ترانزیتی مختلفی را در تلاش هستیم که از مسیر ایران عبور دهیم که یکی از این مسیرها همین مسیر شمال به جنوب است که ۷۲۰۰ کیلومتر مسیر ریلی است که تقریباً ۱۶۲ کیلومتر یعنی فاصله رشت تا آستارا خط ریل نبود و استمرار در حرکت با مشکل مواجه می‌شود و ایران هم این ظرفیت را ندارد که بتواند از منافع اقتصادی بهره‌برداری کند. برای همین ما به دنبال این بودیم که ارزش ژئوپلیتیک ایران را حفظ و این موضوع را پیگیری کنیم.

جمشیدی تصریح کرد: همه کسانی که در حوزه مسائل استراتژیک صاحب نظر بودند سال‌ها به درستی تذکر می‌دادند که دشمنان ما از جمله آمریکا تلاش دارند خاک ایران را دور بزنند تا هیچ‌کدام از خطوط

محمد جمشیدی، معاون سیاسی دفتر رئیس‌جمهوری در گفت‌وگویی تلویزیونی با بخش خبری رسانه ملی با اشاره به جزئیات قرارداد ساخت راه آهن رشت - آستارا گفت: خط آهن رشت آستارا عملاً تکمیل‌کننده گذرگاه ریلی حمل‌ونقل شمال به جنوب است که جنوب شرق آسیا، هند و خلیج فارس از طریق ایران و قفقاز به روسیه وصل می‌شوند و از آنجا به خلیج فنلاند و نهایتاً شمال اروپا وصل خواهند شد. نکته مهم هم این است که خیلی از بارها در اروپا از طریق شمال این قاره پخش می‌شود. وی تاکید کرد: این پروژه از اولویت‌های اصلی سیاست خارجی دولت بوده و پیگیری آن هم دو دلیل راهبردی و اقتصادی داشته است.

جمشیدی تصریح کرد: همه کسانی که در حوزه مسائل استراتژیک صاحب نظر بودند سال‌ها به درستی تذکر می‌دادند که دشمنان ما از جمله آمریکا تلاش دارند خاک ایران را دور بزنند تا هیچ‌کدام از خطوط

دریای مدیترانه وصل کنیم، لذا آنها هم به دنبال این هستند که مسیر انتقال حمل‌ونقل را از جایی عبور دهند که ایران را دور بزند و اغراض سیاسی خود را دنبال کند برای همین رویکردی که دولت و کشور دنبال کرد به لحاظ راهبردی کاملاً درست است. وی درباره منافع اقتصادی این طرح هم گفت: این

سخن پایانی

باجوید اینکه اهمیت این خط توسط دولت درک شده و در بهمن ماه سال ۱۴۰۰ رئیس‌جمهوری مستقیماً دستور تامین اعتبار و احداث این خط را داد، اما سازمان برنامه تاکنون از این دستور سر باز زده است. سوال اصلی این است که تا چه زمانی منافع کشور از کم کاری دستگاه‌هایی مانند سازمان برنامه و بودجه ضربه خواهد دید. در شرایطی که تقاضا برای کریدور شمال-جنوب ایران روند افزایشی

مهرداد بذرشا، وزیر راه و شهرسازی در دیدارهای جداگانه با الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر روسیه و ویتالی ساولیف، وزیر حمل‌ونقل روسیه اسناد همکاری دو کشور در ساخت راه‌آهن رشت - آستارا را نهایی کردند که این اسناد با حضور عالی‌ترین مقامات اجرایی دو کشور امضا خواهد شد. وزیر راه و شهرسازی کشورمان در این دیدارها افزایش همکاری‌ها و استفاده از ظرفیت موجود را در حمل‌ونقل ترکیبی با استفاده از حمل‌ونقل دریایی و ریلی از طریق راه آهن کاسپین-رشت که به زودی تکمیل می‌شود را مورد تاکید قرار داد.

آغاز حمل سنگ آهن از انومالی ۸ به چغارت

حاصل سنگ آهن استخراجی از انومالی ۸ به چغارت آغاز شد. به گزارش خبرنگار صنعتی استان یزد به نقل مرکز اطلاع‌رسانی، مجتبی حمیدیان، مدیر عامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران با اعلام این خبر گفت: به منظور دستیابی به مشخصات فنی ذخیره مانند شکل ماده معدنی، عمق آن، شرایط کیفی و کمی آن و ... هم اکنون عملیات اکتشاف در معدن ناریگان در حال انجام است و پیش‌بینی می‌شود طی مدت ۱۸ ماه به سرانجام برسد.

وی با بیان اینکه ذخیره انومالی ۸ ناریگان دارای دو بخش عمقی و سطحی است افزود: میزان ذخیره در بخش عمقی که به B و A تقسیم می‌شود بیش از ۱۵۰ میلیون تن تخمین زده شده است. حمیدیان اضافه کرد: همگام با فعالیت اکتشافی، بهره‌برداری از ذخایر سطحی این معدن (C و D) نیز آغاز شده که پیش‌بینی می‌شود این ذخایر بیش از ۶ میلیون تن باشد.

سال گذشته به دلیل کمبود انرژی برق و گاز نزدیک به ۵ ماه تعطیل بوده، افزایش ۴۰ درصدی سهم مالیات استان بسیار شوک‌آور است. کلانتر استان یزد را استانی خاص عنوان کرد که اکثریت اشتغال و درآمدزایی آن در حوزه صنعت و معدن صورت می‌گیرد اما با مشکلات ارزی و تحریم‌ها روبه‌رو است. وی ادامه داد: بانوجه به اینکه صنعت دولتی در این استان کم است و بیشتر بخش خصوصی حاکم است، لازم است با این بخش تعامل هرچه بیشتر صورت بگیرد.

بومی جهت مدیریت امور مالیاتی استفاده شود و خرسندم که اکنون این اتفاق افتاده و نیروی بومی و موفق از پرسنل مجموعه به عنوان سرپرست جدید اداره کل امور مالیاتی استان یزد معرفی شد. سید علی اکبر کلانتر، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد با اشاره به افزایش ۴۰ درصدی سهم مالیات استان در سال گذشته نسبت به سال قبل گفت: با توجه به اینکه دو صنعت مهم استان یزد شامل صنعت کاشی و فولاد که بیشترین سهم در تولید ناخالص، درآمد و اشتغالزایی استان دارند، در

افزایش ۴۰ درصدی سهم مالیات یزد

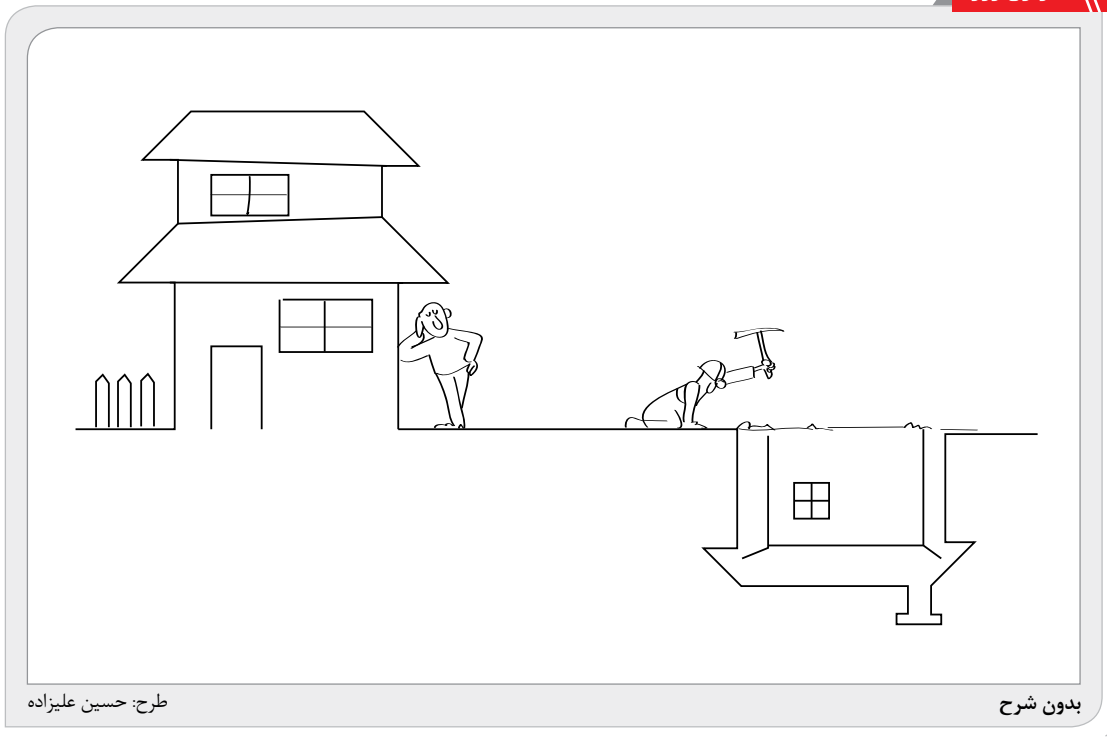
خورشیدی، مدیرکل سابق امور مالیاتی استان یزد با بیان اینکه استان یزد در تحقق اهداف مالیاتی جایگاه خوبی داشته و جزو استان‌های تاثیرگذار بوده است گفت: خوشبختانه از نظر عملکرد در بین اداره‌های کل امور مالیاتی جایگاه خوبی داشتیم و از همه همکارانی که با اعمال یزد، صداقت در رفتار و گفتار طی مدت این سه سال ما را همراهی کردند سیاست‌گذارم. وی در پایان گفت: با توجه به ظرفیت خوب یزد بهتر بود که از نیروی

ایران و روسیه برای ساخت ابرپروژه ریلی رشت - آستارا به توافق رسیده‌اند و قرار است این خط آهن استراتژیک در مدت ۳ سال احداث شود.

صنعت معدن تجارت

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌های www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «سمن» <p>مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر <p>سردبیر:عاطفه خسروی</p></p>	
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۲۲-۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱ <p>ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com <p>تلفن: ۸۲۱۹۰- (نمابر:داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰ <p>امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۲۵- روابط عمومی: ۸۸۱۵۳۰۹ <p>توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۲۵ <p>تهران،خیابان قائم مقام‌فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱ <p>روابط عمومی: pr@smtnews.ir <p>امور استان‌ها: ostanha@smtnews.com <p>چاپخانه:انتخاب رسانه</p></p></p></p></p></p></p></p>	
info@smtnews.ir <p>www.smtnews.ir</p> <p>telegram.me/smtnews</p> <p>instagram.com/smtnewspaper</p> <p>tozi.smtnews@gmail.com</p>	
روزنامه سمن با رتبه ۱	عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱	عضوانجمن مدیران رسانه
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲	عضو تعاونی مطبوعات

طرح: حسین علیزاده

بدون شرح

گشتی در بازار

سازمان حمایت کجاست؟

از نیمه دوم سال گذشته، تولیدکنندگان لوازم خانگی اقدام به افزایش خودسرانه نرخ محصولات خود کردند؛ در آن زمان پیگیری‌ها از وزارت صمت حکایت از آن داشت که اگرچه همین وزارتخانه به دنبال زیان‌دهی تولیدکنندگان نیست اما افزایش نرخ باید به تصویب ستاد تنظیم بازار برسد در غیر این صورت هرگونه گرانی اقدامی غیرقانونی محسوب خواهد شد.

بالین‌حال، تولیدکنندگان لوازم خانگی بدون توجه به این موضوع از سیاست خود مبنی بر افزایش نرخ آن هم بدون مصوبه قانونی عقب‌نشینی نکردند. نکته قابل توجه آنکه با ورود به سال جدید نیز مجدد شاهد افزایش نرخ برخی دیگر از محصولات این صنعت بودیم. در واقع تولیدکنندگان لوازم خانگی بدون دریافت مجوز قانونی دو مرتبه نرخ محصولات خود را افزایش داده‌اند. آن هم در بازاری که به ادعان متولیان دچار یک رکود عمیق از نظر تقاضا شده است. در این رابطه اکبر بازوکی رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: متأسفانه در سامانه ۱۲۴ که محلی برای رصد نرخ محصولات است، افزایش قیمتی برای لوازم خانگی ثبت نشده اما تولیدکننده محصولات را با قیمت‌هایی بالاتر به توزیع‌کننده می‌فروشد. وی افزود: در واقع تولیدکنندگان افزایش قیمتی را که اعمال کرده‌اند در سامانه ۱۲۴ ثبت نمی‌کنند تا افزایش نرخ به صورت رسمی ثبت نشود اما از آن طرف کالا را گران‌تر به توزیع‌کننده تحویل می‌دهند. در همین اساس هم درحال حاضر کسبه بالاترکلیف مانده‌اند. بازوکی گفت: بنابراین سامانه‌ای که قرار بود محلی برای رصد نرخ برای مردم، کسبه، اتحادیه، بازرسی اصناف و صمت باشد امروز ماهیت خود را از دست داده است. قرار بود با استفاده از اطلاعات این سامانه اگر مغازه‌ای کالا را گران‌تر بفروشد مردم بتوانند شکایت گران‌فروشی را ثبت کنند اما درحال‌حاضر منبعی برای رصد قیمت‌ها وجود ندارد.

خبری از سازمان حمایت نیست!

وی با بیان اینکه یک سال است نرخ لوازم خانگی در سامانه ۱۲۴ ثبت نمی‌شود، افزود: تولیدکننده با هر قیمتی که مواد اولیه را می‌خرد و یا هر تغییری که در محصول ایجاد می‌کند باید اطلاعات را مستند و مستدل به سازمان حمایت ارائه کند و سازمان بر اساس این اسناد قیمت‌گذاری کند ولی الان این اتفاق نمی‌افتد. رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران تصریح کرد: متأسفانه درحال‌حاضر خبری از سازمان حمایت در صنف لوازم خانگی نیست. وی در مورد بازار هم گفت: درحال‌حاضر بازار در رکود است و خرید کالا در حد خریدن جهیزیه و امثال آن خلاصه شده است.

یکه تازی تولیدکنندگان

نکته‌ای که باید به آن توجه شود این است که واردات لوازم خانگی از سال ۱۳۹۷ ممنوع شده و اگرچه قرار بود از پایان سال ۱۴۰۰ این ممنوعیت لغو شود اما وزارت صمت اعلام کرد که برنامه‌ای برای واردات لوازم خانگی ندارد و در عوض به دنبال توسعه این صنعت و افزایش صادرات است. این در حالی است که ممنوعیت واردات لوازم خانگی هم‌زمان با خودرو انجام شد که با توجه به وضعیت بغرنج بازار خودرو، ممنوعیت واردات از این صنعت برداشته شد اما به نظر می‌رسد مسئولان توجهی به بازار لوازم خانگی ندارند؛ بازاری که در حال تبدیل شدن به یک بازار انحصاری است و به نظر می‌رسد راهی را می‌رود که صنعت خودروسازی رفت. البته صنعت خودروسازی با لوازم خانگی تفاوت‌هایی هم دارد؛ اول آنکه خودروی تولیدشده به‌هیچ‌وجه اجزاء افزایش نرخ محصولات خود را بدون مجوز ندارد؛ حال آنکه می‌بینیم تولیدکنندگان لوازم خانگی با دور زدن قانون، هر چند وقت یک‌بار اقدام به افزایش نرخ بدون مجوز می‌کنند. موضوع دوم نیز آنکه فعالان صنعت لوازم خانگی بسا این بهانه که حدود ۱۵۰۰ تولیدکننده در این صنعت فعال هستند، خطر انحصار را توجیه می‌کنند و معتقد هستند بازار لوازم خانگی «می‌تواند» انحصاری شود. در اینجا باید به یک مصداق از انحصاری شدن صنعت لوازم خانگی اشاره کرد؛ اخیراً گزارش‌هایی از بازار دریافت می‌شود مبنی بر اینکه تولیدکننده با ایجاد یک تغییرات جزئی در محصول خود نام جدیدی روی محصول می‌گذارد و به نام کالای جدید می‌فروشد؛ در واقع صنعتی که قرار بود با در اختیار گرفتن بازار اقدام به کاهش ارزبری و افزایش عمق ساخت داخل کند حالا برای گران فروختن به شیوه‌هایی متوسل شده که جای تامل دارد. میرهن است که برای توسعه یک صنعت انجام واردات بی‌ضابطه منطقی نیست اما در بازاری که کالای قاچاق به‌وفور دیده می‌شود و تولیدکننده نیز با استفاده از انحصار موجود، کالای تولیدشده خود را با قیمت‌های دل‌خواهی و بدون پاسخ دادن به مرجع بالادستی می‌فروشد، ممنوعیت واردات نه تنها به ضرر مصرف‌کننده تمام می‌شود بلکه تولید را نیز در یک فضای گلخانه‌ای قرار می‌دهد. فضایی که موجب می‌شود تولیدکننده با استناد به در اختیار داشتن بخش بزرگی از بازار هر کالایی را با هر قیمتی که تمایل داشت بفروشد.

منفی ایرلین‌ها مواجه شده است، چرا که آنها معتقدند این میزان افزایش هیچ گرهی از کار فروبسته آنان نمی‌گشاید.

حل کنند، در آخرین روز هفته گذشته خبر آمد که مراجع ذی‌ربط رأی به افزایش ۲۹ درصدی نرخ بلیت پروازها داده‌اند. این خبر اما با واکنش

با گر انفروشی بلیت هواپیما بر خورد می شود

بلیت هواپیما گفت: قانون‌گذار در ماده ۱۶۱ برنامه پنجم توسعه آزادسازی نرخ بلیت هواپیما را بر اساس تجربه کشور در ۴۰ سال اخیر و همچنین چالش‌های هوانوردی مصوب کرد تا چالش صنعت حل شود.

وی افزود: آزادسازی نرخ بلیت هواپیما از منظر سازمان هواپیمایی کشوری رهاسازی نیست، این موضوعی است که باید به‌صورت جدی پیگیری کرد و صنعت هوانوردی در راستای ایمنی و خدمات مطلوب آن بخش از جامعه که با هواپیما سفر می‌کنند ارائه کند. خوشخو درباره افزایش ۲۹ درصدی بلیت هواپیما گفت: چهارشنبه گذشته افزایش ۲۹ درصدی از سوی انجمن اعلام شد و ستاد تنظیم‌بازار نیز آن را تأیید کرده و این نرخ عملیاتی شده است. وی درباره چالش‌های تعطیلی ایرلین‌ها گفت: همیشه چالش‌هایی بوده است، با توجه به اینکه ایرلین‌ها افزایش ۱۰۰ درصدی را پیشنهاد داده بودند که عملاً با ۲۰ درصد آن موافقت و اجرایی شده، امیدواریم با این افزایش چالش‌های عرضه و فروش به تعادل برسد.

مقصود اسعدی سامانی، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: بدون نظرخواهی از فعالان صنعت و بدون کار کارشناسی نرخ ۲۹درصدی را برای افزایش نرخ بلیت انتخاب کردند در حالی که این میزان افزایش قیمت، هیچ مشکلی از صنعت هوانوردی را حل نمی‌کند.اسعدی سامانی در گفت‌وگو با ایلنا درباره افزایش ۲۹درصدی بلیت هواپیما اظهار کرد: به‌شدت مخالف این مقدار افزایش بلیت هواپیما هستیم و با ۲۹درصد افزایش قیمت، مشکلی از صنعت هوانوردی حل نمی‌شود. وی ادامه داد: بدون حضور ذی‌نفعان صنعت دراین‌باره تصمیم گرفته شد و نمی‌دانیم با کدام حساب و کتاب و چه فرمولی به نرخ ۲۹درصد افزایش نرخ رسیدند. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی با بیان اینکه این تصمیم نشان می‌دهد در کشورمان بدون اقدامات کارشناسی تصمیمات گرفته، تعیین و ابلاغ می‌شود، گفت: بدون نظرخواهی از فعالان صنعت و بدون کار کارشناسی نرخ ۲۹درصدی را برای افزایش نرخ بلیت انتخاب کردند در حالی که این میزان افزایش قیمت، هیچ مشکلی از صنعت را حل نمی‌کند. اسعدی سامانی با بیان اینکه دولت اراده‌ای برای رفع مشکلات و بحران‌های صنعت هوانوردی ندارد، اظهار کرد: در صنعت هوانوردی شاهد مهاجرت خلبان‌ها هستیم و با این وضعیت، مهاجرت خلبان‌ها سرعت پیدا می‌کند. وی تأکید کرد: با این میزان افزایش نرخ هیچ ارتقای کیفی در خدمات نخواهیم داشت و دوره انتظار برای خرید بلیت مسافران به‌تردد افزایش پیدا می‌کند. آن‌گونه که مهر گزارش کرده است، یکی دو ماه است که شاهد کمبود بلیت هواپیما در سایت‌های فروش برای مسیرهای پرتردد هستیم و در این مدت مسافران برای سفرهای خود با مشکل روبه‌رو شده‌اند با توجه به اینکه حتی برای یک ماه بعد نیز بلیت در برخی مسیرها کمیاب است و عرضه قطره‌چکانی صورت می‌گیرد اما با این شرایط وقتی به اژانس‌های مسافربری سر می‌نیم بلیت هواپیما به‌صورت بکیچ در اژانس‌های هواپیمایی موجود است.

سخن پایانی

باوجود عدم تغییر در طول ۲۲ماه گذشته ثابت مانده اما حقوق و دستمزد کارکنان این بخش چه خصوصی و چه دولتی بیش از ۵۰درصد افزایش یافته است. فعالان این صنعت تأکید دارند نمی‌توان این فشار ناشی از شاخص‌های تورمی و گران شدن قطعات و دستمزدرها را نادیده گرفت، بنابراین تأمین ایمنی صنعت هوانوردی، مستلزم بسته‌های حمایتی از سوی دولت جهت شرکت‌های هواپیمایی می‌باشد.

روز گذشته رئیس سازمان هواپیمایی کشوری از افزایش ۲۹درصدی نرخ بلیت هواپیما خبر داد و گفت: ستاد تنظیم بازار پس از پیشنهاد شورای عالی هواپیمایی با افزایش ۲۹درصدی نرخ بلیت هواپیما موافقت کرده است. بنابراین گزارش؛ انجمن شرکت‌های هواپیمایی نیز نرخنامه جدید بر اساس افزایش ۲۹درصدی را در سایت خود درج کرده است، اما گفته می‌شود این افزایش ۲۹درصدی در نرخ‌های بلیت‌های هواپیما بیشتر اعمال شده است. در همین حال مدیرکل بازرسی وزارت راه و شهرسازی نیز تأکید کرد: افزایش ۲۹درصدی نرخ بلیت هواپیما بر اساس نرخ سال ۱۴۰۰ خواهد بود و با افزایش نرخ‌ها بیش از این عدد بر خورد می‌شود.

در حالی که ایرلین‌ها به افزایش ۱۰۰درصدی نرخ بلیت هواپیما دل‌بسته بودند تا شاید از این طریق بتوانند بخشی از مشکلات مالی خود را

معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری با اشاره به افزایش ۲۹درصدی نرخ بلیت هواپیما و الزام به رعایت نرخ نامه انجمن ایرلین‌ها از برخورد با گران‌فروشی بلیت هواپیما خارج از نرخ مصوب خبر داد. حسن خوشخو درباره افزایش نرخ بلیت هواپیما گفت: افزایش ۲۹درصدی نرخ بلیت هواپیما مصوب شد و شرکت‌های هواپیمایی موظف به رعایت نرخ نامه‌ای که توسط انجمن ایرلین‌ها در معرض دید افکار عمومی از طریق سایت رسمی انجمن منتشر می‌شود، خواهند بود. وی اظهار کرد: شرایط شرکت‌های هواپیمایی سخت‌تر شده و رقم مصوب افزایش نرخ بلیت مدیریتت صنعت را بسا چالش‌های بزرگی روبه‌رو خواهد ساخت، با این‌همه رعایت حقوق مردم از اولویت‌های این سازمان می‌باشد. معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری بیان کرد: اگر سایت‌ها، اپلیکیشن‌ها و سامانه‌های فروش اینترنتی، خارج از این محدوده قیمت، بلیت عرضه کنند، حتماً از سوی سازمان تعزیرات حکومتی و سایر دستگاه‌های نظارتی، مطابق با مقررات، برخورد صورت می‌گیرد. خوشخو در خصوص نرخ

ابلاغ مصوبه افزایش نرخ بلیت پرواز داخلی

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری، با اعلام موافقت ستاد تنظیم بازار با افزایش ۲۹درصدی نرخ بلیت پروازهای داخلی گفت: پس از برگزاری جلسات شورای عالی هواپیمایی و شنیدن پیشنهادهای انجمن شرکت‌های هواپیمایی و نمایندگان شرکت‌های هواپیمایی، نرخ‌ی بابت افزایش نرخ بلیت پرواز‌های داخلی مشخص شد و برای تأیید و تصویب به ستاد تنظیم بازار رفت. محمد محمدی بخش ضمن بیان این مطلب افزود: این افزایش نرخ ۲۹درصدی بابت پروازهای داخلی به شرکت‌های هواپیمایی ابلاغ خواهد شد. وی با تأکید بر اینکه ایمنی پرواز اصلی‌ترین اولویت سازمان هواپیمایی کشوری است، ادامه داد: همه تلاش ما این است که در این حوزه ایمنی پروازها به خطر نیفتد و در فضای تعاملی باید کار پیش برود.

معاون وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به این سؤال که این افزایش نرخ از چه زمانی به شرکت‌های هواپیمایی ابلاغ می‌شود؟ گفت: از روز شنبه این افزایش نرخ ۲۹درصدی بابت پروازهای داخلی به شرکت‌های هواپیمایی ابلاغ خواهد شد.محمدی بخش اضافه کرد: باید در موضوع سسوخ‌ت ناوگان حمل‌ونقل هوایی نیز تصمیماتی در آینده نزدیک اتخاذ شود.

از گار اتنی نامعتبر کالاها شکایت کنید

طبق گفته‌های مسئول فنی سامانه جامع گارانتی، فرآیند ثبت شکایت از ابتدای امسال فراهم شده و درحال‌حاضر مردم می‌توانند روی گارانتی نامعتبر گروه‌های کالایی موبایل، لپ‌تاپ، لوازم خانگی، اقلام دیجیتال و برخی از قطعات یدکی شکایت ثبت کنند؛ اما درحوزه لوازم خانگی خارجی به جز کولرگازی و اتوی برقی، سایر لوازم خانگی وارداتی، قاچاق هستند و به همین دلیل در سامانه جامع گارانتی شکایتی از آنها ثبت نمی‌شود.

به گزارش ایسنا، طرح اولیه سامانه جامع گارانتی در سال ۱۳۹۸ نوشته شده و درحال‌حاضر با هدف یکپارچه‌سازی خدمات پس از فروش در کشور، فاز نخست آن بهره‌برداری شده است. در این فاز امکان استعلام اصالت گارانتی کالا برای افراد مهیا شده است. این سامانه یکی از زیرسامانه‌های مربوط به حوزه مبارزه با قاچاق کالا و ارز است و یکی از اهداف توسعه آن، حذف رويه‌های کاغذی برای تاییدیه شبکه خدمات پس از فروش بوده است.

مصرف‌کنندگان می‌توانند از طریق استعلام شناسه رهگیری یا IMI در سامانه جامع گارانتی، استفاده از اپلیکیشن سامانه جامع تجارت و استفاده از کد دستوری *۴#۷۷۷۷# اصالت گارانتی کالای خود را استعلام کنند. اخیراً درباره جزئیات امکانات سامانه جامع گارانتی و کالاهایی که امکان شکایت از آنها وجود دارد، احسان تشکری، مسئول فنی سامانه جامع گارانتی، توضیحاتی درباره جزئیات این سامانه ارائه کرده که در این گزارش به بخش‌های مهمی از آن پرداخته‌ایم.

امکانات سامانه جامع گارانتی

مخاطب اصلی این سامانه در درجه اول مصرف‌کنندگان و در درجه دوم شرکت‌های خدمات پس از فروش هستند. در این سامانه مصرف‌کننده می‌تواند از اصالت گارانتی کالای خود مطمئن شود. به عبارت دقیق‌تر برای خرید کالاهای دارای کد یا شناسه رهگیری و کالاهای سیم‌کارت‌خور دارای IMEI، مصرف‌کننده قبل از خرید می‌تواند در سامانه جامع گارانتی با استعلام این کد رهگیری از اصالت گارانتی کالای خود مطمئن شود. همچنین اگر مصرف‌کننده از شرکت خدمات پس از فروش شکایت داشته باشد، این شکایت همان روز بررسی و به کارتابل شرکت گارانتی‌کننده ارسال می‌شود و این شرکت هفت روز زمان دارد تا این مورد را بررسی کند. در این مرحله اگر صلح صورت نگیرد و رضایت حاصل نشود شکایت به سامانه بازرسی وزارت صمت ارسال خواهد شد.

گفتنی است طبق گفته‌های مسئول فنی سامانه جامع گارانتی، فرآیند ثبت شکایت از ابتدای سال ۱۴۰۲ فراهم شده و در این مدت ۳۰۰ شکایت در این سامانه ثبت شده که از این بین بیش از ۲۰۰ شکایت مختموه شدند و به صلح رسیدند و بقیه در حال بررسی هستند. امکان دیگری که در این سامانه وجود دارد، به نمایش گذاشتن شرکت‌های گارانتی‌کننده غیرمجاز است که از طریق اتحادیه‌ها یا مصرف‌کنندگان معرفی شدند. در کنار این امکان، شرکت‌های گارانتی‌کننده معتبر با طبقه‌بندی نیز معرفی شده است. به طور مثال اگر مصرف‌کننده قصد خرید لپ‌تاپ یا برند خاصی را دارد می‌تواند در سامانه جامع گارانتی، شرکت‌های گارانتی‌کننده معتبر در آن برند را شناسایی کند.

در این سامانه مردم می‌توانند نظرات خود را ثبت کنند و نمره‌ای که ارزیاب به این شرکت داده را نیز ببینند و بر اساس آن تصمیم بگیرند. همچنین با هدف حذف کارت‌های گارانتی فیزیکی، مصرف‌کنندگان در این سامانه کارتابلی دارند که در آن تمام وسایلی که خریداری کرده و گارانتی آنها فعال شده، به ثبت رسیده است.

در سامانه جامع گارانتی برای شرکت‌های گارانتی‌کننده نیز امکاناتی وجود دارد؛ از جمله اینکه تاییدیه خدمات پس از فروش برای کالاهای وارداتی در گذشته به صورت کاغذی صادر می‌شد، اما اکنون فرآیند کاملاً سیستمی شده است و کارشناس وزارت صمت درخواست‌ها را پس از بررسی، تأیید یا رد می‌کند. شرکت‌ها نیز می‌توانند از وضعیت کالاهایی که گارانتی کرده‌اند اطلاع پیدا کنند.

درحال‌حاضر گروه‌های کالایی موبایل، لپ‌تاپ، لوازم خانگی، اقلام دیجیتال و برخی از قطعات یدکی در سامانه جامع گارانتی تاییدیه خدمات پس از فروش گرفته‌اند که مردم می‌توانند روی آن شکایت ثبت کنند.

البته به گفته مسئول فنی سامانه جامع گارانتی، بهترین نحوه پاسخگویی از سمت گروه لوازم خانگی است که ۹۹درصد آن کالاهای تولید داخل هستند.

اما درباره کالاهای وارداتی، جز کولرگازی و اتوی برقی، سایر لوازم خانگی وارداتی، قاچاق هستند و به همین دلیل در سامانه جامع گارانتی شکایتی از آنها ثبت نمی‌شود.

مدیریت آب به سبک هلندی

کشوری که حتی ثلث خاکش در خطر زیر آب رفتن است امروز خطر بی‌آبی را بیش از ما فهمیده است. هلند بعنوان یکی از پرآب‌ترین کشورهای جهان آب مصرفی را دور ریز نمی‌ندارد و با آن شبیه فاضلاب رفتار نمی‌کند. باور کردنی نیست که هلند حتی از فاضلاب واقعی شهری، فسفات تولید می‌کند و این فسفات در تولید کود کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد. بسیاری از بیمارستان‌ها حتی دورریز داروهای مایع و آب مصرفی را فیلتر می‌کنند و در جایی دیگر به روش بیوگاز از این مواد انرژی تولید می‌شود، حتی از لجن فاضلاب بعنوان منبع انرژی استفاده می‌شود. هلند پرآب‌ترین خطه جهان، سیکل چرخشی آب در قلب پایتختش را طراحی کرده تا از کمترین هدررفت آب جلوگیری شود و ما در ایران در خشک‌ترین جای جهان مشغول چه هستیم؟ درگیر با همسایگان تا حقایه مان را با اما و اگر و به زور بگیریم و به بهترین نحو آن را هدر دهیم!